

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

LUTY 2017

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
	Katarzyna Rola	
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalea Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. Wg ostatecznych danych rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej wyraźnie poprawiły się w 2016 r. w porównaniu z niekorzystnymi pod tym względem latami 2014-2015. Średni ważony wzrost cen skupu podstawowych surowców rolniczych w okresie od grudnia 2015 r. do grudnia 2016 r. wyniósł 6,8% i był znacznie wyższy niż w poprzednich latach, a towarzyszyły temu obniżki cen środków produkcji (średnio o 0,5%). W rezultacie skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł 107,3 punktu, wobec 95,3 punktu w roku poprzednim i 89,7 punktu przed dwoma laty.

Środki produkcji taniały czwarty rok z rzędu, przede wszystkim pod wpływem spadków cen nawozów mineralnych, a w mniejszym stopniu także materiałów budowlanych. Ograniczony popyt oraz niższe koszty produkcji, zwłaszcza w pierwszym półroczu, były przyczyną, że ceny nawozów mineralnych spadły o 7,8%, w tym przede wszystkim nawozów azotowych oraz potasowych, podczas gdy nawozy fosforowe i wieloskładnikowe zdrożały. Maszyny po znaczących podwyżkach w poprzednich 4 latach zdrożały o kolejne 2,4%, a w całym 5-leciu o 17,7% nominalnie, a realnie o 14,5%. Bezpośrednie nośniki energii po trzech latach obniżek zdrożały w 2016 r. średnio o 2,5%, pod wpływem podwyżek cen na światowych rynkach, głównie ropy naftowej. Jednak w latach 2012-2016 energia staniała nominalnie o 8,5%, a realnie o 10,9%. W porównaniu z rokiem poprzednim zdrożały także środki ochrony roślin (o 1,0%), natomiast materiały budowlane staniały o 0,5%. W całym 5-leciu (2012-2016) środki ochrony roślin zdrożały nominalnie o 9,6%, a realnie o 6,7%, podczas gdy materiały budowlane w tym czasie staniały odpowiednio o 2,5 i 5,2%. W efekcie ceny środków produkcji w latach 2012-2016 nominalnie staniały średnio o 0,2%, a po uwzględnieniu inflacji o 2,9%.

Tab. 1. Skumulowane wskaźniki zmian cen i wynagrodzeń (grudzień roku poprzedniego =100)

Wyszczególnienie	2016	2015	2014	2013	2012	XII 2011	2012-2016 indeks cen =100	indeks cen realnych
Wynagrodzenia	102,8	102,7	103,8	102,7	102,5	115,4	112,2	112,2
Towary i usługi konsumpc.	100,9	99,3	99,4	100,8	102,4	102,8	100,0	100,0
Zywność	101,8	100,0	97,7	101,3	103,8	104,6	101,7	101,7
Środki produkcji	99,5	99,5	98,2	99,7	103,0	99,8	97,1	97,1
w tym nawozy mineralne	92,2	100,7	93,2	94,6	104,9	85,9	83,5	83,5
Pestycydy	101,0	101,6	101,5	102,2	103,0	109,6	106,7	106,7
Bezpr. nośniki energii	102,5	94,4	95,1	98,6	100,9	91,5	89,1	89,1
Maszyny	102,4	103,5	102,2	103,5	105,0	117,7	114,5	114,5
Materiały budowlane	99,5	97,7	99,3	99,7	101,3	97,5	94,8	94,8
Nożyc cen koszyka skupu	107,3	95,3	89,7	104,8	96,6	92,9	*	*
Koszyk skupu	106,8	94,8	88,1	104,5	99,5	92,7	90,2	90,2
w tym pożywna	94,2	100,9	88,4	74,8	133,9	84,2	81,9	81,9
Zyto	98,5	105,3	92,1	76,0	93,5	67,9	66,0	66,0
Jęczmień	94,6	104,3	79,4	88,8	114,2	79,4	77,3	77,3
Kukurydza	86,0	127,2	80,6	79,2	118,4	82,7	80,4	80,4
Ziemiaki	69,4	131,0	70,9	125,6	122,3	99,0	96,3	96,3
Bydło	100,9	107,2	94,3	92,7	103,6	98,0	95,3	95,3
Trzoda chlewna	131,0	92,3	78,8	98,5	96,1	90,2	87,7	87,7
Drób	95,1	93,0	100,0	98,3	93,6	81,4	79,2	79,2
Ciętła	97,5	100,7	101,0	89,7	108,5	96,5	93,9	93,9
Mleko	120,4	91,4	80,2	122,4	97,2	105,0	102,1	102,1

*Zródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Spadkowi cen środków produkcji w 2016 r. towarzyszył znaczący wzrost cen skupu podstawowych surowców rolniczych, które nominalnie podniosły się średnio o 6,8%, a realnie o 5,8%. Jednakże spadki cen skupu w latach 2014-2015 oraz w 2012 r. spowodowały, że w całym 5-leciu podstawowe surowce rolnicze staniały nominalnie o 7,3%, a realnie o 9,8%. Należy więc stwierdzić, że rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w 5-leciu 2012-2016, przy znacznych wahanach w kolejnych latach, nie były sprzyjające dla rolnictwa, mimo niskich cen środków produkcji, co obrazuje skumulowany wskaźnik nożyc cen dla lat 2012-2016 wynoszący zaledwie 92,9 punktów.

Wzrost cen skupu podstawowych surowców rolniczych w 2016 r. był znacznie większy niż cen detalicznych żywności, które podniosły się w ciągu 12 miesięcy 2016 r. o 1,8% po ich stabilizacji w 2015 r. i spadku w 2014 r. o 2,3%. W tym czasie ogólny wskaźnik zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych wyniósł 0,9%. Zatem żywność realnie zdrożała w relacji r/r o 0,9%. Znaczący wzrost cen detalicznych żywności w latach 2012-2013 sprawił, że w całym 5-leciu 2012-2016 wzrost cen żywności wyprzedził inflację, a realny wzrost cen detalicznych żywności wyniósł 1,7%, przy inflacji wynoszącej 2,8%.

Warto podkreślić, że wzrost cen detalicznych artykułów i usług konsumpcyjnych, w tym żywności zdecydowanie ustępował podwyżkom wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw, które w ciągu 12 miesięcy 2016 r. wzrosły nominalnie o 2,8%, a realnie o 1,9%, a w całym 5-leciu 2012-2016 nominalnie o 15,4%, a realnie o 12,2%. Relatywnie niewielki wzrost cen żywności, przy poprawiającej się sytuacji dochodowej polskich konsumentów oraz lepszej sytuacji na rynku pracy, skutkowało wzrostem sprzedaży detalicznej żywności o 5,3% (w cenach stałych), a jej dynamika w 2016 r. tylko nieznacznie ustępowała dynamice sprzedaży ogółem (5,6%).

Wzrost cen detalicznych żywności w 2016 r. miał swoje przyczynę przede wszystkim w podwyżkach cen surowców rolniczych zarówno na rynku krajowym jak i na rynkach światowych. Na świecie wzrosły ceny większości grup żywnościowych, z wyjątkiem zbóż, których zbiory i zapasy biją kolejne rekordy, przy nieznacznie rosnącym popycie. Na rynku krajowym decydujący dla wzrostu cen skupu był dynamiczny wzrost cen żywności wieprzowej oraz mleka, który po dwóch latach niskich cen nastąpił w drugiej połowie roku. Ceny pozostałych surowców rolniczych w tym czasie spadły.

Wpływ sytuacji rynkowej na kondycję finansową gospodarstw był zróżnicowany, w zależności od kierunku specjalizacji. W 2016 r. uwarunkowania rynkowe były najbardziej korzystne dla gospodarstw specjalizujących się w produkcji mleka oraz żywca wieprzowego. Nie poprawiła się natomiast lub nawet uległa pogorszeniu sytuacja producentów drobiu, zbóż oraz zwierząt trawożernych.

W ciągu 12 miesięcy 2016 r. ceny zbóż podstawowych spadły nominalnie o 1,5% (żyto) do 5,4-5,8% (pszenica, jęczmień) i 14% (kukurydza). O spadku cen zbóż na rynku krajowym zdecydowały relatywnie dobre zbiory oraz niskie ceny światowe przy ograniczonym popycie krajowym oraz importowym. Zapasy światowe zbóż osiągają kolejne rekordy, przy ograniczonym wzroście popytu.

Zboża staniały w 5-leciu 2012-2016 nominalnie o 15,8% (pszenica) do 32,1% (żyto), a realnie od 18,1% do 34,0%, mimo wzrostu cen zbóż w 2012 r. i 2015 r. Spadkiem cen zbóż towarzyszył znaczący wzrost cen trzody chlewniej i mleka, przy mniej dynamicznych podwyżkach cen bydła i zdecydowanie mniejszych obniżkach cen drobiu. Zboża staniały więc w 2016 r. przede wszystkim w stosunku do żywca wieprzowego i mleka, których ceny w tym czasie podniosły się odpowiednio o 31% i 20,4%. Rozszerzenie relacji cen żywca

wieprzowy : żyto w II połowie 2016 r. do 1:9,5-10,8, a w przypadku jęczmienia do 1:8,4-9,5 wskazuje na znaczącą poprawę opłacalności tej produkcji, co skutkowało powinno wzrostem pogłowia i produkcji żywca wieprzowego w 2017 r. W całym 5-leciu 2012-2016 realny spadek cen żyta (o 34%) oraz jęczmienia i kukurydzy (o 19,6 i 22,7%) znacząco wyprzedził spadek cen żywca wieprzowego (o 12,3%). Wyraźnie więc poprawiła się w tym czasie relacja cen żywca wieprzowego do zbóż. Wzrosło więc pogłowienie świń. Grudniowy spis zwierząt gospodarskich wskazuje, że pogłowienie trzody chlewniej było większe niż w grudniu 2015 r. o prawie 5% i o 2,2% przekroczyło stan z połowy roku, który z reguły należy do najwyższych. Przy tym ten wzrost dotyczy wyłącznie dużych stad w wyspecjalizowanych gospodarstwach indywidualnych oraz gospodarstwach osób prawnych. Drobni producenci rezygnują z tej produkcji ze względu na niską dochodowość chowu świń. O rosnącym zainteresowaniu rolników produkcją żywca wieprzowego świadczyć także może duży import prosiąt i warchlaków, który w 2016 r. przekroczył 5 mln szt.

Praktycznie nie pogorszyła się opłacalność produkcji drobiarskiej w ciągu 12 miesięcy 2016 r., mierzona relacjami cen żywca drobiowego do zbóż i pasz. Spadek cen zbóż podstawowych był zbliżony do obniżek cen skupu drobiu, a w przypadku kukurydzy był nawet wyraźnie głębszy. Przy relatywnie niewielkich podwyżkach cen pasz wysokobiałkowych relacje cen skupu drobiu do mieszanki DKA (podstawowej mieszanki pełnoporcjowej stosowanej w żywieniu kurcząt rzeźnych) były zbliżone do roku poprzedniego. Również w całym 5-leciu 2012-2016 drób obok zbóż należał do najszybciej taniejących surowców rolniczych. Ceny skupu drobiu w grudniu 2016 r. były realnie o 20,8% niższe niż w grudniu 2011 r., podczas gdy cena skupu pszenicy spadła w tym czasie o 18,1%, a kukurydzy o 19,6%. W tym czasie mieszanka DKA zdrożała o 0,9%. Relacje cen skupu drobiu do tej mieszanki zmalały więc z 1:2,4 do 1:1,9. Mimo to utrzymuje się wysoka dynamika rozwoju produkcji drobiarskiej, która systematycznie rośnie (o 17% w 2016 r. i o prawie 63% w porównaniu z 2011 r.) i wyniosła w 2016 r. 2,75 mln t wbc.

Spadek cen skupu zbóż w 2016 r. znacznie ustępował natomiast dynamice cen skupu ziemniaków, które w grudniu br. były o 30,6% niższe niż przed rokiem, w następstwie większych zbiorów. Mimo znaczącego wzrostu ich cen w 2015 r., a także w 2013 i 2012 r. ziemniaki nominalnie staniały w latach 2012-2015 o 1%, a realnie o 3,7%, a więc znacznie mniej niż zboża. Mimo to powierzchnia uprawy ziemniaków systematycznie maleje, ze względu na ograniczony popyt, który wyraźnie ustępuje produkcji.

Wahania cen skupu bydła były znacznie mniejsze. W ciągu 12 miesięcy 2016 r. bydło zdrożało w skupie o 0,9%, przy obniżkach cen cieląt o 2,5%. Przy niższych cenach pasz było to równoznaczne z niewielką poprawą bezwzględnej opłacalności produkcji żywca wołowego. Uzasadnia to stopniowy wzrost produkcji żywca wołowego, wspomaganego coraz bardziej licznym importem młodego bydła. Jeśli uwzględnić zmiany cen jakie nastąpiły w latach 2012-2016 to bydło staniało w ciągu 5 lat nominalnie o 2,0%, a realnie o 4,7%, podczas gdy ceny cieląt zmalały odpowiednio o 3,5 i 6,1%.

Mleko w tym czasie zdrożało w skupie nominalnie o 5,0%, a realnie 2,1%. Poprawa opłacalności żywca wołowego była zdecydowanie mniejsza niż w przypadku mleka, którego ceny podniosły się w ciągu 12 miesięcy 2016 r. o 20,4%, po głębokich spadkach w latach 2014-2015. Decydująca była poprawa koniunktury na światowym rynku, ale pewien wpływ wywarło także zwiększenie spożycia krajowego.

Można więc powiedzieć, że mimo silnych wahań cen mleka w poszczególnych latach, opłacalność jego produkcji w perspektywie 5-letniej była wyraźnie wyższa niż pozostałych kierunków produkcji zwierzęcej. Sytuację ekonomiczną gospodarstw mleczarskich w latach 2016-2017 pogorszyła jednak konieczność zapłacenia kolejnych rat kar za przekroczenie kwot mlecznych w ostatnim roku kwotowym (2014/15).

2. W styczniu 2017 r. rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nieznacznie poprawiły się w porównaniu z poprzednim miesiącem i były lepsze niż przed rokiem o tej porze. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKFR) wzrósł o 0,1 pkt. proc. do 101,1 punktu i był o 0,7 pkt. proc. wyższy niż w styczniu 2016 r. Zdecydował o tym niewielki wzrost wyrównanego wskaźnika nożyc cen, przy stabilizacji wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu. O stabilizacji wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu na poziomie 101,1 punktu zdecydowało niewielkie ożywienie obrotów handlowych z zagranicą oraz podwyżki wynagrodzeń, które wyprzedziły wzrost cen żywności, które skompensowały sezonowy spadek wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego (o 0,6 pkt. proc. do 100,9 punktu).

Wyrównany wskaźnik nożyc cen wzrósł w analizowanym miesiącu o 0,2 pkt. proc. do 101,0 punktów. Był on jednocześnie o 1,4 pkt. proc. wyższy od bardzo niskiego poziomu ubiegłorocznego, wynoszącego 99,6 punktu. Wpłynęła na to przewaga wzrostów cen skupu podstawowych surowców rolniczych w listopadzie i grudniu ubr. nad ich spadkami. W grudniu wzrosły ceny wszystkich monitorowanych przez GUS podstawowych surowców rolniczych, a średni ważony wzrost cen skupu wyniósł 3,6%. Jednocześnie wyrównany wskaźnik cen środków produkcji podniósł się o 0,1 pkt. proc. do 100,0 punktów, ale był o 0,1 pkt. proc. niższy niż przed rokiem.

Zmiany cen jakie dokonały się w okresie od grudnia 2015 r. do grudnia 2016 r. były korzystne dla rolnictwa, bowiem ceny koszyka skupu wzrosły o 6,8%, podczas gdy środki produkcji staniały o 0,5 pkt. proc. W rezultacie skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł w grudniu 2016 r. 107,3 punktu i był znacznie lepszy niż przed rokiem, kiedy wyniósł tylko 95,9 punktu. Wysoka dynamika zmian cen w 2015 i 2016 r. spowodowała, że wskaźnik nożyc cen otrzymywanych i płaconych przez rolników w 2016 r. wyniósł według GUS 98,2 punktu i był tylko o 0,7 pkt. proc. lepszy niż w 2015 r.

W najbliższym miesiącu rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej mogą być zbliżone do ostatnich miesięcy 2016 r. Trudno bowiem liczyć na większe ruchy cen produktów roślinnych ze względu na pojawiające się pierwsze optymistyczne prognozy co do nowych zbiorów.

Jadwiga Seremak-Bulge

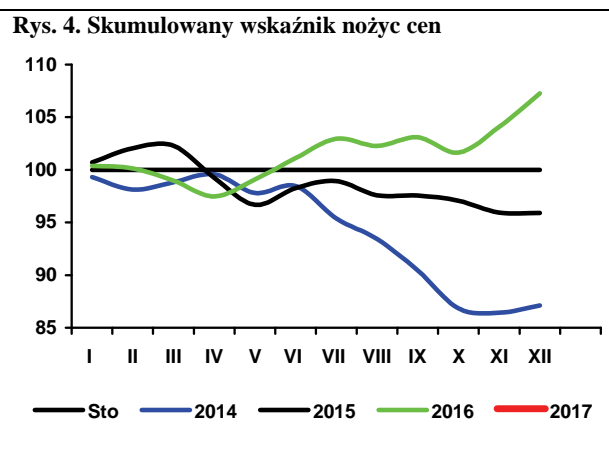
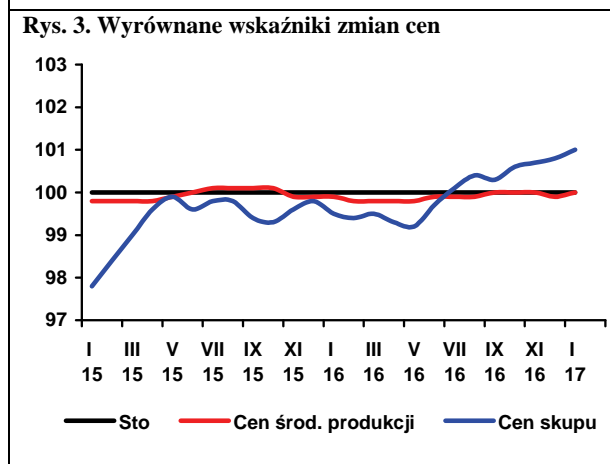
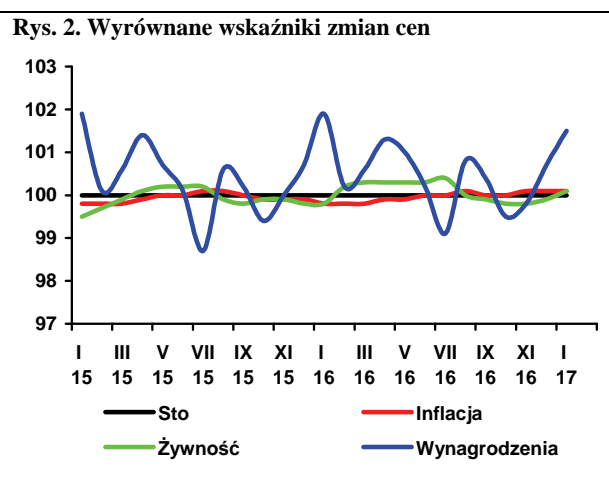
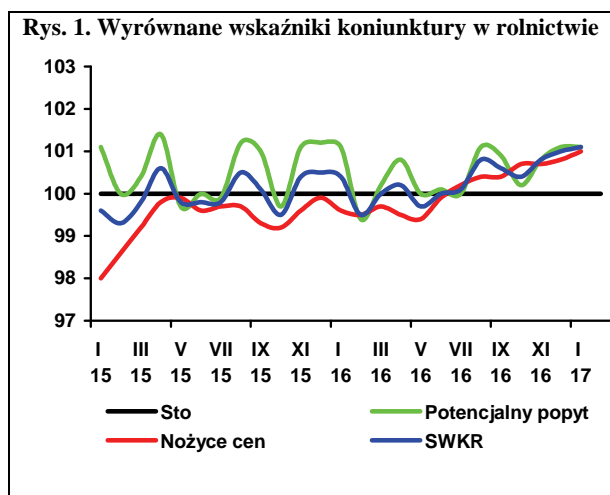
Tab. 2. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	I 17	XII 16	XI 16	X 16	IX 16	VIII 16	I 16
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	101,1	101,0	100,8	100,4	100,6	100,8	100,4
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	101,1	101,1	100,8	100,2	100,9	101,1	101,1
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	101,0	100,8	100,7	100,7	100,4	100,4	99,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	101,0	100,8	100,7	100,6	100,3	100,4	99,5
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	99,9	99,9
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	100,1	100,2	100,2	100,2	100,2	100,0	100,0
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	101,4	100,8	100,0	99,7	100,5	100,8	102,1
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	100,9	101,5	101,6	100,4	102,2	102,1	100,5

^a Średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Według ostatnich szacunków ministerstwa rolnictwa USA (USDA)¹ zbiory zbóż w 2016 r. osiągnęły rekordowe 2,084 mld ton, wobec 2,005 mld ton w poprzednim sezonie. Dzięki rekordowym zapasom początkowym, podaż całkowita w sezonie 2016/17, w porównaniu z poprzednim sezonem, zwiększyła się o 4,1% do 2,559 mld ton. Zużycie prognozowane jest na poziomie o 3,9% wyższym niż w poprzednim sezonie, a stan zapasów końcowych osiągnie nienotowany wcześniej poziom 507 mln ton (475 mln ton w poprzednim sezonie).

W porównaniu z poprzednim wydaniem raportu indeks cen GOI² wzrósł o 3,6%, tj. do poziomu najwyższego od 5 miesięcy. Ceny zbóż kształtowały się pod wpływem wielu czynników, z których najważniejsze są obawy związane z niekorzystnymi warunkami pogodowymi u głównych eksporterów. Do wzrostu cen przyczynił się także duży popyt na międzynarodowych rynkach, a także zmiany kursów walut i aktywność funduszy inwestycyjnych.

Na rynku krajowym w grudniu 2016 r. postępował, zapoczątkowany w poprzednim miesiącu, sezonowy wzrost cen zbóż. W porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny skupu zbóż wzrosły od kilku do kilkunastu procent. Za pszenicę płacono 639 zł/t (o 3,9% więcej niż w listopadzie 2016 r.), za kukurydzę 558 zł/t (o 16,4% więcej), za żyto 543 zł/t (o 2,4% więcej), a za jęczmień 595 zł/t (o 1,7% więcej). Na targowiskach pszenica kosztowała 745 zł/t (o 0,9% więcej), jęczmień 685 zł/t (o 1,0% więcej), natomiast żyto staniało do 585 zł/t, tj. o 1,6%.

W okresie pierwszych sześciu miesięcy sezonu 2016/17 (lipiec-grudzień 2016 r.) do skupu trafiło 5,3 mln ton zbóż podstawowych, tj. o 1,8% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 3,8 mln ton pszenicy (3,5 mln ton w porównywalnym okresie poprzedniego sezonu), 393 tys. ton żyta (443 tys. ton), a także 1,5 mln ton kukurydzy (1,1 mln ton).

W listopadzie 2016 r. z Polski wyeksportowano 580 tys. ton ziarna zbóż, wobec 351 tys. ton w listopadzie 2015 r., w tym 288 tys. ton pszenicy, 47 tys. ton żyta, 1 tys. ton jęczmienia i 190 tys. ton kukurydzy. W porównaniu z poprzednim miesiącem eksport zbóż zmalał o 15,4%. Import ziarna wyniósł w tym czasie 123 tys. ton i w porównaniu z listopadem 2015 r., był mniejszy o 10,1%. W stosunku do poprzedniego miesiąca przywóz zbóż był mniejszy o 6,6%. W listopadzie, w porównaniu

**Wiesław
Łopaciuk**

**Katarzyna
Rola**

z październikiem 2016 r. zmniejszył się także eksport większości produktów przerobu zbóż. Obroty spadły również po stronie importu.

W grudniu 2016 r., w porównaniu z grudniem 2015 r., ceny mąki poznańskiej na poziomie zbytu były o blisko 7% niższe. Nieznacznie potaniał też chleb mieszany (o 0,5%). Natomiast kasza jęczmienna zdrożała o 7,2%, a chleb razowy o 1,0%. Jednocześnie ceny detaliczne wszystkich produktów (z wyj. chleba mieszanego) były o 1-2% wyższe niż rok wcześniej.

Bardzo dobre światowe zbiory zbóż i oleistych (w tym soi) utrzymują ceny surowców paszowych oraz mieszanek przemysłowych na niskim poziomie. W grudniu 2016 r. spadkowa tendencja mieszanek paszowych była kontynuowana, aczkolwiek nieznacznie podrożały pasze dla trzody chlewnej.

1. Grain: World Markets and Trade, styczeń 2017 r.

2. Grains and Oilseeds Index - indeks dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy	Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP	
	Skup				Targowiska					
2013	I-XII	853,9	622,4	748,6	770,5	975,0	728,9	875,5	774,5	X
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	X
2015	I-XII	672,5	523,6	577,9	613,9	755,9	586,7	707,5	599,4	X
2015	XI	672,3	541,8	592,6	643,5	760,7	593,6	710,0	611,7	430,6
	XII	678,2	551,2	648,5	628,8	766,1	606,3	714,3	612,2	434,7
2016	I	668,7	565,9	666,0	632,9	774,0	615,4	717,8	620,6	445,1
	II	641,8	557,8	675,8	611,0	761,5	593,7	714,0	607,8	445,4
	III	630,4	543,7	657,1	598,1	764,5	593,2	715,6	622,2	435,0
	IV	623,7	543,5	655,6	590,0	757,6	584,5	713,3	617,2	436,3
	V	625,4	538,0	667,6	594,3	753,0	593,8	699,2	608,6	446,5
	VI	633,6	545,1	689,3	590,9	750,7	599,8	702,3	613,9	446,0
	VII	618,8	518,9	699,8	570,1	753,4	600,4	699,5	619,5	445,4
	VIII	595,4	491,3	673,1	558,8	736,0	569,1	662,8	600,1	435,7
	IX	611,9	501,6	532,3	631,7	742,6	603,8	678,7	599,4	438,2
	X	610,1	512,7	452,8	593,2	736,1	586,2	673,0	595,2	436,5
	XI	615,0	530,5	479,4	585,1	738,6	594,4	679,4	600,2	444,1
	XII	638,8	543,1	558,0	595,0	745,2	585,1	685,9	612,0	449,5
Zmiana w %										
<u>XII 2016</u> <u>XI 2016</u>		3,9	2,4	16,4	1,7	0,9	-1,6	1,0	2,0	1,2
<u>XII 2016</u> <u>XII 2015</u>		-5,8	-1,5	-14,0	-5,4	-2,7	-3,5	-4,0	0,0	3,4

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy	Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza	
VII 2013-VI 2014	5049,1	1701,4	1055,3	643,4	319,8	648,2	7473,4	3426,4	2052,0	
VII 2014-VI 2015	6025,5	2079,2	683,1	749,3	376,4	1062,0	8611,2	3864,7	1946,1	
VII 2015-VI 2016	5977,4	2086,9	647,9	721,6	346,3	987,1	8410,0	3775,2	1482,4	
2015	XI	499,9	176,7	55,7	32,0	17,8	73,9	665,3	302,6	177,1
	XII	511,3	179,6	54,1	36,5	22,6	69,2	674,2	308,0	80,1
2016	I	388,3	116,6	34,0	23,5	16,0	50,0	499,2	197,6	61,5
	II	426,7	139,5	47,5	32,7	25,5	76,9	588,7	265,7	66,9
	III	404,3	138,8	32,0	21,2	14,3	49,3	511,4	221,8	77,4
	IV	428,1	176,7	30,7	26,1	18,8	52,1	543,9	266,8	60,2
	V	435,5	164,7	25,0	27,9	21,3	42,4	533,9	241,3	67,5
	VI	425,4	182,7	35,7	20,5	16,0	40,8	524,8	262,7	81,8
	VII	518,0	168,2	64,0	154,7	64,8	64,8	804,1	332,1	64,2
	VIII	1186,8	478,9	130,0	164,7	91,5	187,3	1695,7	832,0	43,0
	IX	723,4	227,0	65,7	109,2	31,8	77,3	986,8	376,8	153,2
	X	440,0	129,5	50,6	55,5	28,9	51,6	604,6	240,5	592,3
	XI	395,4	122,9	41,0	32,5	19,2	51,8	524,0	218,5	449,7
	XII	576,7	135,2	42,1	32,6	18,2	41,0	696,1	221,6	192,0
Zmiana w %										
<u>XII 2016</u> <u>XI 2016</u>		45,9	10,0	2,7	0,2	-5,4	-20,9	32,9	1,4	-57,3
<u>XII 2016</u> <u>XI 2015</u>		12,8	-24,7	-22,2	-10,8	-19,7	-40,7	3,3	-28,1	139,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2013 ^b	I-XII	2769,1	2229,6	220,6	1744,6	175,8	8565,8
2014 ^b	I-XII	2741,0	2261,9	232,3	1613,3	167,7	8865,4
2015a	XI	172,2	137,9	11,9	83,0	14,0	626,7
	XII	167,9	123,5	12,3	83,8	14,3	638,2
2016a	I	160,8	125,6	12,4	77,1	13,6	627,9
	II	165,3	128,3	12,4	77,9	12,5	608,9
	III	171,6	129,3	10,7	84,8	12,6	681,3
	IV	165,4	129,1	12,8	83,8	12,3	674,6
	V	146,0	111,5	12,6	84,4	11,6	681,6
	VI	179,3	140,3	14,3	84,3	13,3	695,6
	VII	151,8	119,8	11,7	84,5	11,1	649,7
	VIII	173,7	137,1	12,1	85,6	12,2	675,1
	IX	184,8	145,6	12,7	85,2	13,7	725,7
	X	191,6	153,1	12,1	88,0	13,2	703,5
	XI	187,4	148,1	12,4	84,4	14,1	702,2
Zmiana w %							
<u>XI 2016</u> <u>X 2016</u>		-2,2	-3,2	2,2	-4,0	7,1	-0,2
<u>XI 2016</u> <u>XI 2015</u>		8,9	7,4	3,8	1,7	0,7	12,0

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2013	I-XII	1692,9	904,6	292,9	922,8	4094,9	581,8	6,5	159,8	286,6	1077,2
2014	I-XII	3199,8	825,9	151,6	788,9	5475,5	547,5	17,0	257,1	350,9	1232,5
2015	I-XII	3959,3	531,8	186,1	703,2	6118,3	492,6	4,2	121,8	379,4	1064,0
2015	X	225,3	48,3	7,6	82,9	437,2	32,2	0,2	12,3	54,3	111,2
	XI	161,7	55,4	5,2	70,8	351,2	48,3	0,2	8,5	73,1	136,2
	XII	480,4	49,5	5,4	40,3	636,2	40,0	0,2	8,6	89,2	146,3
2016	I	241,5	29,5	7,3	30,2	350,2	26,8	0,1	10,3	77,4	117,7
	II	408,3	32,9	26,1	28,8	551,2	36,2	0,1	14,1	43,5	97,4
	III	448,4	21,2	1,1	22,6	525,9	68,2	0,1	6,9	63,8	144,3
	IV	380,4	30,0	0,9	20,8	469,4	79,4	0,0	12,7	38,0	136,3
	V	348,6	21,3	1,0	33,5	430,8	70,1	0,1	19,0	33,7	128,6
	VI	260,2	39,5	0,8	56,7	385,8	81,7	0,1	11,7	8,8	106,7
	VII	458,7	27,7	34,5	41,4	588,8	50,0	2,1	21,2	3,2	80,8
	VIII	294,2	57,0	8,9	54,5	508,7	78,8	3,0	8,0	2,6	96,1
	IX	403,4	42,3	6,4	77,0	594,6	102,6	3,1	10,3	14,5	135,1
	X	429,2	45,3	5,4	150,8	685,3	92,6	0,9	16,9	16,2	131,0
	XI	288,1	46,5	1,0	190,9	579,9	82,9	0,0	25,2	11,0	122,5
Zmiana w %											
<u>XI 2016</u> <u>X 2016</u>		-32,9	2,6	-82,1	26,6	-15,4	-10,5	-96,8	49,2	-32,0	-6,6
<u>XI 2016</u> <u>XI 2015</u>		78,2	-16,1	-81,5	169,6	65,1	71,6	-85,5	196,5	-84,9	-10,1

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	Słód
2013	I-XII	80,0	18,8	57,6	22,7	28,0	55,1	13,0	25,4	36,9	122,8
2014	I-XII	90,4	20,5	45,4	27,6	61,1	44,5	12,0	27,4	30,2	114,9
2015	I-XII	99,7	18,8	42,8	27,9	62,8	56,5	17,4	28,4	42,2	186,8
2015	XI	8,8	1,4	3,9	2,0	6,9	6,1	1,2	2,3	4,1	14,6
	XII	8,3	1,7	3,5	1,5	4,9	4,8	1,3	2,3	3,9	15,4
2016	I	9,1	1,4	3,4	2,0	7,3	4,9	1,4	2,9	3,1	15,5
	II	9,2	1,9	3,7	2,6	8,0	5,1	2,1	3,3	3,6	15,5
	III	10,5	1,8	3,9	2,4	5,8	4,5	1,8	2,9	3,1	17,7
	IV	10,7	1,6	4,5	2,7	5,8	4,3	1,8	3,7	3,1	20,2
	V	10,3	1,3	3,3	2,5	6,1	3,9	1,6	2,9	2,9	22,6
	VI	11,0	1,6	4,4	2,3	9,7	4,9	1,5	3,0	2,5	22,7
	VII	10,0	1,8	3,7	2,4	6,8	4,3	1,3	2,8	3,1	22,7
	VIII	11,4	1,9	3,9	2,4	7,1	4,4	1,2	3,1	2,5	16,8
	IX	11,9	1,6	4,1	2,2	6,7	3,9	1,6	3,0	2,5	16,7
	X	12,8	1,4	4,6	1,9	6,6	5,1	1,5	3,1	2,6	16,1
	XI	12,8	1,3	4,1	1,9	4,1	4,4	1,2	3,2	2,2	16,2
Zmiana w %											
	XI 2016 X 2016	0,0	-7,3	-11,1	-4,6	-36,9	-14,5	-21,4	1,4	-15,0	0,6
	XI 2016 XI 2015	45,4	-6,5	5,7	-7,5	-40,0	-28,0	1,1	38,7	-45,4	10,8

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2013	I-XII	27,4	87,5	329,7	148,5	226,6	70,7	20,2	141,3	401,8	168,1
2014	I-XII	27,0	93,9	344,1	166,6	247,9	64,7	21,6	134,7	430,5	169,6
2015	I-XII	31,3	109,3	438,8	170,7	267,0	67,5	24,8	141,2	340,7	174,7
2015	XI	3,2	9,2	39,9	14,5	24,3	5,8	2,2	12,2	30,3	16,6
	XII	3,1	9,0	36,5	15,5	23,5	6,9	2,6	11,8	28,4	14,4
2016	I	3,0	10,0	33,1	13,0	22,2	4,9	1,5	9,5	13,0	22,2
	II	3,0	10,5	37,7	12,6	24,0	5,4	1,5	9,9	12,6	24,0
	III	3,2	10,0	41,8	14,3	24,1	6,0	2,1	10,6	14,3	24,1
	IV	2,6	10,0	53,5	14,4	22,3	5,8	2,2	12,2	14,4	22,3
	V	2,2	10,3	41,6	14,3	18,5	5,7	2,0	12,3	14,3	18,5
	VI	2,9	10,7	45,8	9,8	15,6	6,6	2,4	14,2	9,8	15,6
	VII	2,6	9,4	39,5	.	.	7,0	2,5	12,2	.	.
	VIII	3,2	10,1	44,3	.	.	6,1	1,8	12,0	.	.
	IX	2,8	10,8	45,8	.	.	6,9	2,3	14,6	.	.
	X	3,1	10,6	45,0	.	.	6,1	2,3	12,7	.	.
	XI	3,3	8,2	40,7	.	.	6,7	2,1	13,3	.	.
Zmiana w %											
	XI 2016 X 2016	5,9	-23,1	-9,5	x	x	8,5	-7,4	4,7	x	x
	XI 2016 XI 2015	2,2	-11,4	2,0	x	x	14,7	-3,2	9,0	x	x

^a uzyskane przez sypczanie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2013	I-XII	1,30	2,49	2,06	4,49	3,89	4,48	5,00	5,86
2014	I-XII	1,10	2,45	2,13	4,48	3,92	4,41	5,01	5,83
2015	I-XII	1,07	2,42	2,10	4,39	3,98	4,41	4,96	5,80
2015	XII	1,03	2,38	2,07	4,42	4,00	4,42	4,90	5,80
2016	I	1,03	2,45	2,19	4,42	3,94	4,44	4,90	5,83
	II	1,01	2,46	2,24	4,42	3,94	4,42	4,91	5,87
	III	0,99	2,40	2,23	4,40	3,94	4,40	4,91	5,86
	IV	0,98	2,48	2,25	4,40	3,95	4,42	4,90	5,88
	V	0,97	2,48	2,31	4,42	3,96	4,42	4,89	5,90
	VI	0,96	2,47	2,24	4,44	3,97	4,40	4,90	5,92
	VII	0,96	2,47	2,28	4,42	3,97	4,40	4,93	5,94
	VIII	0,99	2,49	2,30	4,40	3,97	4,40	4,94	5,97
	IX	0,96	2,50	2,31	4,38	3,97	4,40	4,95	5,97
	X	0,96	2,50	2,28	4,42	3,98	4,42	4,95	5,93
	XI	0,95	2,47	2,24	4,44	3,98	4,44	4,95	5,97
	XII	0,96	2,42	2,22	4,44	3,98	4,42	4,95	5,93
Zmiana w %									
<u>XII 2016</u> <u>XI 2016</u>		1,1	-2,0	-0,9	0,0	0,0	-0,5	0,0	-0,7
<u>XII 2016</u> <u>XII 2015</u>		-6,8	1,7	7,2	0,5	-0,5	0,0	1,0	2,2

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2013	I-XII	1734,1	1816,8	2450,8	1520,3	1981,6	1748,2	2744,6
2014	I-XII	1712,3	1797,2	2392,4	1422,2	1919,4	1668,3	2697,3
2015	I-XII	1655,8	1769,4	2322,4	1362,2	1867,3	1613,4	2630,9
2015	XII	1652,4	1757,5	2313,8	1367,6	1860,5	1613,9	2611,7
2016	I	1654,2	1750,4	2301,9	1363,7	1850,6	1607,5	2601,6
	II	1643,1	1734,4	2295,6	1379,5	1851,7	1602,1	2580,5
	III	1635,1	1729,9	2295,7	1369,1	1797,5	1599,3	2554,7
	IV	1625,3	1728,1	2284,9	1368,1	1796,4	1596,8	2544,7
	V	1633,6	1734,0	2280,5	1365,9	1799,0	1594,0	2529,6
	VI	1638,1	1719,8	2288,6	1373,0	1805,4	1594,8	2530,6
	VII	1639,0	1722,8	2292,3	1373,1	1810,0	1601,4	2534,6
	VIII	1639,8	1716,5	2287,2	1373,6	1810,4	1607,7	2539,8
	IX	1635,1	1714,2	2277,2	1363,1	1809,4	1603,3	2541,7
	X	1633,5	1722,6	2285,4	1372,1	1807,8	1600,5	2528,9
	XI	1617,3	1700,9	2282,7	1358,2	1803,0	1600,2	2522,5
	XII	1618,5	1725,9	2287,7	1388,7	1792,5	1595,4	2515,4
Zmiana w %								
<u>XII 2016</u> <u>XI 2016</u>		0,1	1,5	0,2	2,2	-0,6	-0,3	-0,3
<u>XII 2016</u> <u>XII 2015</u>		-2,1	-1,8	-1,1	1,5	-3,7	-1,1	-3,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2015	VII	2,350	2,497	4,572	0,656	1,677	3,262	2,252
	VIII	2,315	2,511	4,509	0,652	1,666	3,245	2,255
	IX	2,221	2,429	4,308	0,660	1,756	3,405	2,166
	X	2,249	2,458	4,339	0,677	1,673	3,227	2,134
	XI	2,300	2,447	4,402	0,683	1,481	2,835	2,074
	XII	2,256	2,429	4,308	0,683	1,470	2,808	1,994
2016	I	2,216	2,391	4,227	0,676	1,522	2,904	1,967
	II	2,324	2,432	4,346	0,667	1,589	2,972	1,998
	III	2,308	2,351	4,307	0,648	1,644	3,068	2,053
	IV	2,341	2,371	4,354	0,630	1,611	2,997	2,015
	V	2,300	2,389	4,260	0,613	1,779	3,295	2,068
	VI	2,289	2,405	4,219	0,610	1,936	3,569	2,077
	VII	2,287	2,402	4,222	0,618	2,091	3,860	2,160
	VIII	2,414	2,460	4,463	0,640	2,091	3,866	2,160
	IX	2,258	2,437	4,210	0,684	2,081	3,881	2,056
	X	2,341	2,456	4,314	0,736	1,985	3,659	1,964
	XI	2,316	2,441	4,278	0,804	1,946	3,615	1,952
	XII	2,373	2,405	4,348	0,840	2,000	3,622	1,969

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

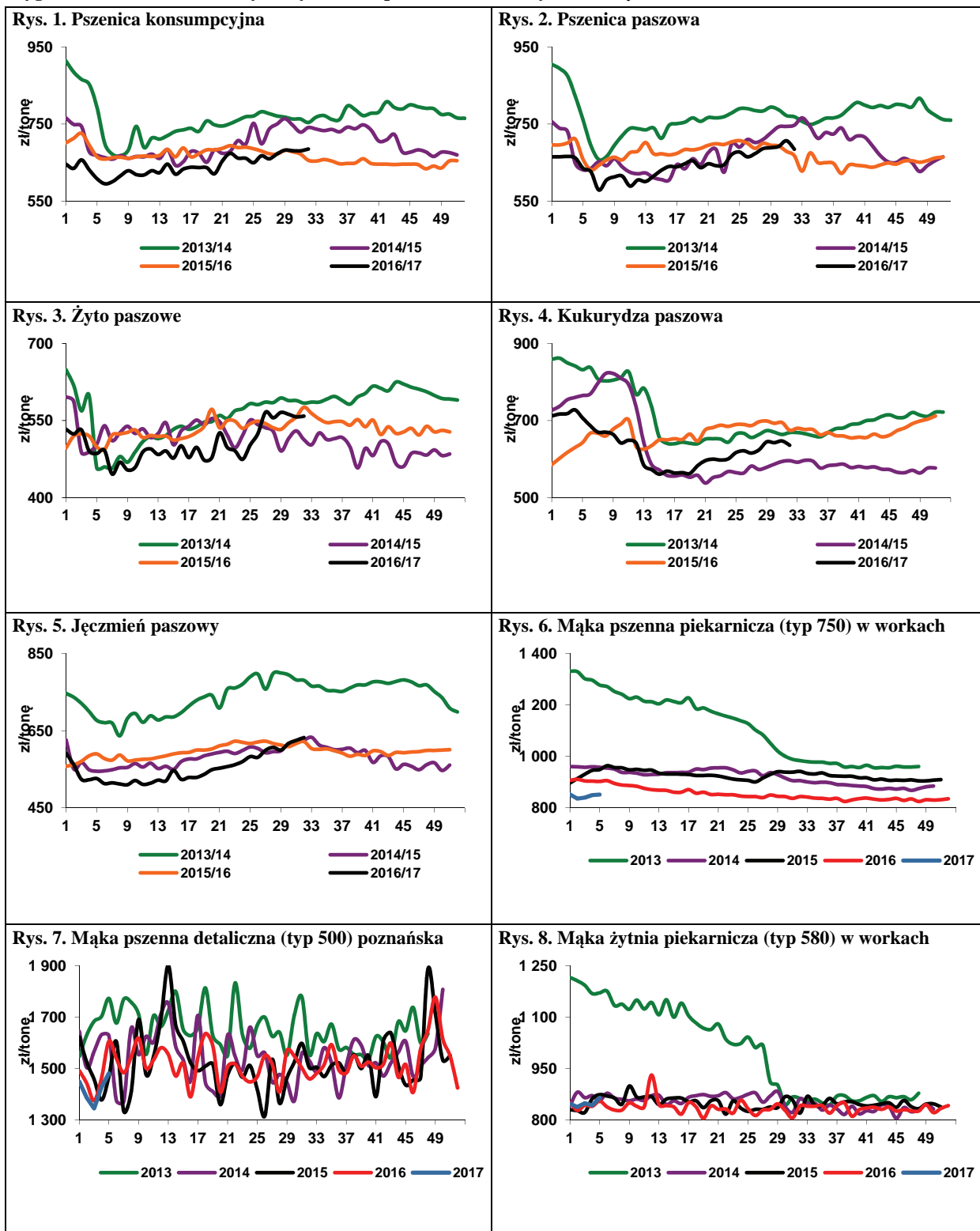
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Niemcy	
2015	IX	173	164	153	155	157	130	135	142	188
	X	178	160	155	162	162	129	146	149	187
	XI	180	160	163	161	162	132	149	150	182
	XII	174	159	163	152	159	.	157	151	187
	I	163	158	156		151	126	149	144	186
2016	II	153	155	145	144	144	127	151	138	180
	III	157	147	137	144	142	123	154	140	180
	IV	153	139	139	143	140	122	137	144	184
	V	160	146	138	144	137	125	144	159	188
	VI	161	146	133	139	137	119	144	147	189
	VII	163	147	128	135	137	112	145	136	189
	VIII	168	136	.	135	142	110	.	133	182
	IX	161	141	133	129	137	107	.	128	154
	X	163	139	134	133	140	118	110	124	163
	XI	167	139	133	134,1	145,5	.	112	131	.
	XII	168	141	133	139	149	.	116	137	.
2017	I	174	140	133	148	149	.	118	138	.
Zmiana w %										
I 2017 / XII 2016		3,9	-0,4	0,4	6,5	0,1	x	-14,5	0,4	x
I 2017 / I 2016		6,7	-11,4	-14,7	0,0	-1,3	x	-20,8	-4,2	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

Kampania cukrownicza 2016/2017 zakończyła się w styczniu i przebiegała bez zakłóceń w korzystnych warunkach pogodowych. Średni plon buraków wyniósł przekroczył 65 ton/ha, a zbiory ok. 13,3 mln ton. Ocenia się, że technologiczny plon cukru wyniósł ok. 10 ton/ha. Produkcja cukru w okresie wrzesień-grudzień 2016 r. wyniosła według danych GUS 1955 tys. ton, wobec 1347 tys. ton w analogicznym okresie 2015 r. Szacuje się, że w całym sezonie 2016/2017 produkcja cukru

wyniosła ok. 2050 tys. ton

W sezonie cukrowniczym 2017/2018 wystąpią duże zmiany regulacji na rynku cukru w UE. Likwidacji ulegną kwoty produkcji oraz minimalna cena skupu buraków cukrowych (26,29 EUR/t). Koncerny cukrownicze prowadzą kontraktację surowca na sezon 2017/2018. Ocenia się, że dobra koniunktura na rynku światowym oraz wysokie ceny w kraju wskazują, że 2017 r. powierzchnia zasiewów buraków cukrowych może wzrosnąć o 5% do ok. 210 tys. ha. Jeżeli technologiczny plon cukru wyniesie ok. 10 ton/ha, to produkcja cukru może przekroczyć 2,1 mln ton.

Na krajowym rynku utrzymują się wysokie ceny. W grudniu 2016 r. średnia cena zbytu cukru workowanego wyniosła podobnie jak przed miesiącem 2,55 zł/kg i była o 21,4% wyższa niż analogicznym okresie 2015 r. Średnia roczna cena zbytu cukru w workach wyniosła 2,37 zł/kg i była o 24% wyższa niż w 2015 r. Średnia cena zbytu cukru paczkowanego wzrosła w ciągu miesiąca o 0,3% do 2,75 zł/kg i była o 26,8% wyższa niż w grudniu 2015 r. Średnia roczna cena zbytu cukru paczkowanego wyniosła 2,60 zł/kg i była o 31,1% wyższa niż w 2015 r. Dynamika cen w handlu detalicznym była podobna. W grudniu 2016 r. na poziomie detalu średnia cena wyniosła 3,17 zł/kg i była o 0,3% wyższa niż w listopadzie, ale o 26,8% wyższa niż przed rokiem. Średnia roczna cena wyniosła 2,87 zł/kg i była o 28,6% wyższa niż w 2015 r.

Eksport cukru w okresie styczeń-listopad 2016 r. wyniósł 418 tys. ton, z tego 259 tys. ton do UE. Na unijnym rynku największymi odbiorcami były: Niemcy (109 tys. ton), Litwa (27 tys. ton), Włochy (23 tys. ton), Łotwa (10 tys. ton) oraz Grecja i Węgry (po 16 tys. ton). W krajach UE eksporterzy uzyskiwali średnio 523 EUR/tonę. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Izraela (45 tys. ton), Gruzji i Rosji (po 17 tys. ton) oraz do Kazachstanu (14 tys. ton), po ok. 417 EUR/tonę średnio.

Import wyniósł 222 tys. ton cukru, z czego 79 tys. ton z krajów członkowskich UE. Do dużego importu cukru przyczyniła się krótka kampania cukrownicza 2015/2016 i rozpoczęcie przez niektórych producentów rafinacji cukru surowego już w lutym. Cukier do rafinacji importowano w lutym z Zimbabwe (25,6 tys. ton), w kwietniu z Mozambiku i Sudanu (po 25 tys. ton), a w czerwcu z Sudanu (25 tys. ton). Wzrost cen światowych spowodował, że koncerny cukrownicze jeszcze w sierpniu rafinowały cukier surowy. Ceny importowe wahały się w granicach 370-440 EUR/tonę. Spośród krajów członkowskich głównymi partnerami handlowymi były Niemcy (13 tys. ton), Szwecja (17 tys. ton), Litwa (13 tys. ton) i Czechy (11 tys. ton). Średnia cena importowa z UE wyniosła 513 EUR/tonę.

Na światowym rynku w grudniu 2016 r. utrwaliła się spadkowa tendencja cen. Według F.O. Licht w grudniu 2016 r. światowe ceny cukru białego spadły do 510 USD/tonę, a cukru surowego do 414 USD/tonę. Relatywnie wysokie ceny cukru będą utrzymywały się także w 2017 r., gdyż wskazuje na to sytuacja podaży-popytu na światowym rynku. Według szacunków F.O. Licht w sezonie 2016/2017 światowa produkcja wzrosła o 2,5% do 178,8 mln ton cukru surowego, a konsumpcja o 1,4% do 183,3 mln ton. W rezultacie spadną zapasy końcowe, które będą stanowiły 35,2% światowej konsumpcji, wobec 38,9% w sezonie poprzednim.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	Ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie	
	X	430,62	511,35	348,47	529,83	489,77	822,48
	XI	402,76	468,45	420,67	494,64	478,84	809,97
	XII	407,79	481,26	345,79	534,23	520,71	591,49
2015	I	418,23	449,93	368,09	489,06	481,60	691,67
	II	432,52	460,72	377,68	543,69	562,62	496,66
	III	418,88	448,92	377,34	589,43	582,54	624,53
	IV	418,65	444,97	357,70	406,73	463,59	398,55
	V	431,56	463,48	371,98	561,55	535,78	873,82
	VI	456,64	470,23	388,10	539,17	495,59	796,38
	VII	467,22	463,79	403,69	397,58	450,15	378,78
	VIII	489,97	476,80	373,61	494,96	475,37	801,02
	IX	507,03	500,13	360,53	519,57	488,06	789,55
	X	436,04	485,68	350,48	636,66	584,01	838,81
	XI	403,76	454,69	368,28	499,93	468,62	829,73
	XII	423,34	473,35	384,49	569,34	523,79	794,60
2016	I	474,95	515,83	370,79	536,67	504,33	764,04
	II	463,15	491,06	373,59	409,95	465,55	387,62
	III	466,08	501,12	368,66	494,44	464,10	722,21
	IV	478,85	510,90	417,39	416,41	484,28	407,62
	V	486,79	547,04	399,09	653,33	617,95	702,06
	VI	485,13	521,99	417,31	457,43	576,30	455,68
	VII	479,40	527,39	422,79	528,41	503,14	671,24
	VIII	478,95	546,75	432,30	405,11	504,26	387,69
	IX	478,23	537,91	412,76	611,45	603,90	624,77
	X	524,27	551,51	425,05	642,26	625,65	688,98
	XI	525,95	557,03	464,47	579,33	562,11	817,17

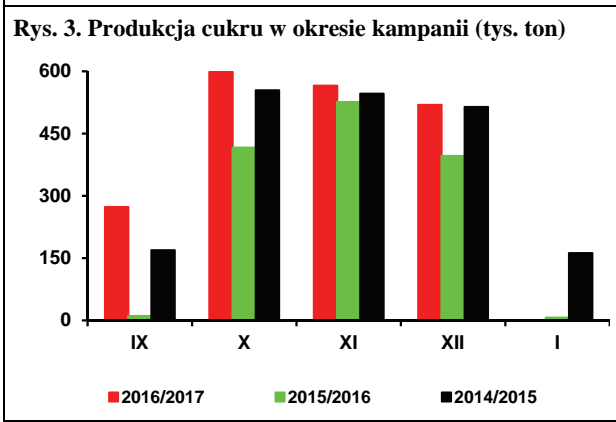
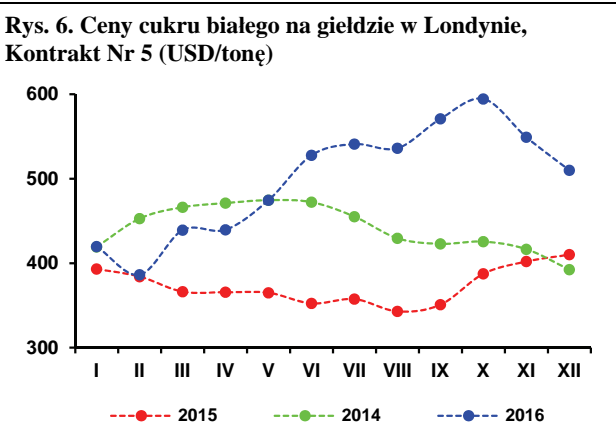
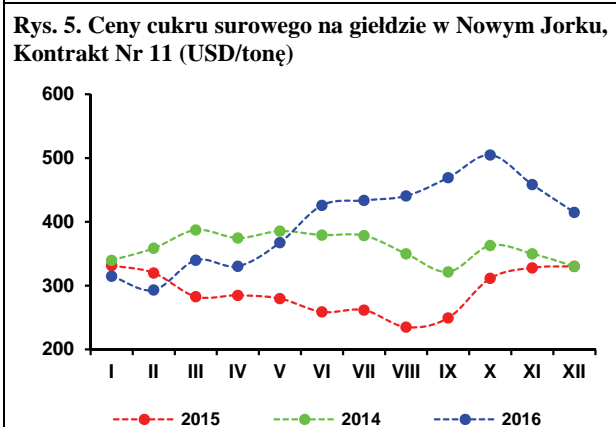
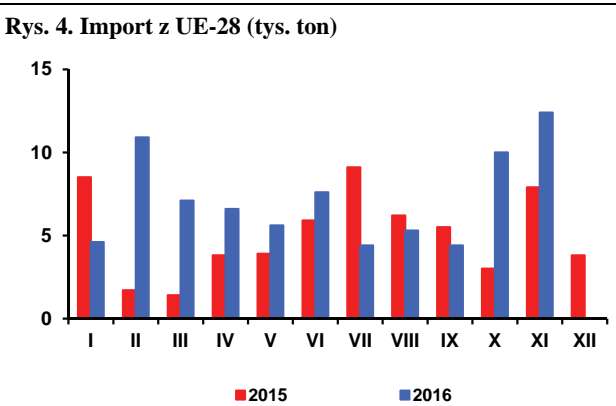
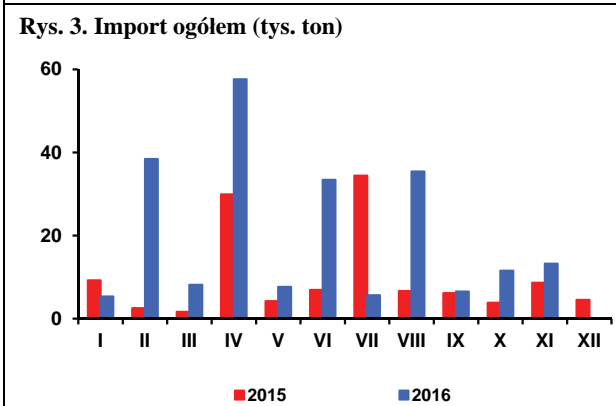
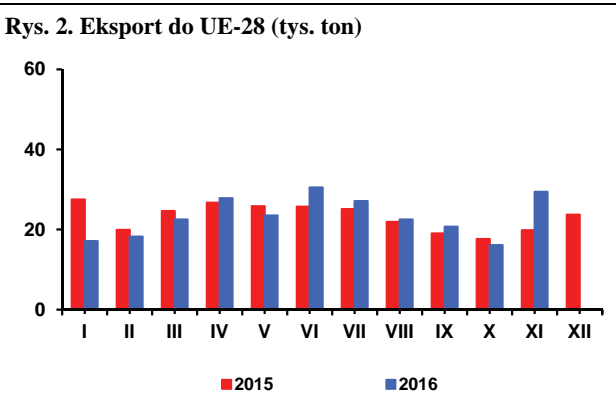
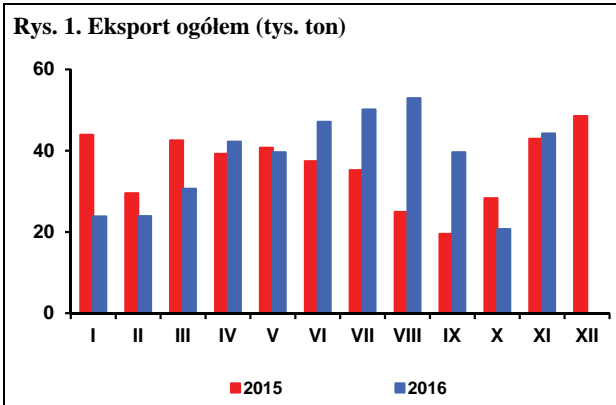
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
	Workowany	paczkowany			
2014	XII	1,78	1,67	1,71	2,07
2015	I	1,81	1,74	1,69	2,04
	II	1,83	1,86	1,67	2,06
	III	1,81	1,88	1,67	2,10
	IV	1,81	1,84	1,63	2,12
	V	1,80	1,81	1,70	2,13
	VI	1,85	1,88	1,68	2,10
	VII	1,91	2,04	1,71	2,19
	VIII	1,97	2,14	1,71	2,29
	IX	1,99	2,16	1,72	2,39
	X	2,03	2,11	1,73	2,43
	XI	2,06	2,12	1,72	2,44
	XII	2,10	2,16	1,73	2,50
2016	I	2,25	2,32	1,78	2,46
	II	2,25	2,48	1,78	2,58
	III	2,21	2,51	1,74	2,70
	IV	2,26	2,49	1,78	2,74
	V	2,31	2,47	1,78	2,77
	VI	2,31	2,46	1,78	2,78
	VII	2,33	2,50	1,74	2,80
	VIII	2,40	2,88	1,74	2,97
	IX	2,42	2,86	1,73	3,12
	X	2,54	2,71	1,75	3,17
	XI	2,55	2,74	1,75	3,16
	XII	2,55	2,75	1,76	3,17

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, ERS USDA, CAAC, GUS

Światowe zbiory rzepaku w sezonie 2016/17 wyniosą według styczniowej oceny Oil World 62,2 mln ton (o 1,0 mln ton więcej niż przed miesiącem) i będą o 1,9 mln ton mniejsze niż w sezonie poprzednim, o 4,8 mln ton niż przed dwoma sezonami i o 7,5 mln ton w porównaniu z rekordowymi zbiorami przed trzema sezonami. Zwiększono szacunki zbiorów dla Australii (o 0,5 mln ton do 4,1 mln ton), Indii (o 0,3 mln ton do 6,6 mln ton), UE-28 (o 0,1 mln ton do 20,1 mln ton) i Rosji (o 0,05 mln ton do 1,0 mln ton), a bez zmian pozostawiono dla Kanady (19,2 mln ton), Chin (6,0 mln ton) i Ukrainy (1,3 mln ton). Aktualnie przewiduje się, że światowe zużycie rzepaku w bieżącym sezonie zmniejszy się do 62,2 mln ton (o 1,7 mln ton), jego zapasy na koniec sezonu obniżą się do 6,1 mln ton (o 0,1 mln ton), ale wskaźnik zapasów do zużycia zwiększy się do 9,9%, z 9,7% przed rokiem.

Po spadkach w latach poprzednich, w 2017 r. prognozowany jest wzrost zbiorów rzepaku w UE-28 do 21,5 mln ton (o 1,4 mln ton w porównaniu z rokiem poprzednim), głównie w wyniku zwiększenia plonów (średnio z 3,09 do 3,28 t/ha) i niewielkiego wzrostu areалу uprawy (z 6,51 do 6,55 mln ha). Prognozowane zbiory mogą być jednak o 0,8-2,8 mln ton mniejsze niż w latach 2014-2015. W grupie czterech kluczowych producentów wzrost zbiorów spodziewany jest w Niemczech (o 10% do 5,1 mln ton), Polsce (o 26% do 2,7 mln ton) i Wielkiej Brytanii (o 4% do 1,8 mln ton), przy spadku we Francji o 2% do 4,6 mln ton.

Oil World ocenia, iż cena rzepaku na rynku europejskim w sezonie 2016/17 wyniesie średnio 431 USD/t (cif Hamburg) i będzie o 5% wyższa niż w sezonie poprzednim. Cena oleju rzepakowego wzrośnie o 11% do 875 USD/t (fob ex-mill Holandia), a cena śruty rzepakowej zmaleje o 10% do 218 USD/t (fob ex-mill Hamburg). W grudniu 2016 r. przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim wyniosła 439 USD/tonę i była wyższa niż przed miesiącem o 2% i o 6% w porównaniu z grudniem poprzedniego roku. Olej rzepakowy kosztował 918 USD/tonę i był droższy niż przed miesiącem o 2% i o 12% niż przed rokiem. Za śrutę rzepakową płacono 210 USD/tonę, tj. o 3% mniej niż przed miesiącem i o 3% mniej niż przed rokiem.

Kierunki zmian cen oleistych na rynku krajowym były zbieżne. W grudniu 2016 r., wg notowań MRiRW, zakłady tłuszczowe płaćły za rzepak średnio 1835 zł/tonę, tj. o 4% więcej niż przed miesiącem i o 10% więcej niż przed rokiem. Olej rzepakowy rafinowany niekonfekcjonowany sprzedawały po 3710 zł/t, tj. o 4% drożej niż przed miesiącem i o 18% drożej niż w listopadzie poprzedniego roku, a śrutę rzepakową po 830 zł/tonę, tj. o 2% drożej niż przed miesiącem, ale nadal o 2% taniej niż przed rokiem.

Krajowa produkcja surowego oleju rzepakowego w dużych i średnich zakładach przemysłu tłuszczowego (liczących 50 i więcej osób stałej załogi) w listopadzie 2016 r. wyniosła 101 tys. ton i była mniejsza niż przed

Ewa Rosiak

**Magdalena
Bodyt**

miesiącem o 8% oraz o 7% w porównaniu z analogicznym miesiącem przed rokiem. W ciągu jedenastu miesięcy 2016 r. wyprodukowano 989 tys. ton surowego oleju rzepakowego (o 14% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), z tego rafinowano 798 tys. ton, tj. o 21% więcej. Produkcja margaryn wyniosła 267 tys. ton i była o 26% mniejsza.

Eksport i import większości produktów oleistych w listopadzie 2016 r. był większy niż w poprzednim miesiącu, z wyjątkiem nasion oleistych, w tym rzepaku. Od stycznia do listopada 2016 r. łącznie wywieziono: 279 tys. ton nasion oleistych, w tym 233 tys. ton rzepaku (o 75% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), 445 tys. ton olejów roślinnych, w tym 429 tys. ton oleju rzepakowego (o 12% mniej), 585 tys. ton śrut oleistych, w tym 550 tys. ton śrut rzepakowej (o 23% mniej) i 118 tys. ton margaryn (o 3% mniej). Jednocześnie przywieziono: 2562 tys. ton śrut oleistych (o 9% mniej w relacji rok do roku), 584 tys. ton olejów roślinnych (o 15% więcej), w tym 139 tys. ton oleju rzepakowego (o 21% więcej), 717 tys. ton nasion oleistych (o 59% więcej), w tym 499 tys. ton rzepaku (2,4 razy więcej) oraz 76 tys. ton margaryn (o 4% mniej).

W I półroczu 2016 r. na rynku tłuszczów zwierzęcych przeważały spadki cen detalicznych, natomiast ceny tłuszczów roślinnych podlegały wahaniom. W II półroczu 2016 r. ceny detaliczne tłuszczów zwierzęcych i roślinnych na ogół rościły, w ślad za rosnącymi cenami surowców, ale w skali całego roku średni ich poziom był niższy niż przed rokiem. W 2016 r. przy wzroście cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi średnio o 0,8% w relacji rok do roku, ceny tłuszczów zwierzęcych zmalały o 1,4%, a tłuszczów roślinnych o 0,6%. Spadki cen wszystkich rodzajów tłuszczów, z wyjątkiem olejów roślinnych, były głębsze niż stopa deflacji dla wszystkich towarów i usług konsumpcyjnych, która wyniosła 0,6%. Masło potaniało o 0,8%, „pozostałe tłuszcze zwierzęce” o 4,2%, margaryny o 1,1%, oleje roślinne o 0,3%, a ceny oliwy z oliwek wzrosły o 2,2%.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych ^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2014 I-XII	1 258 133	584 890	531 584	1 311 439	34,06	42,3	95,9
2015 I-XII	1 276 633	551 754	538 951	1 289 436	33,49	42,2	99,0
2015 XI	108 690	49 680	51 570	106 800	2,77	47,4	101,8
XII	84 998	43 430	38 384	90 044	2,34	45,2	94,4
2016 I	82 459	42 496	39 574	85 381	2,22	48,0	96,6
II	93 392	50 821	48 053	96 160	2,50	51,5	97,1
III	81 096	56 724	45 780	92 040	2,39	56,5	88,1
IV	87 490	52 398	40 877	99 010	2,57	46,7	88,4
V	91 822	53 615	38 588	106 849	2,77	42,0	85,9
VI	47 919	58 483	70 840	35 562	0,92	147,8	134,7
VII	68 485	47 908	38 637	77 757	2,02	56,4	88,1
VIII	116 927	56 383	33 579	139 732	3,63	28,7	83,7
IX	108 614	58 388	26 543	140 459	3,65	24,4	77,3
X	109 970	52 766	30 157	132 579	3,44	27,4	82,9
XI	100 954	54 108	32 349	122 713	3,18	32,0	82,3
Zmiany w %							
<u>XI 2016</u> X 2015	-8,2	2,5	7,3	-7,4	-7,6	x	x
<u>XI 2016</u> XI 2015	-7,1	8,9	-37,3	14,9	18,2	x	x
<u>XI 2016</u> XII 2015	18,8	24,6	-15,7	36,3	35,9	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego ^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2014 I-XII	1 258 133	138 549	515 708	880 974	22,88	41,0	142,8
2015 I-XII	1 276 633	107 591	511 104	873 120	22,68	40,0	146,2
2015 XI	108 690	11 162	50 211	69 641	1,81	46,2	156,1
XII	84 998	7 917	37 463	55 452	1,44	44,1	153,3
2016 I	82 459	7 001	38 590	50 870	1,32	46,8	162,1
II	93 392	12 986	45 701	60 677	1,57	48,9	153,9
III	81 096	17 865	44 389	54 572	1,42	54,7	148,6
IV	87 490	13 860	39 673	61 677	1,60	45,3	141,9
V	91 822	13 645	37 187	68 281	1,77	40,5	134,5
VI	47 919	15 631	69 435	-5 886	-0,15	144,9	-814,1
VII	68 485	10 090	37 055	41 520	1,08	54,1	164,9
VIII	116 927	12 805	32 312	97 421	2,53	27,6	120,0
IX	108 614	16 721	25 172	100 163	2,60	23,2	108,4
X	109 970	10 472	28 637	91 805	2,38	26,0	119,8
XI	100 954	7 658	30 712	77 899	2,02	30,4	129,6
Zmiany w %							
<u>XI 2016</u> X 2015	-8,2	-26,9	7,2	-15,1	-15,1	x	x
<u>XI 2016</u> XI 2015	-7,1	-31,4	-38,8	11,9	11,6	x	x
<u>XI 2016</u> XII 2015	18,8	-3,3	-18,0	40,5	40,3	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych ^a (tony)

Okres	Produkcja śrutu rzepakowej ^b	Import śrutu ogółem	Eksport śrutu ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2014 I-XII	1 887 200	3 173 980	756 921	4 304 259	40,1	43,8
2015 I-XII	1 914 950	3 116 534	812 865	4 218 619	42,4	45,4
2015 XI	163 035	169 189	62 456	269 768	38,3	60,4
XII	127 497	290 264	60 728	357 033	47,6	35,7
2016 I	123 689	278 265	49 664	352 290	40,2	35,1
II	140 088	287 674	46 163	381 598	33,0	36,7
III	121 644	238 169	43 085	316 728	35,4	38,4
IV	131 235	177 107	46 612	261 731	35,5	50,1
V	137 733	328 653	47 128	419 258	34,2	32,9
VI	71 879	253 878	32 900	292 857	45,8	24,5
VII	102 728	204 684	25 663	281 749	25,0	36,5
VIII	175 391	155 639	77 314	253 715	44,1	69,1
IX	162 921	167 466	91 880	238 507	56,4	68,3
X	164 955	186 286	58 579	292 662	35,5	56,4
XI	151 431	284 507	65 800	370 138	43,5	40,9
Zmiany w %						
<u>XI 2016</u> X 2015	-8,2	52,7	12,3	26,5	x	x
<u>XI 2016</u> XI 2015	-7,1	68,2	5,4	37,2	x	x
<u>XI 2016</u> XII 2015	18,8	-2,0	8,4	3,7	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej ^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2014 I-XII	1 887 200	71 267	641 804	1 316 663	34,0	1847,5
2015 I-XII	1 914 950	54 380	762 518	1 206 812	39,8	2219,2
2015 XI	163 035	2 668	60 997	104 706	37,4	155,7
XII	127 497	2 512	59 307	70 702	46,5	180,3
2016 I	123 689	6 533	46 722	83 499	37,8	148,1
II	140 088	3 533	41 492	102 130	29,6	137,2
III	121 644	2 698	37 816	86 526	31,1	140,6
IV	131 235	3 337	40 859	93 713	31,1	140,0
V	137 733	2 192	43 869	96 057	31,9	143,4
VI	71 879	2 607	30 750	43 735	42,8	164,3
VII	102 728	1 446	23 546	80 628	22,9	127,4
VIII	175 391	4 484	75 717	104 158	43,2	168,4
IX	162 921	6 118	88 773	80 266	54,5	203,0
X	164 955	3 334	56 295	111 993	34,1	147,3
XI	151 431	1 516	64 156	88 791	42,4	170,5
Zmiany w %						
<u>XI 2016</u> X 2015	-8,2	-54,5	14,0	-20,7	x	x
<u>XI 2016</u> XI 2015	-7,1	-43,2	5,2	-15,2	x	x
<u>XI 2016</u> XII 2015	18,8	-39,7	8,2	25,6	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny ^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2014 I-XII	421 390	84 537	121 851	384 076	9,98	28,9	109,7
2015 I-XII	404 575	87 235	133 357	358 453	9,31	33,0	112,9
2015 XI	36 692	8 510	12 254	32 948	0,86	33,4	111,4
XII	30 171	8 104	12 118	26 158	0,68	40,2	115,3
2016 I	25 054	5 919	9 753	21 220	0,55	38,9	118,1
II	26 426	7 005	9 881	23 551	0,61	37,4	112,2
III	30 599	10 520	19 341	21 778	0,57	63,2	140,5
IV	23 446	6 716	10 134	20 028	0,52	43,2	117,1
V	24 244	6 582	8 744	22 081	0,57	36,1	109,8
VI	26 097	5 929	8 979	23 047	0,60	34,4	113,2
VII	16 537	4 620	6 859	14 298	0,37	41,5	115,7
VIII	21 242	7 226	10 033	18 435	0,48	47,2	115,2
IX	24 316	6 425	10 397	20 343	0,53	42,8	119,5
X	24 245	7 485	11 106	20 624	0,54	45,8	117,6
XI	24 453	7 696	12 818	19 330	0,50	52,4	126,5
Zmiany w %							
<u>XI 2016</u> X 2015	0,9	2,8	15,4	-6,3	-7,4	x	x
<u>XI 2016</u> XI 2015	-33,4	-9,6	4,6	-41,3	-41,9	x	x
<u>XI 2016</u> XII 2015	-19,0	-5,0	5,8	-26,1	-26,5	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenica	Relacja cen
2014 I-XII	1320	684	1,93
2015 I-XII	1505	668	2,25
2015 XII	1667	678	2,46
2016 I	1684	669	2,52
II	1690	642	2,63
III	1672	630	2,65
IV	1695	624	2,72
V	1757	625	2,81
VI	1769	634	2,79
VII	1566	619	2,53
VIII	1576	595	2,65
IX	1629	612	2,66
X	1698	610	2,78
XI	1771	615	2,88
XII	1835	639	2,87
Zmiany w %			
<u>XII 2016</u> XI 2016	3,6	3,9	x
<u>XII 2016</u> XII 2015	10,1	-5,8	x
<u>I-XII 2015</u> I-XII 2014	14,0	-2,2	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX dane GUS, pozostałe miesiące – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

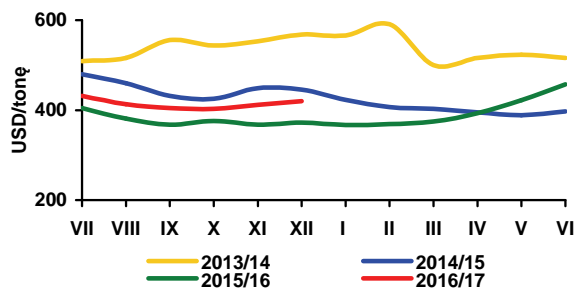
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2014 I-XII	5,24	6,65	17,05	6,15	6,33	13,80	23,00	7,44
2015 I-XII	5,46	6,38	15,15	5,72	5,90	13,20	20,65	6,88
2015 XII	5,43	6,36	15,19	5,59	5,82	12,90	19,90	6,76
2016 I	4,65	6,35	14,95	5,56	5,9	12,95	19,80	6,72
II	4,68	6,32	14,63	5,59	5,18	12,83	19,80	6,64
III	4,71	6,23	14,26	5,58	5,76	12,95	19,50	6,64
IV	4,75	6,15	13,82	5,46	5,81	12,95	19,20	6,60
V	4,68	6,23	13,71	5,45	5,79	12,95	19,10	6,64
VI	4,97	6,30	14,30	5,50	5,81	12,93	19,15	6,52
VII	4,88	6,27	15,48	5,54	5,82	12,93	19,45	6,48
VIII	4,95	6,17	16,33	5,60	5,83	12,88	20,15	6,48
IX	4,87	6,28	17,81	5,64	5,90	12,95	20,95	6,48
X	4,82	6,48	19,05	5,64	5,91	12,98	22,55	6,56
XI	4,96	6,54	19,71	5,66	5,88	13,03	23,50	6,60
XII	5,10	6,58	20,22	5,74	5,88	12,95	24,50	6,64
Zmiany w %								
<u>XII 2016</u> <u>XI 2016</u>	2,8	0,6	2,6	1,4	0,0	-0,6	4,3	0,6
<u>XII 2016</u> <u>XII 2015</u>	-6,1	3,5	33,1	2,7	1,0	0,4	23,1	-1,8
<u>I-XII 2015</u> <u>I-XII 2014</u>	4,2	-4,1	-11,1	-7,0	-6,8	-4,3	-10,2	-7,5

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

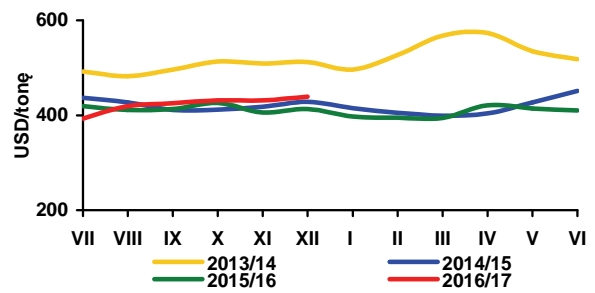
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

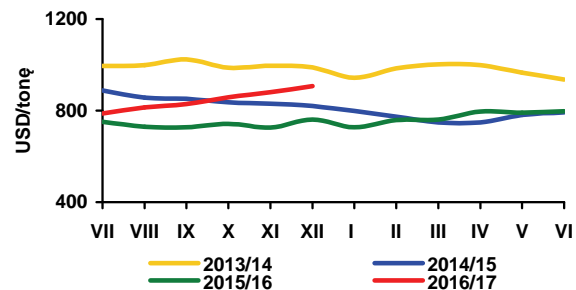
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (miesięczne - cif Rotterdam)

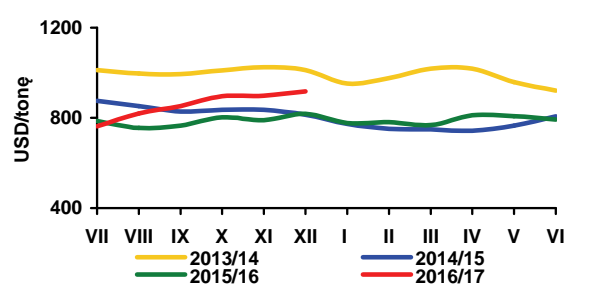
Rys. 2. Ceny rzepaku (miesięczne - cif Hamburg)

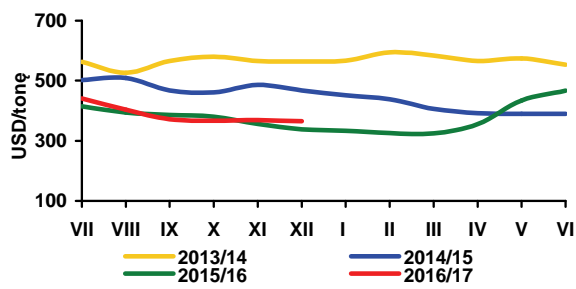
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (miesięczne - fob ex-mill)

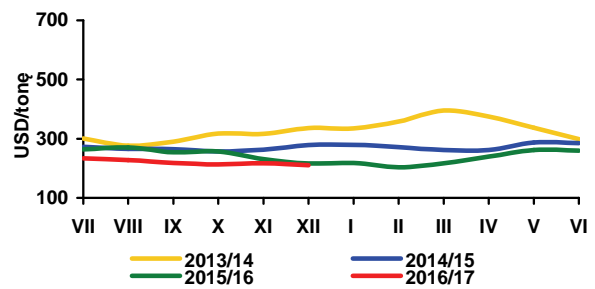
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (miesięczne - fob ex-mill)

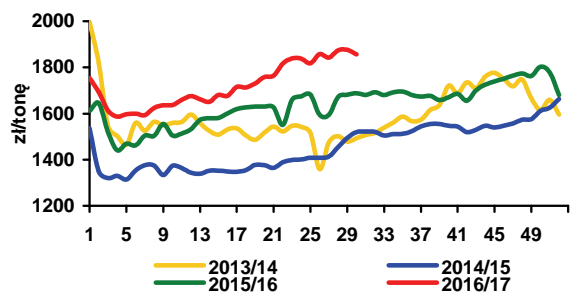
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śruty sojowej 49% białka (miesięczne - cif Rotterdam)

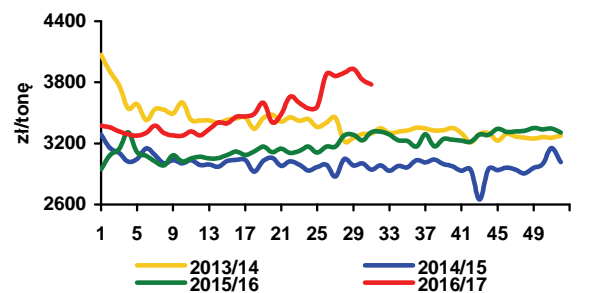
Rys. 6. Ceny niemieckiej śruty rzepakowej 34% białka (miesięczne - fob ex-mill Hamburg)

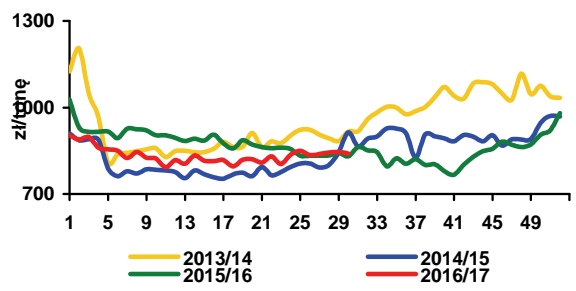
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (tygodniowe - wg notowań MRiRW)

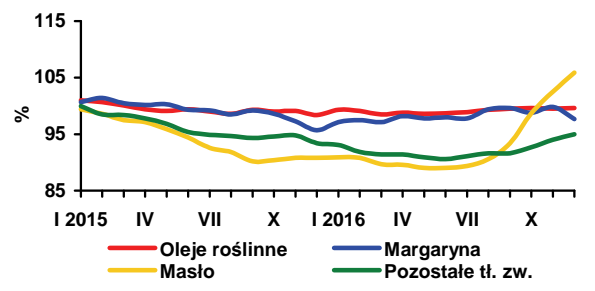
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śruty rzepakowej (tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Zmiany cen detalicznych tłuszczów (XII 2014 = 100%)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

Ceny ziemniaków na zachodnioeuropejskich rynkach utrzymują się na bardzo wysokich poziomach. W końcu stycznia w Belgii i Holandii skorygowano w dół wcześniejsze szacunki zbiorów ziemniaków. W Belgii ceny ziemniaków najpopularniejszych odmian (Bintje, Fontane i Chalanger) w ostatnich tygodniach utrzymały się na poziomie 250 euro/t, wobec 100-110 euro/t w analogicznym okresie poprzedniego roku i zaledwie 25-30 euro/t w styczniu 2015 r. W Holandii ceny ziemniaków z przeznaczeniem do przetwórstwa na frytki kosztowały, w zależności od regionu, od 230 do 300 euro/t. Ceny ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji z przeznaczeniem na eksport wynoszą 190-260 euro/t i są o 30-40% wyższe niż przed rokiem. Ceny ziemniaków na susze wahają się w przedziale 75-100 euro/t, a ziemniaki odpadowe na spisanie są oferowane po 35-50 euro/t.

We Francji ceny ziemniaków do przetwórstwa spożywczego są podobne i wynoszą 250-270 euro/t. Ziemniaki jadalne do bezpośredniego spożycia najbardziej popularnych odmian, w zależności od wielkości bulw i wielkości opakowania w końcu stycznia kosztowały od 305 do 370 EUR/t i były, w zależności od odmiany i asortymentu, o 30-50% droższe niż przed rokiem, a w porównaniu z sezonem 2014/15 wzrost ten jest 3-krotny. Ziemniaki typu premium (odmiany Agata, Charlotta i Various) w opakowaniach 2,5 i 12,5 kg podobnie jak przed miesiącem kosztowały od 580 do 750 EUR/t, tj. o ok. 20% więcej niż roku poprzednim i 2-krotnie więcej niż przed dwoma laty.

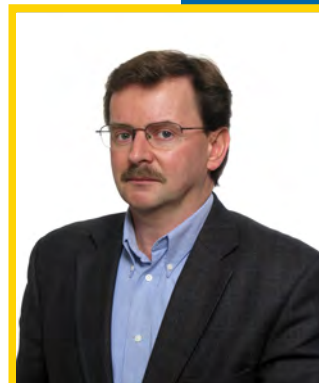
Na rynku niemieckim ceny ziemniaków do przetwórstwa spożywczego są stabilne. Podrożały natomiast w ostatnich tygodniach ziemniaki do bezpośredniej konsumpcji. Ceny ziemniaków nie kontraktowanych do przetwórstwa z przeznaczeniem na frytki i chipsy w Dolnej Saksonii wynosiły 185-225 EUR/t, wobec 110-130 EUR/t w końcu stycznia 2016 r. i zaledwie 15-25 EUR/t dwa lata wcześniej. W Bawarii ceny ziemniaków do przetwórstwa spożywczego były o ok. 50% wyższe niż roku poprzednim i wynosiły 185-200 EUR/t. Ceny ziemniaków jadalnych do bezpośredniego spożycia w ciągu ostatniego miesiąca wzrosły o 5-8% do ok. 190-200 euro/t i były tylko nieznacznie wyższe niż przed rokiem, ale 3-krotnie droższe w porównaniu ze styczniem 2015 r. W Wielkiej Brytanii ceny ziemniaków są o ok. 50% wyższe niż na rynku niemieckim i oscylują ok. 300 euro/t.

Ceny ziemniaków w Polsce pozostają niskie, ale w ostatnich tygodniach zanotowano ich niewielki wzrost. Na targowiskach średni poziom cen ziemniaków w końcu stycznia br. wyniósł 0,72 zł/kg, podczas gdy w końcu

2016 r. było to 0,69 zł/kg. Na rynkach hurtowych średni poziom cen ziemniaków w końcu roku wynosił 0,48 zł/kg, a na przełomie stycznia i lutego br. 0,56 zł/kg w wobec 0,76 zł/kg w analogicznym okresie 2016 r. i 0,40 zł/kg przed dwoma laty. W ostatnich dniach stycznia w Broniszach ziemniaki oferowano w cenie 0,40-0,70 zł/kg, w Lublinie 0,60 zł/kg, w Poznaniu 0,47-0,60 zł/kg, w we Wrocławiu 0,60 zł/kg, w Łodzi 0,40-0,73 zł/kg, a w Kaliszu zaledwie 0,33-0,47 zł/kg. W porównaniu z poprzednim miesiącem ceny te wzrosły o kilkanaście procent. Na giełdach towarowych oferowane są również „młode” ziemniaki z importu w cenie 2,60-3,50 zł/kg. W najbliższych tygodniach utrzymujące się niskie temperatury i przypuszczalny wzrost zapotrzebowania eksportowego może sprzyjać dalszemu sezonowemu wzrostowi ich cen.

Import ziemniaków do Polski w pierwszych pięciu miesiącach bieżącego sezonu (lipiec-listopad) wyniósł 11,4 tys. ton i był o 60% mniejszy w porównaniu z analogicznym okresem sezonu 2015/16. Głównym dostawcą ziemniaków na polski rynek były Niemcy, skąd sprowadzono 8,0 tys. ton, tj. o 2/3 mniej niż w okresie lipiec-listopad 2015 r. Import z Holandii wyniósł 0,9 tys. ton, z Francji 0,6 tys. ton, z Belgii 0,5 tys. ton i z Wielkiej Brytanii 0,4 tys. ton.

Eksport ziemniaków z Polski w okresie lipiec-listopad 2016 r. wyniósł 9,6 tys. ton i był o 83% większy w porównaniu z analogicznym okresem sezonu 2015/16. Średni poziom cen w eksporcie wyniósł 144 euro/tonę, wobec 207 euro/t w analogicznym poprzedniego sezonu. Głównym odbiorcą polskich ziemniaków były kraje UE, gdzie wyeksportowano 7,6 tys. ton, wobec 3,0 tys. ton w poprzednim sezonie. Z tego do Rumunii 3,2 tys. ton w średniej cenie 132 euro/t i Wielkiej Brytanii 1,2 tys. ton w średniej cenie 220 euro/t. Ponadto wywieziono po 0,8 tys. ton ziemniaków do Holandii i na Węgry.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
I	31 700	50 300	64 000	62 500	777	140	184	221
II	59 000	48 400	59 400	69 800	-	141	182	274
III	52 200	61 000	75 600	69 500	-	100	270	248
IV	77 400	58 900	74 800	71 800	-	198	257	143
V	68 000	48 300	62 600	45 500	-	268	160	168
VI	42 800	56 700	58 300	58 800	-	77	187	233
VII	43 500	55 900	54 900	48 700	-	114	100	52
VIII	78 100	92 500	86 100	138 800	1 463	2 369	2 673	10 030
IX	225 100	318 100	289 000	349 800	27 800	39 274	36 562	48 727
X	328 200	350 200	328 100	356 000	43 925	46 459	52 406	55 531
XI	172 100	260 800	238 400	321 200	21 775	38 522	38 997	51 152
XII	77 900	113 100	83 800	178 900	6 091	8 527	3 636	
RAZEM	1 256 000	1 514 200	1 475 000	1 771 300	101 831	135 808	135 614	166 779

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 023	2 457	46 076	72 333	9 917	41 193	14 989	153 610	30 732	17 989
2013 I-XII	1 990	2 887	41 247	61 186	18 468	41 925	16 318	175 920	31 064	16 390
2014 I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2015 I-XII	1 201	1 666	13 656	82 505	14 331	42 007	9 990	159 341	37 518	20 829
2015 VII	91	17	584	7 689	1 650	3 508	1 034	16 891	3 349	1 293
VIII	83	2	341	7 381	1 689	2 945	819	15 070	2 848	1 264
IX	73	7	962	8 384	1 491	3 535	950	14 057	3 810	1 771
X	40	2	1 949	7 429	979	3 885	908	13 017	3 122	1 461
XI	31	2	1 065	7 982	1 083	3 879	981	12 047	3 149	1 556
XII	31	2	1 165	6 362	1 613	3 006	1 109	13 139	4 049	1 456
2016 I	46	23	1 320	5 465	834	3 768	715	10 497	2 891	2 172
II	77	23	2 471	5 891	781	4 421	788	11 165	3 067	2 093
III	541	277	1 755	6 543	959	4 775	772	13 748	3 645	1 865
IV	672	301	1 789	9 025	1 069	3 880	939	12 230	3 168	1 369
V	92	3	826	7 965	1 416	3 801	735	14 948	3 807	1 492
VI	557	2	473	7 767	1 481	220	569	16 547	3 138	1 192
VII	125	2	319	6 438	1 399	3 369	821	16 191	3 373	1 044
VIII	54	1	627	5 666	2 055	5 177	824	16 947	3 701	1 365
IX	52	6	1 006	9 465	2 115	6 357	1 596	14 354	3 515	1 850
X	29	2	2 801	11 578	2 211	5 434	873	13 678	3 061	1 773
XI	42	1	4 534	16 915	1 951	7 207	864	13 429	2 390	2 153

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011 I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012 I-XII	35 670	14 719	76 107	11 466	72 918	257 295	90 269	35 304	8 829	2 661
2013 I-XI	32 728	17 802	55 038	11 817	111 666	233 318	85 496	48 370	8 456	2 972
2014 I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2015 I-XII	28 911	14 272	103 270	14 882	155 473	182 899	78 359	56 782	7 302	11 271
2015 VII	4	7	6 421	1 166	14 140	19 224	6 588	5 119	827	1 368
VIII	4	10	1 596	1 375	12 708	12 884	5 523	4 885	766	256
IX	27	3	6 575	1 963	12 564	16 717	7 160	6 238	606	445
X	451	3	7 635	1 670	13 046	15 286	6 436	4 768	580	624
XI	102	522	4 906	2 085	13 409	12 862	6 048	4 499	665	345
XII	217	470	6 644	1 084	13 832	14 338	7 105	3 842	540	497
2016 I	114	741	7 348	1 249	13 021	13 769	5 618	4 887	580	1 264
II	909	909	6 502	1 741	12 997	14 117	6 185	4 096	496	1 357
III	2 427	5 106	8 583	1 446	14 537	17 180	6 934	5 861	523	1 712
IV	11 066	12 043	15 935	1 150	14 415	17 617	6 518	6 375	736	982
V	19 636	1 433	22 662	1 068	14 236	16 323	6 910	6 072	809	1 246
VI	2 857	25	15 451	1 087	8 188	18 375	6 329	6 538	658	580
VII	9	0	6 455	1 294	13 861	19 142	6 048	7 651	959	1 552
VIII	16	0	1 512	1 652	14 149	15 597	6 503	6 791	1 100	1 972
IX	14	-	150	1 149	9 920	14 610	7 253	6 612	614	1 126
X	38	-	214	829	11 047	15 239	6 516	7 273	576	1 606
XI	144	623	2 271	844	8 374	15 776	6 691	4 798	746	428

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

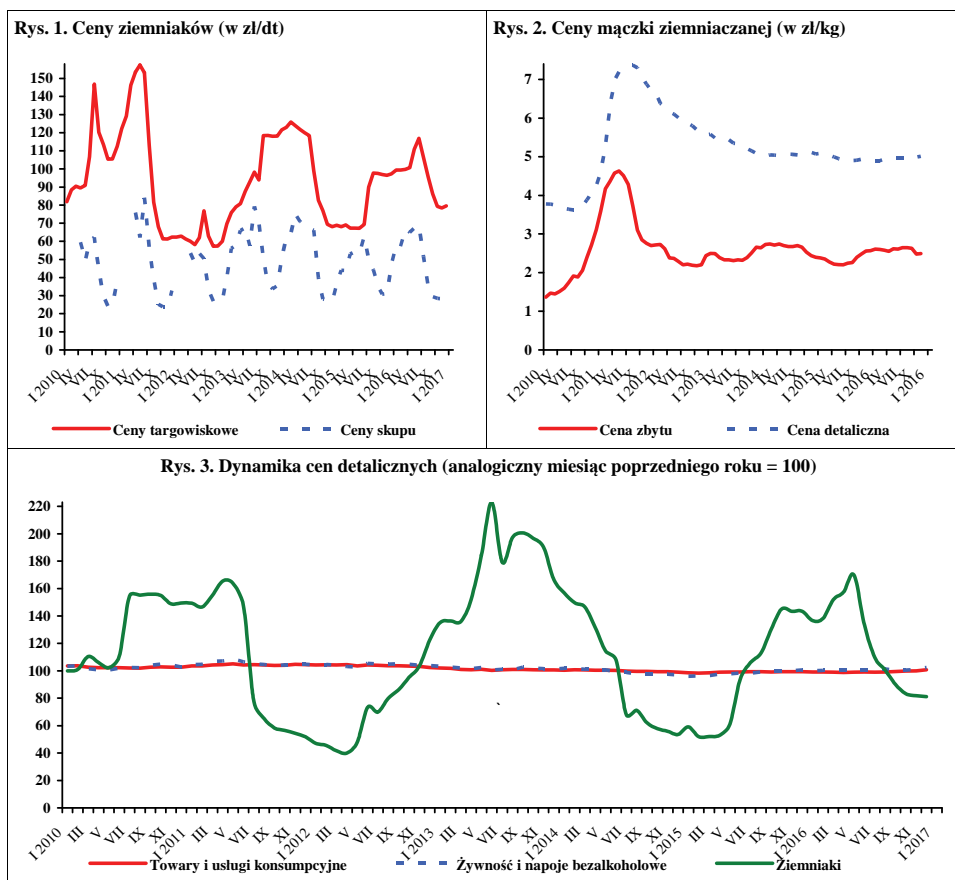
Wyszczególnienie	Rodzaj	XII	X	XI	XII	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2015	2016	2016	2016	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	46,8	28,4	28,3	32,5	69,4	114,8
	targowiskowa	97,3	79,3	78,5	79,6	81,8	101,4
	detaliczna (zł/kg)	1,18	0,97	0,98	0,98	83,1	100,0
	importowa	89,3	344,3	109,3	.	122,4	31,7
	eksportowa	89,5	50,8	57,9	.	64,7	114,1
Relacje cen	skup / targowisko	0,48	0,36	0,36	0,41	84,9	113,3
	targowisko / detal	0,82	0,82	0,80	0,81	98,5	101,4
	skup / detal	0,40	0,29	0,29	0,33	83,6	114,8
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,56	2,48	2,49	2,52	98,4	101,2
	detaliczna (zł/kg)	4,94	4,99	5,01	4,98	100,8	99,4
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,32	8,38	8,42	8,40	101,0	99,8
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,00	35,30	35,00	35,40	101,1	101,1
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,98	9,86	9,88	9,80	98,2	99,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2015	2016			wsk. zmian cen	
		grudzień	październik	listopad	grudzień	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	105,9	92,5	97,9	98,2	92,7	100,3
2	Kujawsko-pomorskie	94,6	82,7	82,5	86,8	91,8	105,3
3	Lubelskie	91,9	73,6	69,3	73,4	79,8	105,8
4	Lubuskie	96,8	93,9	93,5	93,8	96,8	100,3
5	Łódzkie	87,6	66,7	68,6	72,5	82,8	105,7
6	Małopolskie	83,8	71,7	70,1	68,9	82,3	98,3
7	Mazowieckie	107,8	72,5	72,7	72,0	66,8	99,1
8	Opolskie	106,5	84,7	85,5	84,6	79,5	99,0
9	Podkarpackie	91,2	85,7	87,6	81,9	89,8	93,5
10	Podlaskie	113,6	69,1	66,1	69,7	61,3	105,4
11	Pomorskie	97,5	93,5	86,4	92,0	94,4	106,5
12	Śląskie	99,5	75,6	78,1	80,5	80,8	103,0
13	Świętokrzyskie	77,2	59,2	59,5	60,1	77,8	101,0
14	Warmińsko-mazurskie	112,8	90,5	88,2	87,4	77,5	99,1
15	Wielkopolskie	99,8	89,7	86,6	88,0	88,2	101,7
16	Zachodniopomorskie	105,7	96,8	95,6	93,3	88,3	97,6
	maksimum	113,6	96,8	97,9	98,2	X	
	minimum	77,2	59,2	59,5	60,1		
	różnica w %	47,2	63,4	64,7	63,5		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W styczniu 2017 r., w porównaniu z grudniem ub.r., w skupie na rynku produktów świeżych wyższe były ceny cebuli białej (o 31%), pieczarek i marchwi (po 8%) oraz kapusty białej (o 7%), a ceny skupu buraków ćwikłowych nie zmieniły się. W zakładach przetwórczych ceny wszystkich monitorowanych produktów nie uległy zmianie. W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny porów (o 21%), kapusty pekińskiej (o 16%), kapusty czerwonej (o 9%), selerów (o 11%), przy stabilnych cenach kapusty białej, buraków ćwikłowych i ziemniaków. Na rynkach hurtowych wzrosły ceny ogórków spod osłon (o 26%) i marchwi (o 7%), a obniżyły się jedynie ceny buraków ćwikłowych (o 1%), cebuli (o 4%) i kapusty białej (o 7%).

W relacji do stycznia 2016 r., w eksporcie i w przetwórstwie (w zależności od kierunku zagospodarowania) obniżyły się ceny buraków (o 40-47%), cebuli (o 43-56%), kapusty białej (o 64-68%) i marchwi (o 54-55%). Na rynkach hurtowych buraki ćwikłowe staniały o 33%, marchew o 45%, cebula o 46% i kapusta biała o 68%. Zdrożały jedynie ogórki spod osłon (o 4%).

W grudniu 2016 r., w stosunku listopada 2016 r., wzrosły ceny detaliczne kalafiorów (o 52%), pomidorów (o 31%), papryki (o 36%), porów (o 5%) i selerów (o 1%), a obniżyły się ceny marchwi (o 3%), kapusty białej (o 7%) i buraków ćwikłowych (o 1%). W relacji do cen detalicznych z grudnia 2015 r. wzrosły ceny porów (o 6%), kalafiorów (o 59%), pomidorów (o 15%), papryki (o 16%), pieczarek (2%), a obniżyły się ceny kapusty białej (o 31%), buraków ćwikłowych (o 11%), cebuli (o 20%), selerów (o 18%) i marchwi (o 29%).

W listopadzie 2016 r., w stosunku do listopada 2015 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych zwiększono produkcję warzyw mrożonych (o 16%), a obniżono produkcję soku pomidorowego (o 21%), konserw warzywnych (o 6%) i marynat (o 7%).

Eksport warzyw świeżych w listopadzie 2016 r. wyniósł 31,4 tys. ton o wartości 15,1 mln EUR. W porównaniu z listopadem 2015 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych wzrósł o 2%, a jego wartość obniżyła się o 9%. Do wzrostu wolumenu eksportu przyczyniło się zmniejszenie sprzedaży marchwi (o 69%) i kapusty (o 8%). W tym samym czasie wyeksportowano 61,8 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 45,6 mln EUR. W stosunku do listopada 2015 r. wolumen i wartość eksportu przetworów warzywnych zmalały o 5%. W porównaniu z listopadem 2015 r. mniej sprzedano za granicę konserw (o 2%), marynat (o 11%) i suszy (o 17%).

W listopadzie 2016 r. zaimportowano 40,9 tys. t warzyw świeżych o wartości 44,1 mln EUR. W relacji do listopada

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

2015 r. import warzyw świeżych obniżył się o 17%, a jego wartość o 2%. Spadek wolumenu importu spowodowany był ograniczeniem przywozu kapusty białej (o 76%), marchwi (o 66%), cebuli (o 75%), pomidorów (o 14%) i papryki (o 12%). Wolumen importu przetworów warzywnych wyniósł 22,4 tys. ton, a jego wartość 23,8 mln EUR. W stosunku do listopada 2015 r. wolumen importu przetworów warzywnych spadł o 11%, a jego wartość obniżyła się o 2%. Mniej zaimportowano mrożonek (o 18%), suszy (o 44%), marynat (o 13%) i koncentratu pomidorowego (o 17%).

W listopadzie 2016 r., saldo handlu zagranicznego całego sektora warzywniczego było ujemne i wyniosło 7,2 mln EUR. Złożyło się na to ujemne saldo w obrocie świeżymi warzywami (29,0 mln EUR), oraz dodatnie saldo w obrocie przetworami warzywnymi (21,8 mln EUR). W okresie styczeń-listopad 2016 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami zmalało do 9,4 mln euro z 22,1 mln euro w analogicznym okresie 2015 r. Wartość eksportu (691,9 mln euro) zwiększyła się o 9,3 mln euro, a wartość importu (682,5 mln euro) wzrosła o 22,0 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szkl.)	Pieczarki
2016 I	0,93	1,89	0,94	1,22	0,75	-	-	-	-	-	4,75
II	1,02	1,90	1,04	1,27	0,79	-	-	-	-	-	4,56
III	1,04	1,87	0,89	1,25	0,77	-	-	-	10,00	-	4,57
IV	1,18	1,88	0,85	1,25	0,77	-	-	-	7,42	-	4,53
V	1,26	1,94	0,84	1,35	0,82	-	-	-	3,30	-	4,63
VI	1,35	2,21	0,83	1,38	0,90	-	-	-	2,32	-	4,92
VII	1,18	2,37	0,50	1,09	0,78	1,53	0,88	-	2,39	2,13	4,78
VIII	0,74	2,10	0,30	0,64	0,55	1,55	0,92	-	2,45	2,16	5,45
IX	0,59	1,73	0,34	0,57	0,50	-	1,64	-	2,21	1,67	5,08
X	0,41	1,46	0,28	0,53	0,48	-	-	-	3,17	1,74	5,23
XI	0,40	1,36	0,25	0,52	0,45	-	-	-	3,86	2,90	4,93
XII	0,39	1,37	0,28	0,51	0,45	-	-	-	-	-	5,01
2016 I-XII	0,87	1,84	0,61	0,97	0,67	1,54	1,15	-	4,12	2,12	4,87
I	0,51	1,39	0,30	0,55	0,45	-	-	-	-	-	5,40
Wskaźnik zmian w %											
I 2017 XII 2016	131	101	107	108	100	x	x	x	x	x	108
I 2017 I 2016	55	74	32	45	60	x	x	x	x	x	114

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c za główkę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag ^a	Brokuły różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2016 I	1,30	-	-	0,47	-	-	-	-	-	-	-
II	1,35	-	-	0,48	-	-	-	-	-	-	-
III	1,15	-	-	0,48	-	-	-	-	-	-	-
IV	1,16	0,98	0,29	0,50	-	-	-	-	-	-	-
V	1,14	0,94	0,30	0,45	-	-	-	-	-	-	-
VI	1,11	-	-	-	1,14	-	1,80	1,35	1,90	-	-
VII	0,98	-	-	-	1,22	0,77	1,83	1,34	1,88	-	-
VIII	0,77	-	-	0,25	-	0,76	1,72	1,23	1,32	0,58	0,37
IX	0,61	0,20	0,27	0,25	-	0,73	1,67	1,18	-	0,58	0,30
X	0,63	0,21	0,25	0,25	-	-	1,68	1,22	-	0,61	-
XI	0,62	0,25	0,25	0,25	-	-	1,74	1,15	-	-	-
XII	0,60	0,25	0,26	0,25	-	-	1,80	1,21	-	-	-
2016 I-XII	0,95	0,47	0,27	3,69	1,18	0,75	1,75	1,24	1,70	0,59	0,34
2017 I	0,61	0,25	0,26	0,25	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
I 2017 XII 2016	102	100	100	100	x	x	x	x	x	x	x
I 2017 I 2016	47	x	x	53	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki ćwikłowe	Ziemiaki
2015 XII	-	-	1,03	0,73	1,30	-	1,07	2,87	1,85	0,78	1,80	0,55	0,55
2015 I-XII	2,84	1,41	1,28	0,72	0,91	3,82	1,10	2,23	1,59	0,74	1,74	0,50	0,41
2016 I	-	-	1,34	0,83	1,59	-	1,08	3,00	2,04	0,85	2,28	0,62	0,58
II	-	-	1,50	0,91	1,70	-	1,09	3,02	2,20	0,89	2,75	0,59	0,58
III	-	-	1,54	0,85	1,70	-	1,10	3,00	2,20	0,89	2,75	0,58	0,58
IV	5,17	-	1,99	0,74	1,60	-	1,10	3,00	2,20	0,88	2,75	0,60	0,58
V	3,08	-	1,08	1,05	-	-	1,16	-	-	0,89	-	0,62	0,63
VI	2,50	1,00	1,01	0,66	0,80	-	1,16	-	-	0,99	-	0,63	-
VII	2,17	0,94	1,45	0,40	0,80	6,50	0,80	-	-	1,18	-	0,59	-
VIII	2,84	1,01	1,41	0,38	0,70	4,31	0,70	-	-	0,80	-	0,52	-
IX	2,41	1,05	0,93	0,34	0,80	2,86	0,51	1,00	0,98	0,39	-	0,40	0,50
X	2,98	-	0,61	0,31	0,80	3,44	0,47	1,07	0,89	0,38	-	0,35	0,42
XI	-	-	0,61	0,31	0,68	-	0,49	1,01	0,90	0,37	1,34	0,35	0,43
XII	-	-	0,69	0,30	0,68	-	0,50	1,00	0,90	0,37	1,65	0,35	0,38
2017 I-XII	3,02	1,00	1,18	0,59	1,08	4,28	0,85	2,01	1,54	0,74	2,25	0,52	0,52
I	-	-	0,80	0,30	0,74	-	0,50	1,00	1,00	0,37	2,00	0,35	0,38
Wskaźnik zmian w %													
<u>I 2017</u> XII 2016	x	x	116	100	109	x	100	100	111	100	121	100	100
<u>I 2017</u> I 2016	x	x	60	36	47	x	46	33	49	44	88	56	66

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty
2015 XI	2 903	59 341	26 597	4 279
XII	1 949	43 353	18 156	2 877
2015 I-XII	37 658	567 432	249 629	61 881
2016 I	2 689	39 092	14 369	2 398
II	2 887	42 638	16 544	2 908
III	3 531	36 935	15 576	3 355
IV	2 902	34 163	13 534	2 954
V	3 168	27 167	12 758	1 934
VI	2 444	43 901	15 321	2 816
VII	2 497	56 217	16 625	12 125
VIII	3 100	74 658	26 099	13 101
IX	2 778	89 439	26 297	6 750
X	2 033	83 657	22 107	4 966
XI	2 281	68 937	25 038	3 995
Wskaźnik zmian w %				
<u>XI 2016</u> XI 2015	79	116	94	93

*/ w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2015												2016						XI 2016 XI 2015 (%)
	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI			
Warzywa ogółem	42543	38567	30712	26871	469533	30846	32504	32650	30428	36789	48822	41428	51492	45999	41667	31364	102		
Cebula	8999	9692	10945	8848	122124	11349	13738	11900	10118	9471	5862	6335	8963	7949	10628	10690	98		
Kapusta	1737	3060	3632	3276	64895	3262	3330	4075	3587	2752	1658	1383	2040	2602	2935	3927	108		
Marchew	1365	1661	1499	1995	30482	1849	1037	1559	1752	1675	1192	1744	1433	1824	2428	2538	169		
Ogórki	1037	396	157	450	8685	520	280	639	713	1530	2798	3317	2188	1413	336	156	99		
Pomidory	14917	10516	4703	2609	97698	1162	898	598	4533	11048	22367	13747	13829	11779	10176	3743	80		
Kalafiory	2525	2921	2230	581	27534	514	509	406	319	709	5292	5682	4213	4359	3929	1211	54		
Przetwory ogółem	59396	63508	64809	53484	674418	52089	60233	58843	57377	47080	49802	45958	50247	55396	61438	61832	95		
Susze	4997	3360	4768	3174	37714	3100	3557	2977	2740	2672	2850	2334	3195	2719	5218	3941	83		
Marynaty	4401	4600	5370	4578	46959	3620	4113	4529	4249	3861	4048	3535	3940	4017	4629	4779	89		
Konserwy	6052	6826	6385	4869	59467	3599	3973	4778	4111	4000	4170	3526	3783	4582	5105	6247	98		
-kapusta kwasz.	619	917	1033	1068	9953	682	717	726	643	648	586	379	415	645	827	1120	108		
Mrożonki	37496	41003	39869	32197	437799	34430	40292	38460	38044	28715	29768	28860	32712	37726	39204	40158	101		
Pieczarki i ich przetwory	22880	25376	26135	26824	294015	25062	26117	30134	29579	26851	25632	22184	23104	24616	25718	28444	109		
Warzywa ogółem	32770	26278	16614	15333	253050	15795	15841	16459	17700	26216	30430	26483	30956	27411	23737	15106	91		
Cebula	3689	4210	4586	3999	45887	4425	5316	4679	4139	5117	2847	2867	3256	2958	3826	4119	90		
Kapusta	607	906	1042	1101	14322	1167	1200	1486	1253	1055	590	386	462	621	693	895	86		
Marchew	510	669	542	841	10397	736	386	614	694	637	458	634	427	487	638	594	110		
Ogórki	872	389	174	363	7121	472	323	734	829	1319	1753	1923	1368	953	354	232	134		
Pomidory	15134	10754	3661	2488	77403	1132	867	657	4231	8144	13456	9288	10008	8520	8554	3328	91		
Kalafiory	1683	1993	1280	352	15810	433	403	341	350	593	3075	4432	2831	2785	2377	908	71		
Przetwory ogółem	42671	47910	48104	39628	492540	39934	42737	42784	41652	37882	39397	34030	36999	40545	44278	45550	95		
Susze	5185	5494	5366	4634	57683	5355	5831	5278	4662	4729	4597	4168	5171	5312	6800	6793	127		
Marynaty	4191	4334	4943	4390	43313	3291	3474	3975	3818	3386	3368	2874	3324	3713	4405	4596	93		
Konserwy	6074	6998	6541	5195	61873	4052	4273	5166	4737	4573	4982	3969	4196	4857	5584	6180	94		
-kapusta kwasz.	443	691	790	839	6736	487	564	554	500	485	454	285	280	466	559	803	102		
Mrożonki	20183	23069	22778	18514	236511	19726	21020	19858	20424	16863	17221	15490	17801	20270	20115	19882	87		
Pieczarki i ich przetwory	34749	37534	37721	37491	427239	36764	34949	40498	39478	37080	34991	30083	31289	34414	35991	40588	108		

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2015												2016											$\frac{XI\ 2016}{XI\ 2015}$ (%)
	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI								
	18627	28640	49468	60249	534723	60262	63367	72273	82414	56840	37196	19387	13992	11459	23410	40874								
Warzywa ogółem	3699	7027	5253	4920	72803	4148	5485	7760	6856	8633	11109	5452	2650	3167	2777	1316								
Cebula	3937	2694	317	186	18447	436	798	1845	12129	1796	50	17	20	10	22	75								
Kapusta	521	1098	1211	2369	34433	4053	4386	7097	8076	7777	7915	503	121	69	185	406								
Marchew	2285	3751	6967	8060	55530	7800	6896	5332	2978	1701	1731	2344	3124	1484	4390	7088								
Ogórki	2612	3653	13640	20076	144295	18984	17671	20320	18898	14492	6812	4419	4039	3140	3729	11787								
Pomidory	497	2286	5779	5847	52756	5026	5399	5080	7154	6959	4606	2628	536	382	2693	5076								
Papryka	808	397	507	440	6283	415	593	710	1311	1033	659	347	479	438	573	507								
Czosnek	23678	26873	25066	26288	250022	18196	25896	23725	23369	22097	20296	19129	21068	23103	20595	22433								
Przetwory ogółem	5052	5496	4997	5130	46785	4689	4871	4938	4682	4056	4610	4315	4328	4422	3867	4091								
Mrożonki	1941	3355	2449	1991	20051	1391	1527	1587	2141	2262	1962	2008	1158	1637	1708	1375								
Susze	1420	1894	2000	1606	16340	1068	1070	1264	1115	1229	1221	1015	1010	1248	1877	1740								
Marynaty	4110	5361	6256	5795	48404	2604	3763	3528	4355	3380	3363	3536	3590	4116	4168	6774								
Konserwy	1743	2680	3186	2499	19589	939	1761	1397	1287	1113	795	1222	1608	1890	1816	3678								
-kukurydza konserv.	6512	6877	5625	7337	74139	5216	10981	7956	6343	6330	5477	4737	7067	7246	5155	4686								
Koncentrat pomid.	11939	23379	42931	54384	484821	52177	56307	68686	76698	53868	25309	15914	12505	9392	23280	44064								
Warzywa ogółem	806	1278	1123	966	15465	1206	2005	2938	1994	2073	2436	1148	641	489	459	372								
Cebula	584	297	60	60	5824	161	243	983	4656	751	19	5	9	3	15	13								
Kapusta	249	379	421	792	14239	1490	1511	2604	2294	2799	2447	247	101	157	186	333								
Marchew	1064	2841	5426	5624	40305	5701	6424	4631	2485	1276	797	1147	1544	666	3399	6878								
Ogórki	3270	5727	13976	21411	161521	18190	17719	22229	22904	15020	5845	4197	4420	3995	5965	14269								
Pomidory	460	3314	6429	7035	78390	7526	9460	10770	13567	13097	7668	5067	950	409	2790	6030								
Papryka	1152	742	1018	1014	9856	904	1340	1395	2065	1786	872	782	1488	880	1380	1230								
Czosnek	24544	25458	24135	25907	261117	17937	24522	22845	24361	23057	22576	19937	20494	24012	20840	23762								
Przetwory ogółem	3732	4115	3564	3672	34797	3324	3239	3444	3503	3149	3406	3184	3167	3236	2814	3289								
Mrożonki	3091	3264	3284	3108	37227	2530	3152	3711	5604	4798	4373	3880	2823	4254	3260	3885								
Susze	1580	2003	2276	1813	18550	1222	1231	1237	1215	1381	1425	1199	1229	1370	1892	1968								
Marynaty	5624	6343	6767	7153	61631	3504	4150	3631	4960	4619	5531	5136	4890	5466	5427	7628								
Konserwy	1696	2581	2990	2391	19257	937	1590	1257	1321	1092	749	1270	1516	1801	1959	3429								
-kukurydza konserv.	6054	6122	5035	6196	68646	4614	9630	7119	5131	4991	4498	3588	5225	5689	3931	3423								
Koncentrat pomid.																								

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2015 IX	0,41	0,35	0,37	0,84	1,01	0,67	1,58	0,92	0,72	0,36
X	0,43	0,30	0,40	0,98	1,02	0,68	1,54	0,90	0,75	0,39
XI	0,42	0,29	0,36	1,11	0,78	0,57	1,51	0,86	0,76	0,37
XII	0,45	0,34	0,42	0,81	0,95	0,61	1,47	0,91	0,79	0,31
2015 I-XII	0,39	0,26	0,37	0,93	0,89	0,62	1,49	0,89	0,68	0,43
2016 I	0,39	0,36	0,40	0,91	0,97	0,84	1,52	0,84	0,71	0,47
II	0,39	0,36	0,37	1,16	0,97	0,79	1,40	0,79	0,79	0,37
III	0,39	0,36	0,39	1,15	1,10	0,84	1,39	0,80	0,76	0,34
IV	0,41	0,35	0,40	1,16	0,93	1,10	1,38	0,81	0,78	0,37
V	0,54	0,38	0,38	0,86	0,74	0,84	1,36	0,80	0,75	0,51
VI	0,49	0,36	0,38	0,63	0,60	0,58	1,35	0,73	0,77	0,42
VII	0,45	0,28	0,36	0,58	0,68	0,78	1,38	0,72	0,75	0,35
VIII	0,36	0,23	0,30	0,63	0,72	0,67	1,40	0,77	0,67	0,47
IX	0,37	0,24	0,27	0,67	0,72	0,64	1,45	0,82	0,72	0,41
XI	0,36	0,24	0,26	1,06	0,84	0,61	1,44	0,85	0,68	0,45
XII	0,39	0,23	0,23	1,49	0,89	0,75	1,48	0,85	0,72	0,40
Wskaźnik zmian w %										
XII 2016 XI 2016	107	97	89	141	106	124	103	99	106	90
XII 2016 XI 2015	92	79	65	134	114	131	98	98	94	109

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2015 IX	1,17	1,21	1,39	0,94	2,01	1,35	2,67	3,05	3,05
X	1,24	1,14	1,34	0,92	-	-	3,35	4,32	4,25
XI	1,26	0,97	1,29	0,93	-	-	4,50	3,78	-
XII	1,26	0,94	1,32	0,92	-	-	6,17	4,76	-
2015 I-XII	1,11	1,09	1,43	0,85	3,82	1,68	5,20	4,71	2,72
2016 I	1,28	1,30	1,45	1,08	-	-	12,33	-	-
II	1,29	1,30	1,43	1,00	-	-	12,40	-	-
III	1,27	1,20	1,39	0,97	-	-	6,92	13,18	-
IV	1,32	1,14	1,36	0,97	-	-	4,55	6,90	-
V	1,28	1,06	1,46	0,98	-	-	2,96	3,67	-
VI	1,46	1,12	1,51	1,19	1,65	-	1,65	2,88	2,47
VII	1,40	1,00	1,23	1,03	1,42	-	1,09	2,67	2,97
VIII	1,03	0,83	0,95	0,79	1,56	1,64	1,39	2,50	2,93
IX	0,80	0,66	0,81	0,76	-	1,22	1,75	2,62	2,78
X	0,67	0,41	0,75	0,71	-	-	5,17	3,34	2,48
XI	0,67	0,41	0,74	0,74	-	-	6,56	4,37	-
XII	0,72	0,45	0,75	0,73	-	-	10,15	6,25	-
2015 I-XII	1,10	0,91	1,15	0,91	1,54	1,43	5,58	4,84	2,73
I	0,69	0,42	0,80	0,72	-	-	12,83	-	-
Wskaźnik zmian w %									
I 2017 XII 2016	96	93	107	99	x	x	126	x	x
I 2017 I 2016	54	32	55	67	x	x	104	x	x

^{xa} ceny za sztukę Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2015 I-XII	3,58	10,38	3,44	3,00	3,42	4,95	2,13
I	3,82	9,94	3,29	3,17	3,61	4,69	2,59
II	3,80	9,87	3,35	3,21	3,64	4,68	2,02
III	3,80	9,79	3,22	3,17	3,51	4,69	2,02
IV	3,73	9,81	3,20	3,15	3,48	4,63	2,06
V	3,71	9,76	3,21	3,16	3,48	4,69	2,03
VI	3,68	9,80	3,29	3,20	3,55	4,65	2,03
VII	3,67	9,73	3,23	3,31	3,56	4,60	2,01
VIII	3,63	9,76	3,24	3,32	3,57	4,67	2,02
IX	3,58	9,73	3,38	3,38	3,59	4,69	2,03
X	3,54	9,70	3,32	3,31	3,60	4,80	2,21
XI	3,59	9,80	3,40	3,36	3,61	4,82	1,89
XII	3,57	9,65	3,32	3,29	3,57	4,77	1,86
2016 I-XII	3,68	9,78	3,29	3,25	3,56	4,70	2,06
Wskaźnik zmian w %							
<u>XI 2016</u> X 2016	101	101	102	102	100	100	86
<u>XI 2016</u> XI 2015	95	98	97	108	101	100	88

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2015 X	2,19	1,85	2,33	1,83	4,93	5,09	5,69	5,51	4,73	4,36	7,64
XI	2,19	1,83	2,32	1,81	4,72	5,04	8,23	5,62	-	4,51	7,58
XII	2,20	1,83	2,25	1,80	4,66	5,02	8,59	6,61	-	4,36	7,65
2015 I-XII	2,07	1,64	2,45	1,72	4,35	5,02	9,19	5,99	4,18	5,05	7,54
I	2,24	1,93	2,34	1,88	4,66	5,34	10,53	7,51	-	5,60	7,64
II	2,31	2,00	2,42	1,89	4,62	5,30	12,18	7,43	-	6,08	7,47
III	2,31	1,97	2,39	1,89	4,59	5,48	14,32	7,69	-	7,08	7,41
IV	2,32	2,01	2,45	1,89	4,77	5,88	14,66	8,57	-	8,35	7,41
V	2,46	2,02	2,58	1,93	5,75	6,44	13,01	6,37	6,10	7,55	7,34
VI	2,87	1,97	2,74	2,55	6,67	6,82	12,43	4,47	4,11	3,87	7,43
VII	3,04	1,89	2,59	2,30	6,66	6,42	12,34	4,13	2,98	3,90	7,44
VIII	2,47	1,74	2,10	1,92	5,40	6,00	6,19	3,88	2,66	3,90	7,50
IX	2,09	1,73	1,83	1,76	4,40	5,33	5,04	4,13	3,14	3,77	7,56
X	1,88	1,35	1,72	1,69	4,03	5,27	5,75	4,89	5,47	3,76	7,59
XI	1,76	1,36	1,64	1,61	3,78	5,10	7,32	5,80	-	4,56	7,51
XII	1,76	1,27	1,59	1,60	3,80	5,33	9,95	7,62	-	6,95	7,80
2016 I-XII	2,29	1,77	2,20	1,91	4,93	5,73	10,31	6,04	4,08	5,45	7,51
Wskaźnik zmian w %											
<u>XII 2016</u> XI 2016	100	93	97	99	101	105	136	131	x	152	104
<u>XII 2016</u> XII 2015	80	69	71	89	82	106	116	115	x	159	102

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczap	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2015 XI	5,62	14,55	8,48	9,36	8,40	10,45	3,80	6,23	8,97	4,19
XII	5,66	14,65	8,50	9,48	8,26	10,40	3,77	6,10	8,77	4,14
2015 I-XII	5,58	14,71	8,50	9,41	8,43	10,45	3,80	6,26	9,01	4,18
I	5,96	14,65	8,46	9,50	8,72	10,55	3,79	6,20	8,97	4,14
II	5,99	14,95	8,44	9,48	8,78	10,70	3,79	6,23	9,00	4,08
III	6,01	14,95	8,44	9,60	8,40	10,75	3,77	6,23	8,89	4,10
IV	5,99	15,00	8,38	9,68	8,50	10,80	3,75	6,30	8,91	4,09
V	6,01	15,15	8,46	9,74	8,56	10,75	3,74	6,35	9,00	4,05
VI	5,99	15,00	8,48	9,78	8,54	10,75	3,73	6,38	9,06	4,02
VII	5,96	15,00	8,42	9,68	8,56	10,80	3,74	6,33	9,06	4,04
VIII	5,97	15,05	8,34	9,66	8,54	10,70	3,74	6,35	9,06	4,05
IX	5,94	15,05	8,34	9,56	8,48	10,80	3,69	6,33	9,00	4,07
X	6,03	15,15	8,34	9,60	8,48	10,80	3,71	6,38	9,09	4,03
XI	6,04	15,30	8,36	9,66	8,54	10,75	3,71	6,38	9,06	3,95
XII	5,88	15,10	8,42	9,66	8,48	10,65	3,69	6,20	8,80	3,94
2015 I-XII	5,98	15,03	8,41	9,63	8,55	10,73	3,74	6,31	8,99	4,05
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2016</u> XI 2016	97	99	101	100	99	99	99	97	97	100
<u>XII 2016</u> XI 2015	104	103	99	102	103	102	98	102	100	95

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

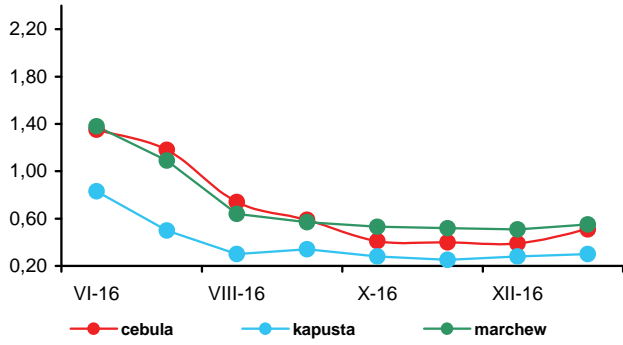
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

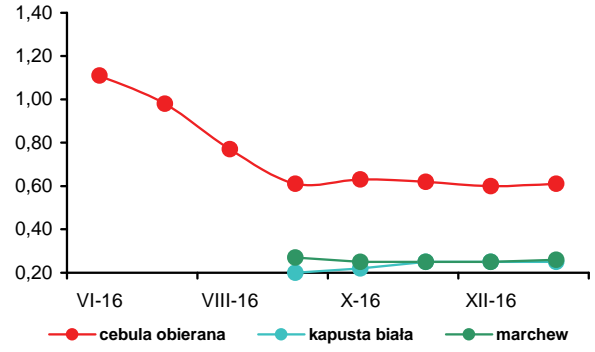
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2015 VIII	89	86	82	51	-	-
IX	88	91	81	50	-	-
X	81	87	76	53	-	-
XI	79	80	75	48	-	-
XII	81	85	77	55	-	-
2016 I	85	88	78	51	-	-
II	87	89	79	54	65	-
III	89	91	80	55	70	-
IV	91	87	85	56	75	69
V	89	79	78	54	69	59
VI	92	81	81	49	70	55
VII	90	78	77	50	70	57
VIII	85	80	80	54	-	-
IX	87	75	76	55	-	-
X	85	74	75	58	-	-
XI	79	68	72	55	-	-
XII	73	65	70	46	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

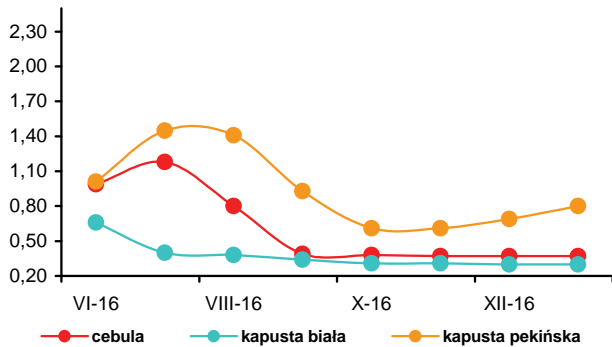
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

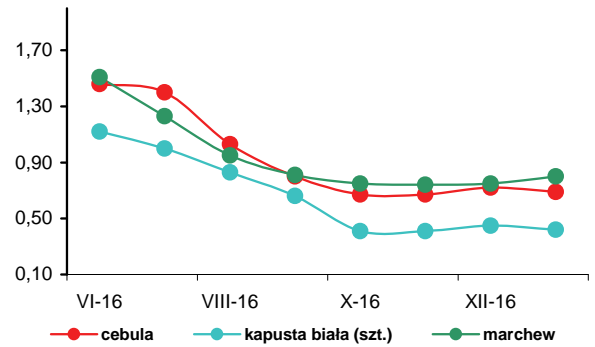
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

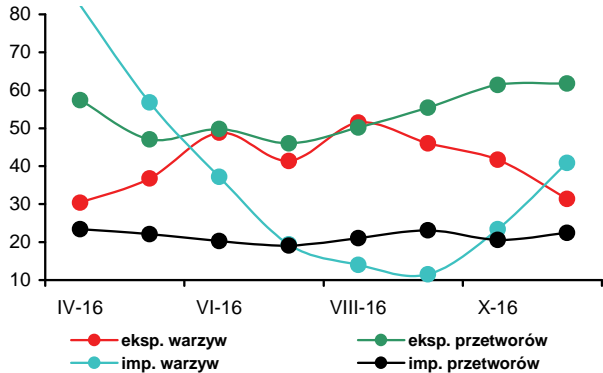
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

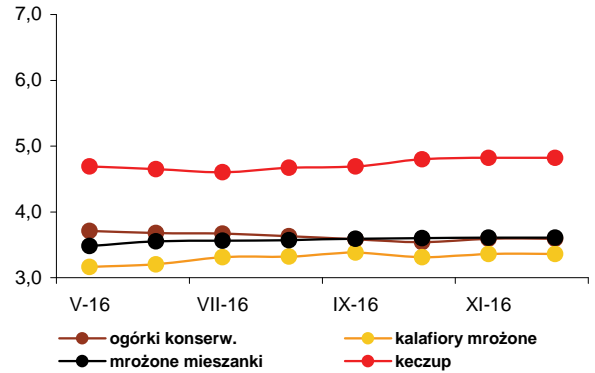
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

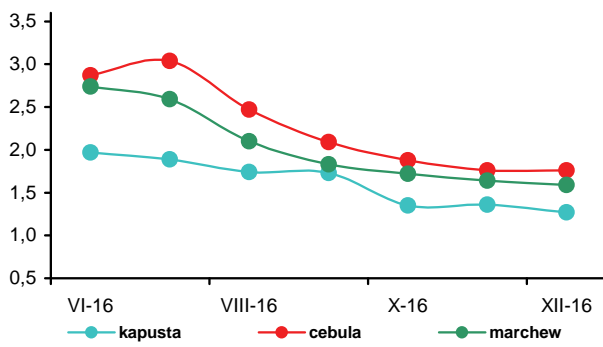
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

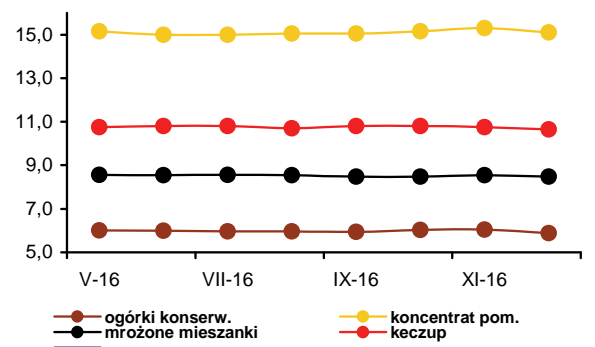
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

W styczniu 2017 r., w porównaniu ze styczniem poprzedniego roku, średnie ceny oferowane za jabłka na rynkach hurtowych były niższe o 18%, w spółdzielniach ogrodniczych o 15%, a w firmach eksportujących o 4%. Gruszki deserowe na eksport podrożały o 1%, a na rynku hurtowym i w skupie w spółdzielniach ogrodniczych ich ceny nie zmieniły się. Na rynkach hurtowych podrożały pomarańcze (o 25%) i mandarynki (o 4%), a potaniały cytryny (o 25%), banany

(o 12%) oraz winogrona (o 1%). Zakłady przetwórcze, z powodu małej podaży surowca, za jabłka do tłoczenia płaćły 0,33 zł/kg (więcej o 10%). W styczniu br. w porównaniu z grudniem 2016 r. wzrosły ceny jabłek na rynkach hurtowych (o 3%), a także oferowane przez spółdzielnie ogrodnicze i firmy eksportujące (po 6%). Nie zmieniły się ceny jabłek skupowanych przez zakłady przetwórcze. Na rynku hurtowym gruszki potaniały o 7%, a w skupie na eksport ich cena nie zmieniła się, podczas gdy w spółdzielniach ogrodniczych podrożały o 1%. Na rynkach hurtowych wzrosły ceny winogron (o 45%), bananów (o 7%) oraz cytryn (o 4%). Potaniały natomiast pomarańcze i mandarynki (po 4%).

Średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów w grudniu 2016 r. w relacji do grudnia 2015 r. zwiększyły się o 4,0%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 2,5%. Podrożały owoce jagodowe (o 23,9%), przetwory owocowe (o 5,3%), banany (o 4,1%), owoce cytrusowe (o 0,4%), a także owoce suszone i orzechy (o 0,1%). Obniżyły się ceny jabłek (o 10,8%), owoców mrożonych (o 1,4%) oraz owoców pestkowych (o 0,7%).

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w listopadzie 2016 r. w relacji do listopada 2015 r. była o 3% mniejsza. Produkcja soków pitnych z jabłek zmniejszyła się o 7%, soków pitnych z owoców cytrusowych o 2%, a pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo-warzywnych o 1%. Mniejsza o 11% była produkcja soków zagęszczonych, a o 17% kompotów i owoców pasteryzowanych. Produkcja mrożonek zwiększyła

się o 21%, a dżemów podwoiła się. Produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zwiększyła się w miesiącach I-XI br. w relacji do analogicznego okresu 2015 r. o 28% do 693,2 tys. ton. Wzrosła produkcja soków pitnych wytwarzanych z jabłek (o 37%), pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 8%), cytrusowych (o 5%) oraz kompotów i owoców pasteryzowanych (o 11%). Produkcja soków zagęszczonych zmniejszyła się o 11%, dżemów o 4%, a owoców mrożonych o 3%. Średnie ceny zbytu pitnych soków jabłkowych w grudniu 2016 r. wzrosły o 3% wobec grudnia 2015 r., podczas gdy pitne soki pomarańczowe obniżyły się o 4%. Ceny zbytu dżemów produkowanych z czarnych porzeczek spadły o 2%, a z truskawek podniosły się o 17%.

Wolumen eksportu owoców świeżych w listopadzie 2016 r. wobec listopada 2015 r. był większy o 36%, a przetworów owocowych o 5%. O wzroście eksportu owoców świeżych zadecydowało zwiększenie zagranicznej sprzedaży jabłek (o 39%) oraz gruszek (o 45%). W wyniku obniżenia cen eksportowych większości owoców, a szczególnie jabłek (o 15%) wpływy ze sprzedaży owoców świeżych zwiększyły się jedynie o 24% do 43,6 mln euro. Z powodu spadku cen eksportowych skoncentrowanego soku jabłkowego (o 7%), wpływy z eksportu przetworów owocowych wzrosły mniej niż wolumen (o 3%) do 108,8 mln euro. Import owoców świeżych zwiększył się o 6% do 129,3 tys. ton, przy wzroście przywozu owoców cytrusowych (o 12%) i mniejszych zakupach bananów (o 3%). Większy o 7% był też import przetworów owocowych, który wyniósł 35,9 tys. ton. W listopadzie 2016 r. ujemne saldo obrotów owocami i ich przetworami zmniejszyło się z ujemnego 26,6 mln euro w listopadzie 2015 r. do 10,9 mln euro. W miesiącach I-XI 2016 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami poprawiło się do 7,1 mln euro z 148,7 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wartość eksportu zwiększyła się o 6% do 1673,1 mln euro, a importu zmniejszyła się o 3% do 1680,2 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2015 XII	1,10	2,37	-	-	-	-	-
2015 I-XII	1,34	2,80	3,52	3,88	4,02	1,73	2,23
2016 I	1,08	2,42	-	-	-	-	-
II	1,05	2,44	-	-	-	-	-
III	1,05	2,63	-	-	-	-	-
IV	1,03	2,63	-	-	-	-	-
V	1,01	2,74	5,46	-	-	-	-
VI	0,99	2,85	4,40	-	-	-	-
VII	0,97	1,80	7,43	3,38	5,86	2,83	2,5
VIII	1,20	1,83	10,17	3,25	4,71	2,23	1,68
IX	0,91	1,78	8,75	-	3,08	-	1,29
X	0,78	2,02	-	-	-	-	2,01
XI	0,88	2,34	-	-	-	-	-
XII	0,93	2,37	-	-	-	-	-
2016 I-XII	1,02	2,36	6,63	3,50	4,42	2,26	1,94
2017 I	0,95	2,66	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>I 2017</u> XII 2016	106	101	x	x	x	x	x
<u>I 2017</u> I 2016	85	100	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tloczenia	Śliwki do mrożenia
2015 XII	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2015 I-XII	0,38	2,65	1,64	1,65	0,71	7,72	0,84	1,70	1,17	1,44
2016 I	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,24	-	1,17	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,23	3,49	2,16	1,69	0,69	5,32	-	-	-	-
VII	0,33	4,30	-	1,80	0,64	5,44	-	1,76	1,31	-
VIII	0,25	-	-	-	-	4,94	0,76	1,24	0,83	1,24
IX	0,26	-	-	-	-	4,65	0,62	-	-	0,82
X	0,25	-	-	-	-	4,53	-	-	-	0,72
XI	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2016 I-XII	0,28	3,90	1,67	1,75	0,67	4,98	0,69	1,50	1,07	0,93
2017 I	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>I 2017</u> XII 2016	100	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>I 2017</u> I 2016	110	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące		Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukasówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2015	XII	0,94	1,59	1,35	0,95	0,92	0,97	0,99	2,13	2,50	-	-	-
2015	I-XII	1,18	1,64	1,40	1,24	1,22	1,24	1,18	2,04	2,26	7,84	6,85	1,89
2016	I	0,93	1,54	1,35	0,90	0,89	0,95	0,98	2,17	2,50	-	-	-
	II ^a	0,95	1,52	1,36	0,86	0,89	0,95	0,98	2,22	2,50	-	-	-
	III ^a	0,88	1,41	1,35	0,89	0,87	0,94	0,98	-	-	-	-	-
	IV ^a	0,85	1,33	1,13	0,78	0,81	0,84	0,84	-	-	-	-	-
	V ^a	0,95	1,34	1,15	0,80	0,82	0,86	0,86	-	-	7,00	-	-
	VI ^a	0,90	1,23	1,15	0,76	0,77	0,82	0,84	-	-	5,00	5,50	-
	VII ^a	0,84	1,12	1,13	0,73	0,68	0,73	0,81	-	-	5,25	4,47	-
	VIII	0,84	-	-	0,82	0,65	0,83	0,83	1,78	-	8,67	4,50	1,30
	IX	0,65	1,13	1,00	-	-	-	0,63	1,89	1,82	8,50	-	1,04
	X	0,64	1,07	0,94	0,64	0,61	0,62	0,61	2,03	1,90	-	-	2,20
	XI	0,76	1,21	1,16	0,74	0,76	0,76	0,76	2,18	2,06	-	-	-
	XII	0,84	1,24	1,22	0,76	0,80	0,81	0,82	2,20	2,20	-	-	-
2016	I-XII	0,84	1,29	1,18	0,79	0,78	0,83	0,83	2,07	2,16	6,88	4,82	1,51
2017	I	0,89	1,32	1,28	0,74	0,81	0,84	0,86	2,20	2,20	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>I 2017</u> XII 2016		106	106	105	97	101	104	105	100	100	x	x	x
<u>I 2017</u> I 2016		96	86	95	82	91	88	88	101	88	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące		Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2015	X	28 297	10 847	31 794	84 478	19 268	3 140	4 897
	XI	21 675	11 323	28 166	65 288	15 994	1 646	5 553
	XII	15 820	14 309	26 532	12 968	14 084	1 483	4 627
2015	I-XII	170 371	131 006	360 027	315 266	413 129	34 449	54 576
2016	I	7 598	8 992	23 844	7 383	14 327	1 627	4 227
	II	13 843	8 477	21 669	7 544	16 818	1 666	4 666
	III	12 520	14 312	38 792	7 742	16 080	3 672	5 014
	IV	12 056	12 112	29 131	9 733	16 287	3 090	5 326
	V	12 367	10 460	26 269	10 454	14 281	2 468	5 478
	VI	10 012	10 209	23 822	15 385	69 036	3 218	4 928
	VII	8 855	11 014	62 661	16 213	102 369	2 409	5 929
	VIII	74 408	13 073	36 169	24 272	60 536	3 031	5 732
	IX	18 232	12 896	38 092	50 793	36 903	2 783	4 971
	X	21 731	10 235	30 280	77 046	19 849	3 330	4 751
	XI	20 111	11 068	27 873	58 162	19 324	3 674	4 590
Wskaźniki zmian (%)								
<u>XI 2016</u> X 2016		93	108	92	75	97	110	97
<u>XI 2016</u> XI 2015		93	98	99	89	121	223	83

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2015												2016*												XI 2016 XI 2015 (%)
	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI									
	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony									
Owoce świeże	38 431	51 450	77 679	89 116	1 175 502	111 385	151 087	163 734	176 805	145 144	118 610	75 539	46 115	49 618	74 817	105 726	136								
Jabłka	19 151	38 430	57 398	62 169	945 873	90 241	131 650	147 433	164 069	134 840	94 863	40 203	18 378	28 325	58 316	80 064	139								
Gruszki	2 639	3 803	4 453	3 803	28 763	6 497	6 298	5 037	3 456	1 916	417	431	855	4 227	5 656	6 473	145								
Truskawki	265	335	363	119	17 436	140	305	356	846	2 123	8 860	710	600	356	191	135	37								
Sliwki	2 721	521	34	8	6 893	9	22	19	14	10	4	280	3 371	4 401	573	186	542								
Maliny	5 109	1 045	330	144	17 880	179	124	98	255	133	947	3 926	4 897	4 540	1 010	315	95								
Wiśnie	97	30	6	43	12 790	126	198	167	163	47	497	5 850	1 747	20	31	135	2374								
Przetwory owocowe	75 162	84 372	86 990	65 089	944 152	67 085	70 954	81 537	87 147	82 325	84 150	87 175	91 580	87 423	87 253	91 562	105								
Zagęszczony sok jabłkowy	17 093	28 798	30 389	18 694	290 888	19 045	18 070	20 525	24 133	26 668	26 724	22 706	23 858	25 938	29 796	32 037	105								
Truskawki w puszkach	642	680	738	608	8 131	702	607	961	887	983	929	1 071	1 065	680	942	675	91								
Wiśnie w puszkach	352	408	464	240	5 256	347	279	670	456	398	407	676	547	455	464	353	76								
Dżemy	3 458	2 916	2 586	2 389	30 310	2 200	2 504	2 944	2 751	2 977	2 867	2 678	2 663	2 905	3 181	2 231	86								
Mrożonki	30 873	29 056	29 831	21 199	368 772	27 658	29 769	32 365	34 706	29 632	29 706	35 416	34 927	31 854	27 720	29 342	98								
Owoce świeże	48 674	30 261	35 334	40 047	567 392	41 761	52 903	54 971	57 383	50 348	50 153	56 571	50 290	39 882	31 176	43 643	124								
Jabłka	6 299	12 547	19 046	20 644	299 495	26 730	38 392	41 800	46 768	40 601	27 725	12 138	5 941	7 919	16 470	23 323	122								
Gruszki	1 401	2 031	2 220	1 940	15 417	2 734	3 089	2 490	1 477	885	205	242	514	2 132	2 658	3 051	137								
Truskawki	279	329	289	117	17 503	161	317	345	336	1 606	9 182	1 272	1 369	712	398	210	73								
Sliwki	1 699	416	28	10	4 504	18	34	32	22	15	4	191	1 668	2 228	363	63	226								
Maliny	13 896	3 403	1 237	533	39 339	631	372	278	590	346	1 740	6 081	7 545	7 927	2 301	1 510	122								
Wiśnie	69	29	5	48	7 909	116	174	140	160	46	420	4 129	1 148	23	29	111	2114								
Przetwory owocowe	105 977	113 883	106 072	79 451	1 133 438	88 473	90 100	96 868	105 172	103 118	100 697	112 335	118 075	111 815	108 556	108 806	103								
Zagęszczony sok jabłkowy	16 503	31 197	32 564	20 949	266 064	22 626	20 743	23 614	28 071	30 656	29 862	24 376	25 823	27 796	27 873	32 012	98								
Truskawki w puszkach	846	1 020	1 022	833	11 388	985	903	1 264	1 275	1 390	1 330	1 594	1 495	896	1 375	963	94								
Wiśnie w puszkach	475	494	561	365	6 535	405	339	770	614	502	480	766	624	547	544	517	92								
Dżemy	7 571	5 513	4 746	3 978	52 514	4 023	3 508	4 082	3 863	4 863	5 164	4 429	3 985	4 470	5 136	4 120	87								
Mrożonki	41 039	38 795	37 084	26 770	451 925	35 987	36 496	37 243	41 556	36 724	33 505	41 286	42 577	41 039	36 371	37 430	101								

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2015												2016*												XI 2016 XI 2015 (%)
	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI									
Owoce świeże	101 694	109 236	122 121	158 043	1 474 449	119 648	115 052	113 411	111 678	117 112	109 296	130 801	139 742	106 811	107 648	129 331	106								
Banany	23 425	33 180	35 005	35 040	379 904	27 016	35 832	35 070	37 983	35 332	25 392	25 674	26 713	25 591	33 265	33 901	97								
Owoce cytrusowe	15 186	30 647	52 195	95 766	491 461	69 453	55 550	49 212	34 762	27 196	15 283	14 498	14 575	17 825	31 327	58 240	112								
Brzoskwinie i nekt.	16 103	1 824	26	8	112 466	13	88	101	203	4 043	15 592	29 570	31 947	16 576	2 064	744	2854								
Winoogrona	19 968	16 811	9 770	5 516	101 827	3 889	2 764	3 821	5 848	4 499	1 991	6 563	17 101	18 158	16 625	9 872	101								
Arbuzy	7 561	1 249	850	385	123 059	329	352	1 797	4 962	17 119	30 090	33 681	28 851	10 982	1 114	904	106								
Jablka	1 559	3 785	2 013	797	29 154	642	570	986	948	1 073	1 407	1 705	1 572	558	867	1 034	51								
Przetwory razem	37 569	32 154	33 680	30 801	381 385	31 845	24 663	29 723	30 074	26 242	26 707	33 757	30 847	33 016	34 785	35 885	107								
Soki zagęszczone	16 267	13 763	14 666	12 658	181 071	17 984	9 218	12 450	12 961	12 118	14 182	13 147	12 220	14 522	14 971	15 478	106								
-sok pomarańczowy	2 366	2 191	2 588	3 660	31 778	2 082	2 367	3 401	3 198	2 620	2 343	2 200	2 654	2 634	2 156	2 246	87								
Mrożonki	8 321	5 030	4 865	4 054	55 525	3 392	3 677	4 696	4 910	3 563	3 506	10 068	8 139	6 317	6 511	6 409	132								
Susze	1 921	2 287	2 667	1 840	17 056	784	848	891	912	682	828	989	1 268	2 015	2 331	2 090	78								
Dżemy	1 086	880	988	831	10 463	995	1 009	911	871	1 060	943	1 071	827	1 064	1 132	972	98								
Przetwory puszkow.	9 799	9 908	10 309	11 193	115 244	8 496	9 829	10 600	10 213	8 715	7 169	8 373	8 259	8 868	9 662	10 757	104								
-ananasy	1 543	912	1 066	1 520	15 212	1 458	906	1 856	1 156	1 458	1 033	1 201	1 589	1 377	1 218	1 241	116								
-brzoskwinie	2 233	2 077	2 886	2 924	24 554	1 007	2 067	2 278	1 499	1 457	1 109	1 143	1 353	2 040	1 709	2 681	93								
Owoce świeże	96 500	106 584	108 707	123 036	1 246 026	96 807	96 914	102 126	114 066	122 217	98 310	108 391	112 164	93 569	97 557	110 011	101								
Banany	14 663	18 546	17 573	18 547	246 638	18 036	25 498	26 233	28 882	24 577	17 174	16 685	16 420	14 677	15 749	16 615	95								
Owoce cytrusowe	16 366	28 817	36 129	61 948	345 538	44 814	34 732	33 318	27 272	27 524	20 581	21 314	18 240	17 232	25 077	39 759	110								
Brzoskwinie i nekt.	10 633	1 246	12	12	79 787	16	138	186	365	4 830	14 201	22 507	23 318	12 068	1 521	624	5082								
Winoogrona	17 883	17 875	12 351	8 778	123 746	6 346	4 910	6 648	9 759	7 443	3 586	8 310	15 157	15 411	15 741	11 799	96								
Arbuzy	1 634	418	462	254	35 621	236	297	1 037	2 797	8 233	9 230	7 992	5 332	1 658	718	603	130								
Jablka	889	1 192	1 267	639	16 589	545	482	758	923	910	933	1 016	800	523	681	1 007	79								
Przetwory razem	68 431	62 212	59 263	54 379	661 372	51 568	39 468	55 835	51 670	41 709	38 888	49 822	46 359	49 780	49 573	53 393	90								
Soki zagęszczone	18 103	15 611	16 478	16 239	183 803	20 208	11 939	15 491	16 107	15 226	16 025	16 364	14 833	16 760	14 987	17 799	108								
-sok pomarańczowy	4 100	3 859	4 498	6 520	57 130	3 814	3 923	5 739	5 582	4 537	3 827	3 697	4 236	4 600	3 614	4 420	98								
Mrożonki	13 581	9 060	8 502	7 151	98 993	6 190	6 770	8 578	8 444	5 952	5 847	16 274	12 736	9 642	9 587	10 017	118								
Susze	6 417	7 919	8 588	5 611	58 577	2 883	3 285	2 789	3 550	2 861	3 077	2 873	3 832	5 587	6 484	6 533	76								
Dżemy	1 784	1 501	1 544	1 406	17 899	1 265	1 337	1 537	1 370	1 696	1 769	1 957	1 657	2 294	2 408	2 074	134								
Przetwory puszkow	28 148	27 542	23 718	23 584	297 692	20 520	15 926	27 017	21 793	15 776	11 971	12 083	12 920	14 969	15 685	16 467	69								
-ananasy	1 770	1 119	1 344	1 898	17 467	1 639	1 074	2 104	1 314	1 700	1 210	1 309	1 807	1 570	1 673	1 559	116								
-brzoskwinie	1 806	1 624	2 410	2 400	19 876	840	1 604	1 789	1 258	1 206	860	910	1 033	1 715	1 351	2 374	99								

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2015 X	0,34	0,52	0,98	1,00	3,26	0,94	1,15	0,72	1,08	1,50	1,21
XI	0,34	0,49	0,80	0,35	3,75	-	1,13	0,69	1,07	1,38	1,21
XII	0,34	0,50	1,00	-	3,70	1,11	1,30	0,69	1,13	1,36	1,51
2015 I-XII	0,32	0,53	0,98	0,52	2,20	0,61	1,14	0,75	0,91	1,40	1,24
2016 I	0,30	0,42	1,15	1,45	3,53	0,92	1,19	0,80	1,19	1,40	1,17
II	0,29	0,49	1,04	0,68	2,99	-	1,19	0,71	1,15	1,49	1,21
III	0,28	0,49	0,97	0,61	2,83	-	1,09	0,62	1,15	1,31	1,15
IV	0,29	0,43	0,40	0,75	2,31	-	1,10	0,70	1,16	1,44	1,34
V	0,30	0,46	0,76	0,63	2,60	-	1,12	0,78	1,15	1,41	1,26
VI	0,29	0,49	1,04	0,89	1,84	0,85	1,06	0,72	1,12	1,43	1,18
VII	0,30	0,56	1,79	0,68	1,55	0,71	1,19	0,69	1,07	1,49	1,13
VIII	0,32	0,60	2,28	0,60	1,54	0,66	1,23	0,64	1,08	1,40	1,14
IX	0,28	0,50	2,00	1,09	1,75	1,16	1,33	0,64	1,07	1,32	1,20
X	0,28	0,47	2,08	1,25	2,28	0,92	1,33	0,68	0,94	1,46	1,17
XI	0,29	0,47	1,55	1,68	4,80	0,82	1,37	0,63	1,00	1,43	1,46
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>XI 2016</u> X 2016	104	100	75	134	211	89	103	93	106	98	125
<u>XI 2016</u> XI 2015	85	96	194	480	128	x	121	91	93	104	121

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2015 I-XII	1,70	1,57	1,64	1,62	1,59	2,98	8,38	3,33	7,66	2,76	4,36	6,19	5,18	4,16	9,07
2016 I	1,50	1,52	1,54	1,56	1,52	2,79	-	-	-	-	4,50	6,59	4,39	3,66	10,29
II	1,49	1,50	1,51	1,55	1,48	2,87	-	-	-	-	4,81	6,55	4,44	3,66	10,80
III	1,44	1,42	1,47	1,48	1,45	2,82	-	-	-	-	4,95	6,35	4,62	3,72	11,82
IV	1,42	1,41	1,45	1,47	1,40	3,00	-	-	-	-	4,95	6,93	4,31	5,25	10,25
V	1,49	1,45	1,49	1,51	1,48	2,95	12,04	-	-	-	4,73	9,90	4,84	4,27	11,01
VI	1,46	1,44	1,47	1,48	1,46	3,18	4,61	5,83	7,92	-	4,75	11,29	5,27	4,72	12,29
VII	1,52	-	-	-	-	2,92	9,07	3,40	6,51	2,74	4,71	11,93	7,91	6,35	9,18
VIII	1,49	-	-	-	-	2,94	9,36	-	8,14	2,21	4,47	11,40	7,08	6,33	7,08
IX	1,47	1,39	1,55	1,57	1,55	2,83	9,48	2,13	-	1,85	4,04	8,43	6,79	5,79	5,86
X	1,29	1,25	1,32	1,38	1,31	2,62	11,75	-	-	2,84	3,83	5,61	5,91	5,63	5,69
XI	1,20	1,16	1,25	1,23	1,20	2,72	-	-	-	3,36	3,71	5,42	4,85	5,64	7,02
XII	1,20	1,15	1,23	1,24	1,21	3,01	-	-	-	-	3,73	4,78	4,31	4,78	9,74
2016 I-XII	1,41	1,37	1,43	1,45	1,41	2,89	9,39	3,79	7,52	2,60	4,43	7,93	5,39	4,98	9,25
2017 I	1,23	1,20	1,25	1,24	1,23	2,80	-	-	-	-	3,98	4,95	4,58	4,59	14,16
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>I 2017</u> XII 2016	103	104	102	100	102	93	x	x	x	x	107	104	96	96	145
<u>I 2017</u> I 2016	82	79	81	79	81	100	x	x	x	x	88	75	104	125	99

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące		Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2015	X	8,07	8,90	2,08	2,64
	XI	8,10	8,67	2,14	2,62
	XII	8,07	8,37	2,18	2,59
2015	I-XII	8,23	8,89	2,03	2,62
2016	I	8,30	8,60	2,22	2,59
	II	8,20	9,03	2,27	2,60
	III	8,03	9,23	2,25	2,59
	IV	7,97	9,47	2,26	2,59
	V	7,90	9,47	2,30	2,60
	VI	7,90	9,53	2,31	2,65
	VII	7,93	9,43	2,31	2,61
	VIII	7,97	9,50	2,29	2,63
	IX	8,00	9,67	2,31	2,64
	X	8,00	9,70	2,27	2,64
	XI	7,93	9,87	2,27	2,53
	XII	7,93	9,83	2,25	2,49
2016	I-XII	8,01	9,44	2,28	2,60
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>XII 2016</u> XI 2016		100	100	99	98
<u>XII 2016</u> XII 2015		98	117	103	96

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki	
2015	XI	2,70	4,84	-	-	-	8,44	4,50	5,50	7,34	6,43	
	XII	2,66	4,89	-	-	-	11,48	4,40	4,77	7,08	4,98	
2015	I-XII	2,74	5,45	4,58	18,88	9,47	17,82	10,91	4,91	5,05	7,31	6,58
2016	I	2,64	5,09	-	-	-	12,71	4,79	4,73	7,55	5,23	
	II	2,65	5,09	-	-	-	13,46	5,38	4,64	7,67	5,68	
	III	2,62	5,21	-	-	-	14,34	5,54	4,60	7,90	6,18	
	IV	2,60	5,29	-	-	-	13,65	5,50	4,86	8,18	6,30	
	V	2,58	5,47	-	-	14,72	12,59	5,31	5,08	10,94	6,06	
	VI	2,62	5,70	-	15,91	6,43	39,40	13,80	5,27	5,42	12,95	6,68
	VII	2,76	6,09	6,14	10,41	11,28	21,42	12,03	5,19	5,77	13,54	8,17
	VIII	2,78	5,89	3,81	-	13,48	20,28	8,04	4,97	5,86	14,06	8,76
	IX	2,52	4,97	3,24	-	-	20,06	6,57	4,81	5,75	12,01	8,74
	X	2,32	4,55	4,32	-	-	-	6,94	4,62	6,01	7,99	8,00
	XI	2,35	4,68	-	-	-	-	8,54	4,51	5,90	7,07	5,81
	XII	2,36	4,91	-	-	-	-	12,34	4,49	5,06	6,55	4,90
2016	I-XII	2,57	5,25	4,38	13,16	11,48	25,29	11,25	5,03	5,31	9,70	6,71
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>XII 2016</u> XI 2016		100	105	x	x	x	x	144	100	86	93	84
<u>XII 2016</u> XII 2015		89	100	x	x	x	x	107	102	106	93	98

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2015 XI	13,31	3,67	4,28	16,00	8,26	6,14
XII	13,28	3,63	4,28	15,70	8,26	6,06
2015 I-XII	13,39	3,69	4,37	16,00	7,78	6,20
2016 I	13,17	3,66	4,32	15,74	8,38	6,16
II	13,31	3,65	4,33	15,72	8,40	6,26
III	13,19	3,63	4,29	15,84	8,42	6,14
IV	13,25	3,65	4,28	15,64	8,44	6,16
V	13,14	3,62	4,27	15,88	8,40	6,21
VI	13,17	3,63	4,22	15,76	8,46	6,25
VII	13,08	3,67	4,29	15,76	8,52	6,25
VIII	13,19	3,71	4,34	15,60	8,56	6,24
IX	13,17	3,64	4,38	15,62	8,64	6,27
X	13,17	3,61	4,22	15,46	8,72	6,31
XI	12,94	3,64	4,26	15,54	8,86	6,39
XII	13,14	3,63	4,26	15,34	8,84	6,35
2015 I-XII	13,16	3,65	4,29	15,66	8,55	6,25
Wskaźniki zmian cen (%)						
XII 2016 XI 2016	102	100	100	99	100	99
XII 2016 XII 2015	99	100	100	98	107	105

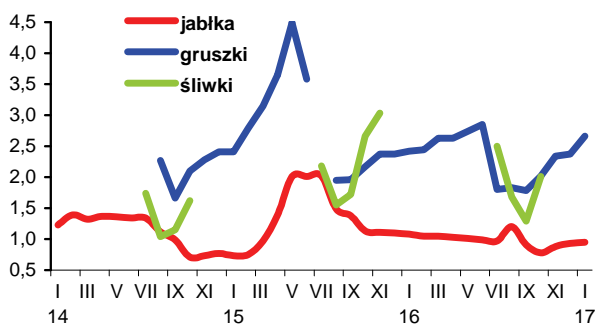
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

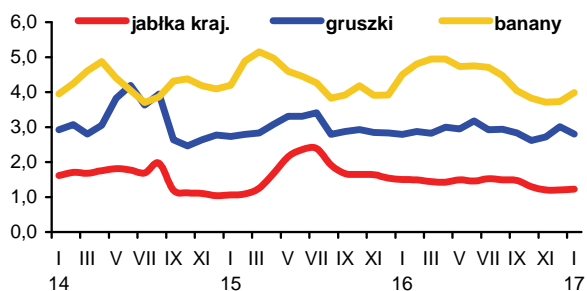
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2015 VI	79	75	-	48	48	42
VII	-	66	68	45	59	42
VIII	-	68	-	44	55	42
IX	66	74	-	42	53	48
X	73	72	-	45	58	-
XI	68	70	-	40	54	-
XII	59	73	-	50	54	-
2016 I	57	75	-	51	58	-
II	51	77	-	59	73	-
III	48	74	-	65	82	-
IV	49	72	-	69	87	-
V	51	73	-	72	89	-
VI	53	75	81	75	90	-
VII	56	78	86	77	91	49
VIII	61	77	-	79	96	56
IX	64	78	-	81	94	44
X	66	81	-	85	92	45
XI	59	80	-	86	94	49
XII	61	83	-	88	95	-
2017 I	62	85	-	89	94	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy.

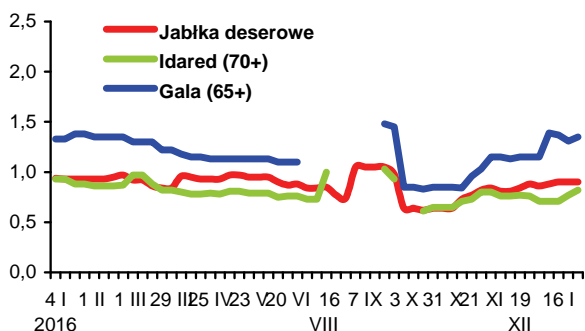
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2014 - 2017 r. (zł/kg)

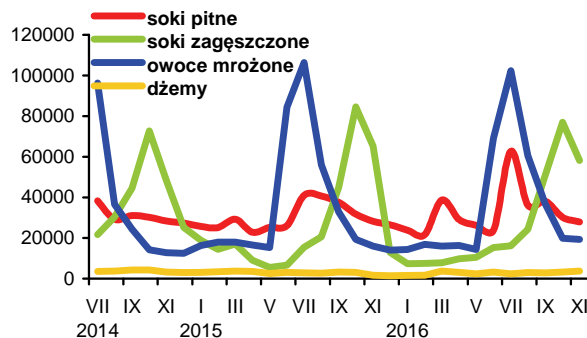
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2014 - 2017 (zł/kg)

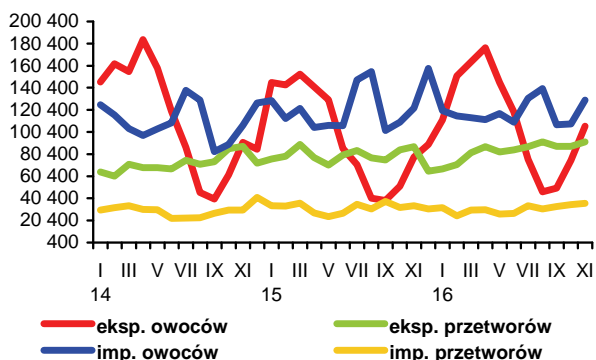
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od I. 2016 r. do I. 2017 r. (zł/kg)

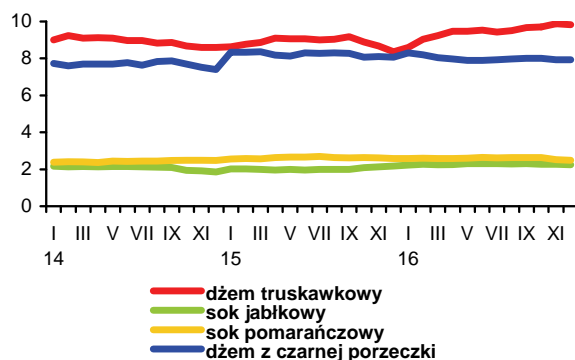
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2014 - 2016 r. (tony)

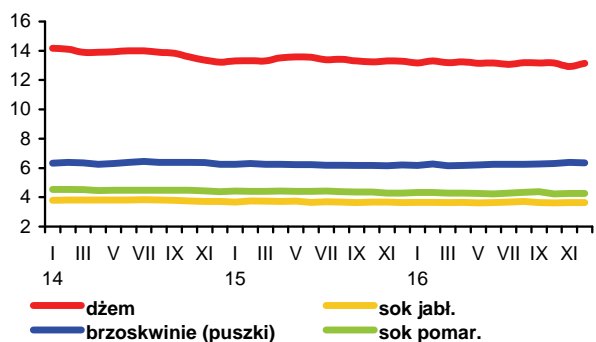
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2014 - 2016 r. (tony)

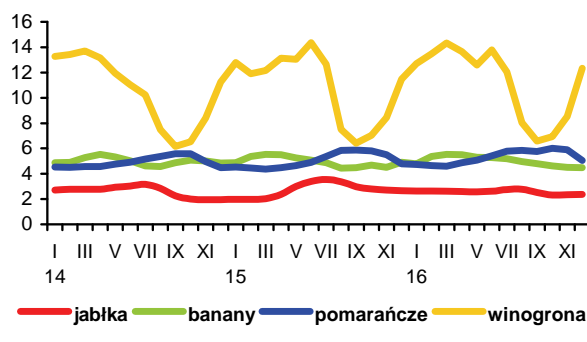
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2014 - 2016 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2014 - 2016 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2014 - 2016 r. (zł/kg)

W grudniu ub. roku kontynuowane były wzrosty cen skupu mleka oraz cen sprzedaży przetworów mlecznych, przede wszystkim cen zbytu przetworów trwałych, w dużej części kierowanych na eksport. Wpłynęły na to rosnące ceny uzyskiwane w eksporcie artykułów mlecznych w drugiej połowie 2016 r., będące odzwierciedleniem poprawy koniunktury na światowym rynku mleka.

Za 1 hl dostarczonego mleka rolnicy uzyskali w grudniu 135,97 zł, tj. o 4,8% więcej niż w listopadzie i o 20,4% więcej niż w grudniu 2015 r. Według wstępnych danych GUS w całym 2016 r. przeciętny poziom cen skupu mleka wyniósł 110,54 zł/hl i był o 2,3% niższy niż w roku poprzednim. Zaważył na tym spadek cen w I półroczu (o ponad 10% w porównaniu z I półroczem 2015 r.).

W II półroczu 2016 r., przy niewielkim zmniejszeniu dostaw, ceny skupu mleka były o ponad 6% wyższe niż w II półroczu 2015 r. Przy niskich cenach zbóż paszowych i mieszanek przemysłowych dla bydła poprawiła się w tym okresie opłacalność produkcji mleka, mierzona relacjami cen mleka do cen pasz. Średnia cena 1 litra mleka surowego stanowiła w II półroczu ub. roku równowartość 2,27 kg żyta, 2,07 kg kukurydzy i 0,72 kg mieszanki B2, wobec odpowiednio 2,09, 1,85 i 0,67 kg w II półroczu 2015 r.

Z wstępnych danych Komisji Europejskiej wynika, że w 2016 r. średnioroczna cena skupu mleka w Polsce, wyrażona w euro, wyniosła 25,89 EUR/100 kg i była o 9% niższa od przeciętnej ceny w krajach członkowskich UE-28, w tym o 10% niższa niż w UE-15, ale o 2% przewyższała średnią cenę w UE-13.

Na targowiskach odnotowano w grudniu nieznaczny wzrost cen krów dojnych do 2961 zł/szt., przy wyraźnym spadku cen jałówek 1-letnich (o 10,2% do 1979 zł/szt.). W całym 2016 r. średni poziom cen krów mlecznych wyniósł 3078 zł/szt. i był prawie taki sam jak w 2015 r., natomiast jałowki 1-letnie były droższe o 2,8% (2001 zł/szt.).

Ceny zbytu przetworów mlecznych wzrosły w grudniu średnio o ponad 1% w relacji do listopada. Najbardziej podrożały przetwory trwałe, przede wszystkim chude i pełne mleko w proszku (odpowiednio o 3,6 i 2,5%), masło w blokach (o 2,9%), masło konfekcjonowane (o 2,6%) oraz masło z dodatkiem oleju (o 4,1%). Ceny serów dojrzewających wzrosły od 0,1% (gouda) do 2,3% (morski). Podrożała również większość przetworów świeżych, z wyjątkiem twarogów, serków homogenizowanych i twarogowych (spadek cen o 0,2-0,8%) oraz półtłustego i tłustego mleka świeżego w folii (ceny stabilne). Najbardziej podniosły się ceny mleka UHT, jogurtów, śmietany o zawartości 18 i 30% tłuszczu oraz mleka skondensowanego (o 0,9-2,3%). Ceny zbytu innych świeżych przetworów mlecznych wzrosły o 0,4-0,5%.

W całym 2016 r. przeciętny poziom cen zbytu przetworów mlecznych był prawie taki sam jak w roku poprzednim, przy czym w I półroczu ceny spadły o ponad 5%, a w drugim wzrosły o ponad 5% w porównaniu z analogicznymi półroczami 2015 r. Wzrost średniego poziomu cen przetworów mlecznych w II półroczu 2016 r. był przede wszystkim efektem znaczących podwyżek cen masła (w blokach o 26%, konfekcjonowanego o 21% i masła z dodatkiem oleju o 13%), serów dojrzewających (o 17-22%) oraz chudego mleka w proszku (o 8%).

Na rynku detalicznym nabiał podrożał w grudniu średnio o 0,9% w porównaniu z listopadem. Podrożały wszystkie grupy przetworów, w tym najsilniej jogurty (o 1,4%), sery dojrzewające i topione (o 1,2%), świeże mleko pitne (o 1,0%) oraz mleko zagęszczone i w proszku (o 0,9%), a najmniej śmietana (o 0,2%). Ceny innych produktów mlecznych podniosły się o 0,4-0,6%. W tym czasie ceny detaliczne masła zwiększyły się o 3,3%.

Jadwiga Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

W całym 2016 r. przeciętny poziom cen detalicznych nabiał był o 2,0% niższy niż w 2015 r. Przetwory mleczne potaniały względem pozostałych produktów zwierzęcych, z wyjątkiem mięsa drobiowego i jaj. Ceny detaliczne masła spadły znacznie mniej niż ceny nabiału, bo średnio o 0,8%, o czym zdecydował znaczny wzrost cen masła w czwartym kwartale 2016 r. (o 13,0% w porównaniu z czwartym kwartałem 2015 r.). W ciągu całego roku masło podrożało wobec pozostałych tłuszczów zwierzęcych oraz margaryn, ale nieznacznie potaniało względem olejów roślinnych.

Skup mleka w grudniu 2016 r. wyniósł 891,2 mln l i był o 7,5% większy niż w listopadzie oraz o 2,7% większy niż w grudniu 2015 r. Od stycznia do grudnia 2016 r. (wg danych szacunkowych GUS) skupiono ok. 10,8 mld l mleka, tj. o 2,3% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, z czego w I półroczu o 5,6% więcej, a w drugim o 0,4% mniej niż w analogicznych półroczach 2015 r.

W ciągu jedenastu miesięcy 2016 r., w porównaniu z tym samym okresem 2015 r., pod wpływem dużego eksportu i wzrostu spożycia krajowego zakłady mleczarskie zwiększyły produkcję masła i tłuszczów mlecznych (o 7%) oraz serów i twarogów (średnio o 4%). Wzrost krajowej konsumpcji wpłynął również na zwiększenie produkcji fermentowanych napojów mlecznych innych niż jogurty (o 7,5%). Ponadto wzrosła produkcja przetworzonego mleka płynnego, łącznie z mlekiem „przerzutowym” (o 4,5%), głównie za sprawą systematycznie zwiększającego się eksportu, a także produkcja suszonej serwatki (o 1%). Ograniczono natomiast wytwarzanie mleka zagęszczonego (o 17%), pełnego mleka w proszku (o 10%), jogurtów (o 7%) oraz chudego proszku mlecznego i śmietany (o 1,5-2%), z uwagi na znacznie mniejszą niż w 2015 r. sprzedaż tych produktów za granicę.

Eksport przetworów mlecznych w okresie styczeń-listopad 2016 r. wyniósł łącznie 3,46 mld l w przeliczeniu na mleko surowe i był o 3% mniejszy niż w analogicznym okresie 2015 r. Import zwiększył się w tym czasie o 13% do 1,61 mld l. W konsekwencji ilościowa nadwyżka eksportu nad importem zmniejszyła się o 14% do 1,85 mld l w ekwiwalencie mleka surowego.

Wartościowe wyniki handlu zagranicznego branży mleczarskiej w ciągu jedenastu miesięcy 2016 r., w porównaniu z tym samym okresem 2015 r., pogorszyły się bardziej niż wyniki ilościowe, z powodu znacznego spadku cen transakcyjnych w I półroczu 2016 r. Wpływy z eksportu zmniejszyły się o 5% do 1,44 mld EUR, przy wzroście wydatków na import o 11% do 808,3 mln EUR. Zatem wartość dodatniego salda wymiany handlowej przetworami mlecznymi spadła o 20% do 635,1 mln EUR.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2015 I-XII	10 567,4	113,40	.
2016 I-XII*	10 799,8	110,54	.
2015 XI	819,8	113,20	116,49
XII	868,1	112,89	117,52**
2016 I	886,9	111,80	114,76
II	854,5	109,54	112,60
III	921,5	105,89	110,45
IV	941,7	102,35	105,16
V	981,5	100,19	102,76
VI	927,5	99,97	101,75
VII	937,3	101,28	102,42
VIII	920,4	104,88	107,26
IX	871,7	111,81	114,21
X	866,1	120,29	121,95
XI	828,9	129,69	130,00
XII	891,2	135,97	136,07
Wskaźnik zmian w %			
<u>XII 2016</u> XI 2016	107,5	104,8	104,7
<u>XII 2016</u> XII 2015	102,7	120,4	115,8

Źródło: Dane GUS i ZSRIR. * dane wstępne GUS, ** cena uwzględnia premie wypłacone dostawcom.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2014 I-XII	2 882,2	179,5	56,6	420,0	378,1	179,6	406,0	301,3
2015 I-XII	3 123,0	161,6	46,0	412,5	359,2	191,4	429,9	309,5
2015 ^a X	252,4	12,1	3,1	32,7	28,0	17,1	35,6	26,1
XI	249,8	8,5	3,3	31,2	26,0	15,2	35,9	25,8
XII	264,8	13,3	4,2	28,8	28,2	17,4	33,7	26,3
2016 ^a I	251,7	14,1	3,8	33,0	26,3	19,3	34,7	26,1
II	244,2	13,2	3,6	33,9	25,8	15,5	36,7	25,2
III	278,8	15,6	3,8	34,6	29,6	18,8	39,1	25,9
IV	267,3	17,5	3,0	32,6	28,5	19,0	35,8	24,6
V	262,1	18,2	3,8	32,7	31,7	19,2	37,7	26,2
VI	246,7	15,6	2,6	34,4	31,2	15,0	35,0	26,4
VII	267,1	13,7	2,1	32,8	30,4	16,5	34,4	26,1
VIII	265,8	12,1	2,3	31,3	29,8	16,5	36,7	27,6
IX	260,0	9,1	2,8	30,2	27,5	14,3	38,2	25,3
X	258,7	7,8	2,3	29,3	28,1	16,0	37,8	27,6
XI	254,9	6,4	2,4	27,8	26,5	14,8	38,4	27,9
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>XI 2016</u> X 2016	98,6	81,7	104,1	94,9	94,5	92,4	101,8	101,1
<u>XI 2016</u> XI 2015	102,1	75,4	71,7	89,1	101,8	97,3	107,2	108,2

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2015 X	1,89	1,81	7,74	10,79	13,89	15,05	0,85	5,54	9,92	11,71
XI	1,89	1,81	7,78	10,88	13,93	15,24	0,84	5,53	9,89	11,96
XII	1,90	1,80	7,58	10,82	13,89	15,19	0,84	5,53	9,82	11,87
2016 I	1,89	1,83	7,47	10,78	13,63	14,95	0,89	5,51	9,93	11,62
II	1,89	1,82	7,41	10,68	13,23	14,63	0,89	5,49	9,90	11,32
III	1,87	1,80	7,35	10,55	12,67	14,26	0,89	5,43	9,83	11,00
IV	1,87	1,80	7,29	10,11	12,29	13,82	0,88	5,42	9,84	10,50
V	1,86	1,78	7,30	10,08	12,13	13,71	0,89	5,36	9,83	10,38
VI	1,85	1,76	7,32	10,15	12,93	14,30	0,88	5,39	9,81	11,04
VII	1,85	1,78	7,50	10,24	14,14	15,48	0,89	5,38	9,77	11,77
VIII	1,86	1,81	7,76	10,31	14,97	16,33	0,88	5,45	9,78	12,84
IX	1,87	1,87	8,20	10,73	16,66	17,81	0,88	5,53	9,86	13,91
X	1,89	1,92	8,35	11,17	18,38	19,05	0,88	5,70	9,96	14,97
XI	1,89	1,99	8,66	11,93	19,16	19,71	0,91	5,74	10,04	15,41
XII	1,89	2,01	8,97	12,23	19,72	20,22	0,93	5,79	10,02	15,43
2017 I ^a	1,89	1,99	8,54	12,58	17,66	19,29	.	5,49	8,96	14,15
Wskaźnik zmian w %										
XII 2016 XI 2016	100,0	101,0	103,6	102,5	102,9	102,6	102,2	100,9	99,8	100,1
XII 2016 XII 2015	99,5	111,7	118,3	113,0	142,0	133,1	110,7	104,7	102,0	130,0

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 23-29 I 2017 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku „Bebiko 2” (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2015 X	2,59	2,83	17,11	3,38	3,97	0,71	1,20	1,65	14,05	18,33
XI	2,57	2,77	16,98	3,38	3,98	0,72	1,20	1,67	14,08	18,26
XII	2,54	2,80	16,79	3,35	3,98	0,72	1,20	1,65	13,94	17,98
2016 I	2,54	2,80	16,85	3,37	3,96	0,72	1,19	1,67	13,88	17,85
II	2,51	2,76	17,00	3,37	3,96	0,72	1,19	1,65	13,81	17,80
III	2,51	2,75	17,04	3,36	3,90	0,72	1,19	1,65	13,87	17,53
IV	2,48	2,71	16,92	3,38	3,84	0,72	1,18	1,64	13,83	17,33
V	2,48	2,72	17,00	3,37	3,82	0,72	1,19	1,63	13,69	17,11
VI	2,48	2,69	16,84	3,35	3,83	0,72	1,18	1,63	13,83	17,02
VII	2,47	2,69	16,89	3,34	3,89	0,72	1,16	1,63	13,67	17,32
VIII	2,49	2,70	16,95	3,35	4,03	0,72	1,16	1,63	13,63	17,75
IX	2,49	2,70	16,62	3,34	4,19	0,72	1,16	1,63	13,62	18,45
X	2,51	2,70	16,71	3,34	4,51	0,72	1,17	1,63	13,87	19,17
XI	2,52	2,74	16,65	3,32	4,70	0,73	1,16	1,65	13,90	20,08
XII	2,53	2,78	16,38	3,35	4,90	0,74	1,17	1,65	13,88	20,55
Wskaźnik zmian w %										
XII 2016 XI 2016	100,4	101,5	98,4	100,9	104,3	101,4	100,9	100,0	99,9	102,3
XII 2016 XII 2015	99,6	99,3	97,6	100,0	123,1	102,8	97,5	100,0	99,6	114,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

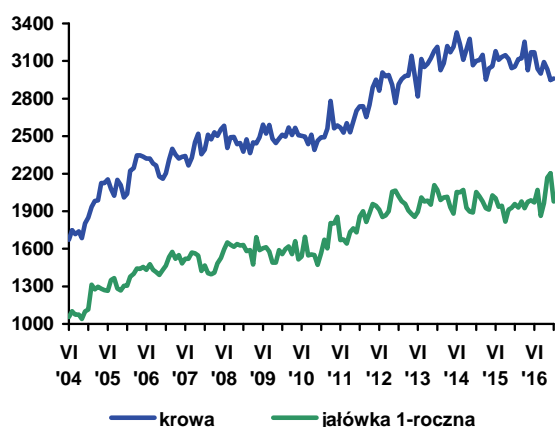
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2014 I-XII	157,7	207,5	35,7	385,5	110,2	256,6	118,5	65,6	14,9	191,2	34,2	91,6
2015 I-XII	142,4	223,2	41,3	525,8	101,5	238,5	106,4	76,2	13,7	212,4	38,7	72,6
2015 X	7,8	19,7	2,6	50,4	8,1	22,2	8,9	7,6	1,4	17,9	3,2	4,5
XI	8,1	19,3	3,3	45,2	7,7	18,8	8,7	7,1	1,3	16,7	3,6	4,6
XII	11,8	18,2	3,1	46,9	7,2	19,6	11,3	5,9	1,1	17,9	3,3	4,8
2016 I	10,9	17,2	2,8	32,5	7,8	19,0	12,4	5,9	0,9	19,0	3,4	3,9
II	8,2	17,9	4,9	48,2	8,1	19,4	11,5	6,0	1,0	10,1	3,6	4,1
III	8,7	19,7	4,3	51,7	8,9	18,1	12,7	6,8	0,8	16,5	6,6	4,4
IV	11,5	18,2	5,2	53,7	6,9	19,6	10,7	6,9	0,9	17,9	6,5	4,4
V	10,0	21,3	5,5	54,3	7,1	16,9	8,8	7,9	1,0	23,0	5,9	4,0
VI	9,6	20,0	4,1	51,0	7,9	18,7	9,2	7,2	1,0	24,5	5,8	4,0
VII	9,8	19,1	3,2	55,8	7,4	17,2	7,5	7,1	1,9	26,8	4,2	6,7
VIII	8,7	20,8	3,4	48,9	7,5	19,1	8,6	7,4	1,7	34,4	4,3	9,4
IX	8,9	20,6	3,8	54,5	7,9	20,8	7,8	8,0	1,9	24,6	4,0	9,1
X	8,1	19,8	3,5	56,5	8,1	17,3	8,7	6,8	1,5	21,1	7,0	4,0
XI	7,4	19,9	2,1	51,8	7,1	15,5	8,5	7,0	2,2	15,2	5,8	3,5
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>XI 2016</u> X 2016	91,3	100,7	59,6	91,7	87,6	89,5	97,1	102,9	139,5	71,8	82,7	87,5
<u>XI 2016</u> XI 2015	90,7	103,4	62,5	114,7	92,0	82,2	98,1	98,7	166,0	91,1	159,2	76,6

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

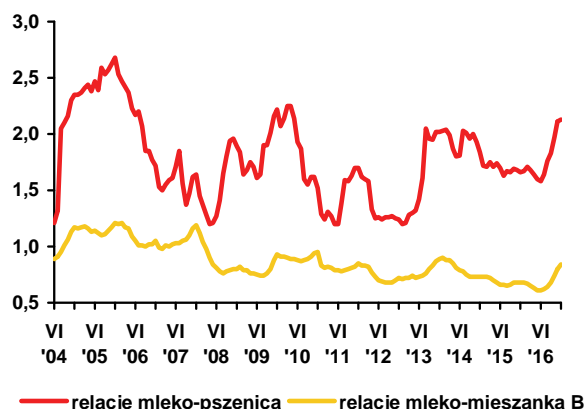
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2014 I-XII	2 775	3 195	3 416	698	1 200	758	1 889	3 756	4 008	469	1 548	608
2015 I-XII	1 972	2 677	2 924	506	1 098	719	2 289	3 442	3 531	409	1 330	433
2015 X	1 760	2 635	2 893	459	1 121	605	2 650	3 299	3 429	458	1 241	405
XI	1 973	2 764	2 907	476	1 117	686	2 207	3 498	3 553	448	1 437	530
XII	1 957	2 731	2 911	452	1 118	643	1 930	3 451	3 611	467	1 339	426
2016 I	1 881	2 646	2 898	470	1 130	585	1 769	3 131	3 655	519	1 327	685
II	1 939	2 500	2 617	426	1 062	626	1 872	3 045	3 344	517	1 228	536
III	1 790	2 478	2 544	360	1 077	629	1 638	2 945	3 480	466	1 144	537
IV	1 691	2 460	2 476	353	1 164	586	1 867	3 307	3 453	378	1 175	583
V	1 352	2 517	2 519	382	1 128	573	1 987	3 166	3 216	511	1 145	526
VI	1 616	2 451	2 626	430	1 088	606	2 224	3 076	3 191	370	1 157	634
VII	1 752	2 484	2 588	438	1 089	628	1 999	3 140	3 356	599	1 133	414
VIII	1 726	2 627	3 143	442	1 084	672	1 964	3 279	3 412	410	1 125	301
IX	1 574	2 709	2 968	507	1 119	765	2 327	3 408	3 690	508	1 144	350
X	1 581	2 894	3 559	522	1 117	778	2 459	3 523	4 028	585	1 067	574
XI	1 854	3 331	3 883	574	1 183	777	2 378	3 532	4 316	567	1 112	700
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>XI 2016</u> X 2016	117,3	115,1	109,1	110,0	105,9	99,9	96,7	100,3	107,1	96,9	104,2	122,0
<u>XI 2016</u> XI 2015	94,0	120,5	133,6	120,6	105,9	113,3	107,7	101,0	121,5	126,6	77,4	132,1

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

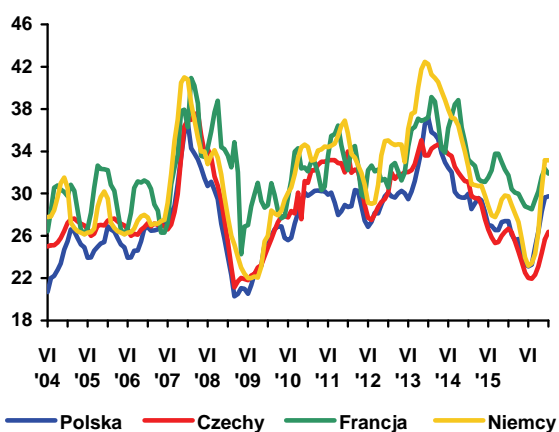
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

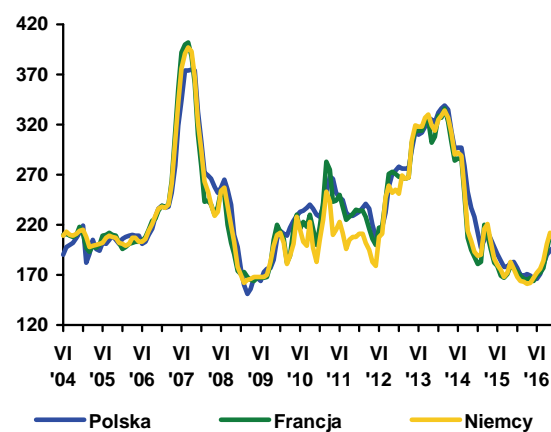
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

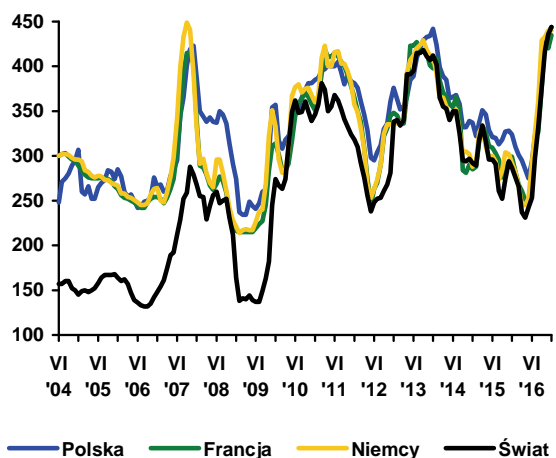
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

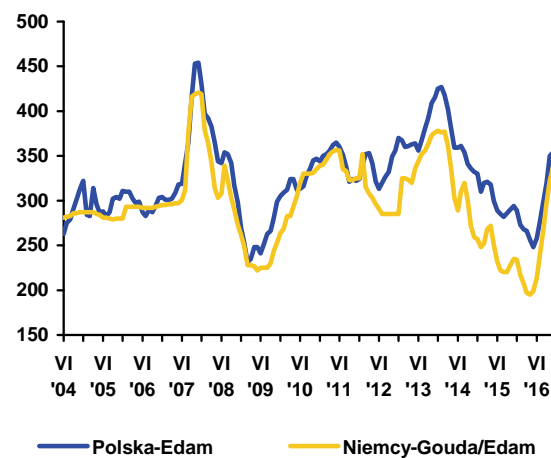
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

Dorota Pasińska

W 2016 r. po raz pierwszy od kilku lat skupiono o 0,9% mniej bydła w porównaniu z rokiem poprzednim (589,7 tys. ton wagi żywej bydła).¹ Było to jednak o 45,7% więcej niż w 2012 r. W br. w przedsiębiorstwach przemysłu mięsnego zatrudniających 50 i więcej pracowników wytworzono 184 tys. ton wołowiny, tj. o 7,0% mniej niż przed rokiem, ale o 3,4% więcej niż w bardzo słabym pod tym względem 2012 r. Średnia cena skupu bydła była niższa niż przed rokiem o około 1,5% i wynosiła 5,93 zł/kg. W grudniu cena ta wzrosła o 4,7% do 6,22 zł/kg w. ż. w porównaniu z poprzednim miesiącem. Ceny skupu młodego bydła wzrosły o 3,8% i wynosiły 6,54 zł/kg w. ż.

Relacje cen żywiec: mieszanka dla opasów w I kwartale 2016 r. zaczęły się zawężać na skutek spadku cen bydła. W kolejnych miesiącach relacje te były korzystniejsze i zbliżyły się do poziomu sprzed roku, a w sierpniu i we wrześniu nawet je przewyższały. W październiku i listopadzie relacje te zbliżyły się do poziomu sprzed roku, a w grudniu ponownie ją przewyższyły.

Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen zakupu bydła przez ubojnie oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do lat dwóch i krów. W trzecim tygodniu stycznia 2017 r., tak jak dotychczas, najniższe ceny skupu bydła zanotowano w regionie północnym (5,58 zł/kg), a najwyższe w regionie południowym (6,56 zł/kg). Ceny ćwierci z krów były najtańsze w regionie południowym (10 023 zł/tonę), a byków w regionie południowym (12 710 zł/tonę), natomiast ceny ćwierci z byków do dwóch lat i krów były najwyższe w regionie północnym (13 389 i 10 794 zł/tonę).

Liczba ubitych sztuk bydła wzrosła w ciągu 11 miesięcy 2016 r. o prawie 6% (do 1626,6 tys. szt.) na co złożyło się zwiększenie ubojów byków o 2%, krów o 10%, jałówek o 10% i spadku ubojów cieląt o 1%. Podobnie jak przed rokiem największy udział wśród ubitych sztuk bydła miały byki (47%). Znaczny udział w strukturze ubojów miały krowy (ok. 33%).

Polska wołowina w br. była nadal konkurencyjna cenowo. W okresie 16-22.01.2017 przeciętna cena tusz kategorii A/C/Z² klasy R3³ była w Polsce o ok. 15% niższa niż średnia w UE (318,55 i 374,98 EUR/tonę), tusz młodego bydła w wieku 8-12 miesięcy (kategorii Z klasy U+R+O) o 21% niższa (302,33 i 384,30 EUR/tonę), a tusz młodego męskiego bydła w wieku 12-24 miesiące (kategorii A klasy U+R+O) o 15% niższa (318,65 i 374,03 EUR/tonę). Tusze kategorii A/C/Z klasy R3 również były droższe u naszych głównych odbiorców tj. we Włoszech o 21%, w Niemczech o 16%, Hiszpanii o 17%, Francji o 5% i Wielkiej Brytanii o 24%.

Na poziomie detalu od stycznia do grudnia 2016 r. mięso wołowe surowe zdrożało średnio o 0,5%, a cielęcę o 1,3%. W grudniu 2016 r. cena detaliczna wołowiny była średnio o 1,0% wyższa, a cielęciny – o 0,3% wyższa niż w poprzednim miesiącu. W grudniu 2016 r. w porównaniu ze styczniem 2016 r. ceny detaliczne mięsa wołowego z kością (rostbef lub antrykot) wzrosły na rynku krajowym z 26,03 do 26,60 zł/kg, mięsa cielęcęgo z kością z 28,24 do 28,29 zł/kg, mięsa wołowego z kością (szponder) z 18,57 do 18,73 zł/kg, mięsa cielęcęgo bez kości z 47,10 do 47,34 zł/kg podczas gdy ceny mięsa wołowego bez kości z udźca spadły z 32,68 do 32,53 zł/kg.

Eksport żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w pierwszych jedenastu miesiącach 2016 r. był o 3,4% niższy w porównaniu z rokiem poprzednim. Było to wypadkową

spadku eksportu mięsa świeżego o 0,4%, mięsa mrożonego o 13,5%, mięsa solonego o 2,9%, bydła o 14% i wzrostu wywozu przetworów o 5,0%. Dominującą pozycję w eksporcie, podobnie jak przed rokiem, miało mięso wołowe świeże, schłodzone i mrożone, którego udział w strukturze ilościowej wywozu wynosił około 90%. Import żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w tym okresie został zwiększony o 17,0%, było to wypadkową wzrostu przywozu mięsa schłodzonego o 15,6%, przetworów o 17,7%, bydła o 20,5% oraz mięsa mrożonego o 0,6%.

Przy spadku eksportu i większym imporcie żywca wołowego, mięsa i przetworów wołowych dodatnie saldo obrotów handlu zagranicznego sektora wołowego w pierwszych jedenastu miesiącach zmalało o 6,6% do ok. 1033 mln EUR.

W grudniu 2016 r. pogłowia bydła ogółem w porównaniu z grudniem 2015 r. wzrosło o 3,9% do prawie 6,0 mln sztuk na skutek zwiększenia pogłowia cieląt (o 6,2% do 1,7 mln szt.), młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 6,9% do 1,6 mln szt.), bydła w wieku powyżej 2 lat (o 0,6% do 2,6 mln szt.) (w tym krów o 1,4% do 2,3 mln szt.). Wzrostowi pogłowia krów w ostatnich miesiącach poprzedniego roku sprzyjały wyższe niż przed rokiem ceny skupu mleka. Wystąpiły niewielkie zmiany w strukturze stada, udział cieląt wzrósł o 0,6 pkt. proc. do 28,7%, a udział młodego bydła o 0,8 pkt. proc. do 27,4%, jednocześnie zmniejszył się udział bydła w wieku powyżej 2 lat o 1,4 pkt. proc. do 43,9% (w tym krów o 1 pkt. proc. do 39,0 proc.).

1. Dane te obejmują tylko dane meldunkowe o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej (dot. II półrocza 2016 r.).

2. A – tusze niekastrowanego młodego bydła w wieku 12 do poniżej 24 miesięcy, C – tusze wykastrowanego bydła męskiego w wieku powyżej 12 miesięcy, Z – tusze młodego bydła w wieku od 8 do poniżej 12 miesięcy

3. U, R, O – klasy uformowania tuszy, U- tusza bardzo dobra o profilach zasadniczo wypukłych i bardzo dobrze rozwiniętych mięśniach, R - tusza dobra o kształtach prostych na całej długości i dobrze rozwiniętych mięśniach, O - tusza dostateczna o profilu na ogół prostym do wklęsłych i przeciętnie wyształconych mięśniach, 3 - ilość tłuszczu na tuszy oraz w jamie piersiowej, klasa ta charakteryzuje się średnim otłuszczeniem, poza udźcem i łopatką prawie wszędzie mięśnie pokryte tłuszczem, niewielkie złogi tłuszczu w jamie klatki piersiowej.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ¹	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone	Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone
2014	I-XII	675,0	354,8	20,4	308,8	70,0	42,2	25,1
2015	I-XII	832,1	410,4	19,2	370,0	56,3	31,8	2,7
2015	XII	32,0	34,1	1,5	30,7	4,9	3,0	1,8
2016	I	29,9	29,2	1,2	26,6	5,7	2,8	2,7
	II	31,9	31,7	1,4	28,8	5,1	3,3	1,6
	III	37,5	35,1	1,5	31,7	5,4	2,9	2,3
	IV	32,7	34,8	1,4	31,4	5,9	4,1	1,7
	V	31,2	31,0	1,3	27,9	5,4	3,1	2,2
	VI	33,8	35,6	1,8	31,8	4,9	2,6	2,1
	VII	30,8	34,1	1,6	30,7	4,5	2,6	1,7
	VIII	30,5	32,1	1,3	28,7	5,0	2,9	1,9
	IX	31,2	33,7	1,1	30,8	5,6	3,1	2,3
	X	30,6	33,4	1,3	30,2	6,2	3,3	2,8
	XI	33,3	32,7	1,3	29,6	6,5	4,0	2,3
	XII	31,2	-	-	-	-	-	-
w % skupu	sprzed roku	97,5	-	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	93,7	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

¹ Dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością* w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2015	IX	5,83	9,57	24,80	26,01	4,25	4,46
	X	5,91	9,56	24,87	26,02	4,21	4,40
	XI	6,11	9,59	25,02	26,12	4,09	4,27
	XII	6,16	9,84	25,08	26,05	4,07	4,23
2016	I	6,10	9,56	25,07	26,03	4,11	4,27
	II	5,96	8,77	25,11	26,06	4,21	4,37
	III	5,50	9,28	25,11	26,21	4,57	4,77
	IV	5,94	9,24	25,02	26,03	4,21	4,38
	V	6,09	9,33	25,02	25,93	4,11	4,26
	VI	6,11	9,17	25,02	25,94	4,09	4,25
	VII	5,96	10,72	25,10	26,12	4,21	4,38
	VIII	6,08	9,10	25,11	26,18	4,13	4,31
	IX	6,07	9,11	25,12	26,24	4,14	4,32
	X	5,86	9,11	25,21	26,32	4,30	4,49
	XI	5,94	9,08	25,21	26,33	4,24	4,43
	XII	6,22	9,60	25,25	26,60	4,06	4,28
w % ceny	sprzed roku	100,1	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	104,7	-	-	-	-	-

* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

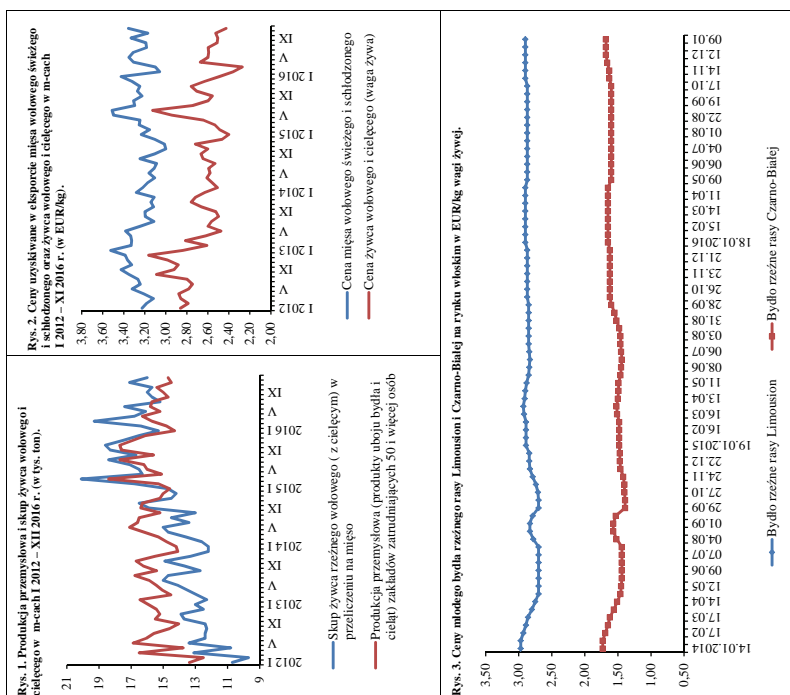
Wyszczególnienie	IV 2016	V 2016	VI 2016	VII 2016	VIII 2016	IX 2016	X 2016	XI 2016	XII 2016	I 2017
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):										
Bydło ogółem	6,04	6,14	6,28	5,99	6,08	6,22	6,04	6,21	6,38	6,37
Byki do 2 lat	6,83	6,92	7,02	6,86	7,05	7,16	7,00	7,14	7,29	7,32
Krowy	4,64	4,69	4,83	4,58	4,47	4,60	4,49	4,63	4,75	4,81
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	11,26	11,11	11,40	11,58	11,40	11,67	11,80	11,76	12,00	11,64
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):										
ćwierci z byków do 2 lat	12219	12453	12462	12749	12708	13103	12759	13208	13266	12 853
ćwierci z krów rzeźnych	9640	9802	10157	9278	9218	9631	9435	9708	10237	10 273
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:										
UE	367,06	361,20	362,01	356,04	361,16	363,98	359,35	367,38	373,89	374,98
Polska	303,35	299,00	302,71	297,13	315,16	316,65	312,39	306,82	312,90	318,55

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW, danych KE.

Tab. 4. Pogłowie bydła (w tys. szt.)

Rok	ogółem	cielęta do 1 r.	młode bydło 1-2 lat	bydło > 2 lat	w tym krowy
VI 2014	5920,4	1608,5	1432,9	2879,0	2479,1
XII 2014	5660,3	1450,0	1444,9	2765,4	2403,0
VI 2015	5960,7	1668,7	1528,8	2763,1	2444,5
XII 2015	5762,5	1616,9	1531,5	2614,1	2302,8
VI 2016	5938,7	1728,1	1575,8	2634,9	2332,0
XII 2016	5985,1	1717,8	1637,3	2630,0	2334,1

Źródło: Na podstawie danych: *Zwierzęta gospodarskie w 2013 r.*, GUS, Warszawa 2014, s. 62, *Zwierzęta gospodarskie w 2014 r.*, GUS, Warszawa 2015, s. 63, *Zwierzęta gospodarskie w 2015 r.*, GUS, Warszawa 2016, s. 65, *Pogłowie bydła i owiec według stanu w czerwcu 2016 r. Opracowanie sygnałne*, GUS, Warszawa 15.09.2016, *Pogłowie bydła i owiec według stanu w grudniu 2016 r. Opracowanie sygnałne*, GUS, Warszawa 30.01.2017.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF, FAMMU.

Według wstępnych danych GUS pogłowie trzody w grudniu 2016 r. wyniosło 11 107,5 tys. sztuk i było o 518 tys. sztuk, tj. o 4,9% większe niż rok wcześniej. Pogłowie prosiąt wzrosło o 8,4%, warchlaków o 6,7%, a trzody na chów o wadze 50 kg i więcej o 5,4%, w tym loch prośnych o 8,2%. Pogłowie trzody na ubój o wadze 50 kg i więcej zwiększyło się o 1,3%. Nieco wcześniej GUS zmienił liczebność pogłowia podaną w dwu poprzednich okresach spisowych, tj. w marcu i w czerwcu 2016 r. Zgodnie z dokonaną korektą, w marcu 2016 r. pogłowie trzody liczyło 10 465 mln sztuk i było o 9,1% mniejsze niż rok wcześniej, w tym pogłowie macior prośnych - mniejsze o 14,2%. W czerwcu 2016 r. pogłowie wyniosło 10 865 mln sztuk i było mniejsze niż rok wcześniej o 6,7%, w tym macior prośnych o 8,5%.

Wykazana wcześniej przez GUS znacznie głębsza redukcja ogólnego pogłowia trzody, a zwłaszcza pogłowia macior prośnych pozwalała przypuszczać, że wychodzenie z sytuacji kryzysowej będzie trwało znacznie dłużej. Ponadto wydaje się, że głęboka redukcja przedstawiona w poprzednich badaniach była spójna z warunkami ekonomicznymi poprzedzającymi spadek. Według poprzednich danych pogłowie trzody w marcu 2016 r. wyniosło 10 187 tys. sztuk i było o 11,5% mniejsze niż rok wcześniej, w tym loch prośnych o 16,6%. W czerwcu pogłowie trzody liczyło 10 239 tys. sztuk i było o 12% mniejsze niż przed rokiem, w tym macior prośnych o 14,5%.

Zmniejszone spadki pogłowia poprawiają wiarygodność aktualnego stanu pogłowia i jego duży wzrost. Tym niemniej biorąc pod uwagę fakt, że poprawa relacji cen wyrażających opłacalność chowu nastąpiła dopiero w trzecim kwartale, jedynym wytłumaczeniem dla tego wzrostu może być import, w tym także import macior. W okresie od stycznia do listopada 2016 r. import trzody o wadze mniejszej niż 50 kg był o 5% większy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Import trzody o wadze 50 kg lub większej był natomiast mniejszy o ponad połowę. W grupie tej nastąpił jednak wzrost przeciętnej wagi importowanych sztuk z 96,7 kg w I półroczu 2015 r. do 102,1 kg w I półroczu 2016 r. oraz z 97,5 kg w okresie VII-XI 2015 r. do 105,6 kg w analogicznym okresie 2016 r. Przypuszczać można, że przedmiotem importu były między innymi młode loszki, uzupełniające zredukowane pogłowie macior. Maciory mające prosiaki co

najmniej raz, o masie nie mniejszej niż 160 kg stanowiły bowiem jedynie 0,19% importu trzody powyżej 50 kg, choć ich wzrost w stosunku do poprzedniego roku był dość znaczący.

Tymczasem w wielu krajach Unii Europejskiej pogłowie trzody nadal maleje. W Niemczech, w listopadzie 2016 r. liczyło ono około 27,3 mln sztuk i było mniejsze niż rok wcześniej o prawie 2%, w tym pogłowie macior prośnych o 3%. Pogłowie prosiąt zmniejszyło się o 2%, a pogłowie na ubój zwiększyło się o 2%. W Danii, w czwartym kwartale pogłowie trzody wyniosło ponad 12,3 mln sztuk i było o 4% mniejsze niż rok wcześniej. Pogłowie trzody na chów zmalało o 2%, a pogłowie na ubój o 6%.

W Hiszpanii, w której pogłowie trzody dotychczas rosło, w październiku 2016 r. wyniosło prawie 4 mln sztuk i było o 1% mniejsze niż rok wcześniej. Przy tym w Katalonii, a więc w regionie, w którym znajduje się najwięcej trzody, spadek pogłowia był większy niż średni w kraju i wyniósł 2%. W Kastylii, w drugim regionie pod względem liczebności pogłowia, jego zmniejszenie wyniosło aż 16%.

Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika, że w styczniu 2017 r. cena trzody w Polsce mogła wynieść 4,90-4,95 zł/kg. Byłaby wówczas o 2-3% niższa niż w grudniu 2016 r. i 24-25% wyższa niż styczniu 2016 r. Niewątpliwym wpływem na poziom tej ceny miał postępujący wzrost cen w Unii Europejskiej. Jednak, jeśli ogłoszone przez GUS wyniki spisu pogłowia są bliskie prawdy, to spodziewać się można negatywnego wpływu zwiększonych ubojów trzody w Polsce na przyszły poziom cen. Drugim negatywnym czynnikiem może być aprecjacja złotego względem euro, która powoli daje znać o sobie.

W związku z powyższym sądzić można nadal, że w I półroczu 2017 r. ceny trzody będą wyższe niż rok wcześniej, ale ich przewaga będzie się powoli zmniejszała. W II półroczu można natomiast liczyć się nawet ze spadkiem tych cen.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2015	I	116,7	123,9	60,7	90,9	53,5	100,9	7,2
	II	100,9	120,5	55,5	109,1	50,5	112,0	5,0
	III	134,6	125,0	63,5	127,1	66,3	118,8	-2,8
	IV	106,3	92,9	55,8	100,9	53,8	93,2	2,0
	V	116,7	127,7	59,6	96,3	56,8	115,0	2,8
	VI	118,2	123,6	62,0	121,6	57,6	109,9	4,4
	VII	117,1	111,5	64,9	113,7	60,9	113,2	4,0
	VIII	108,5	106,4	61,9	105,5	58,8	108,9	3,1
	IX	117,3	100,9	67,6	99,3	63,3	115,3	4,4
	X	131,1	109,2	69,5	99,4	61,7	98,2	9,4
	XI	128,9	115,0	65,8	103,8	57,5	111,0	7,9
	XII	135,0	113,3	58,5	99,5	60,9	106,1	-2,4
2016	I	126,5	108,4	58,9	97,0	52,8	98,7	6,1
	II	126,5	125,3	65,9	118,7	53,9	106,7	12,0
	III	131,7	97,8	63,2	99,5	68,5	103,3	-5,3
	IV	119,9	112,8	59,9	119,7	56,0	104,1	3,9
	V	122,5	105,0	66,5	107,3	57,0	100,4	9,5
	VI	119,2	100,8	71,2	114,8	57,9	100,5	13,3
	VII	111,3	95,0	53,6	82,6	54,8	90,0	-1,2
	VIII	125,0	115,2	65,5	105,8	61,8	105,1	0,7
	IX	123,5	105,3	70,2	103,8	58,4	94,7	11,8
	X	129,7	105,1	68,6	98,7	60,4	97,9	8,2
	XI	131,6	102,1	65,5	99,8	58,9	102,4	6,6
	XII	134,8	99,9	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, CIHZ i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanek T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanek T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanek T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.		
		żyta	jęczmienia							
2015	IV	4,40	7,6	6,1	136,49	3,2	264,57	1,7	164	
	V	4,23	7,4	6,0	136,14	3,1	263,85	1,6	163	
	VI	4,43	7,9	6,5	135,96	3,3	263,34	1,7	158	
	VII	4,41	7,7	6,4	135,18	3,3	263,00	1,7	154	
	VIII	4,38	7,5	6,4	134,91	3,2	262,76	1,7	155	
	IX	4,61	7,6	6,5	135,41	3,4	262,64	1,8	151	
	X	4,38	7,3	6,2	135,71	3,2	261,84	1,7	151	
	XI	3,87	6,5	5,5	136,53	2,8	261,29	1,5	146	
	XII	3,84	6,3	5,4	136,76	2,8	261,17	1,5	144	
	2016	I	3,96	6,4	5,5	136,37	2,9	260,16	1,5	143
		II	4,10	6,9	5,7	137,95	3,0	258,05	1,6	139
		III	4,20	7,1	5,9	136,91	3,1	255,47	1,6	146
IV		4,10	7,0	5,8	136,81	3,0	254,47	1,6	147	
V		4,50	7,6	6,4	136,59	3,3	252,96	1,8	153	
VI		4,90	8,2	7,0	137,30	3,6	253,06	1,9	151	
VII		5,30	8,8	7,6	137,31	3,9	253,46	2,1	155	
VIII		5,31	9,3	8,0	137,36	3,9	253,98	2,1	155	
IX		5,29	8,8	7,8	136,31	3,9	254,17	2,1	164	
X		5,02	8,6	7,5	137,21	3,7	252,89	2,0	167	
XI		4,91	8,3	7,2	135,82	3,6	252,25	1,9	171	
XII		5,03	8,6	7,3	x	x	x	x	x	

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu				
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej		
2015	IV	5,76	12,49	19,86	12,55	14,07	24,34	15,32	112,7	122,6	122,1	
	V	5,54	12,44	19,92	12,56	13,96	24,46	15,40	112,2	122,8	122,6	
	VI	5,80	12,47	19,95	12,55	13,81	24,42	15,41	110,7	122,4	122,8	
	VII	5,78	12,46	19,94	12,54	13,84	24,27	15,46	111,1	121,7	123,3	
	VIII	5,74	12,46	19,90	12,51	13,89	24,22	15,39	111,5	121,7	123,0	
	IX	6,04	12,65	19,94	12,52	14,00	24,24	15,50	110,7	121,6	123,8	
	X	5,74	12,63	19,88	12,61	14,09	24,09	15,44	111,6	121,2	122,4	
	XI	5,07	12,42	19,83	12,55	13,98	24,22	15,31	112,6	122,1	122,0	
	XII	5,03	12,39	19,83	12,50	13,79	24,01	15,41	111,3	121,1	123,3	
	2016	I	5,19	12,32	19,78	12,36	13,69	23,92	15,37	111,1	120,9	124,4
		II	5,37	12,23	19,70	12,30	13,65	24,08	15,27	111,6	122,2	124,1
		III	5,50	12,27	19,71	12,33	13,49	24,09	15,26	109,9	122,2	123,8
IV		5,37	12,25	19,72	12,26	13,55	24,12	15,20	110,6	122,3	124,0	
V		5,89	12,56	19,76	12,28	13,62	24,04	15,09	108,4	121,7	122,9	
VI		6,41	12,84	19,82	12,34	13,89	24,43	15,31	108,2	123,3	124,1	
VII		6,94	13,10	20,07	12,53	14,25	24,65	15,10	108,8	122,8	120,5	
VIII		6,95	13,18	20,21	12,38	14,46	24,92	15,53	109,7	123,3	125,4	
IX		6,91	13,27	20,26	12,64	14,50	24,86	15,59	109,3	122,7	122,7	
X		6,55	13,17	20,34	12,71	14,57	25,04	14,57	110,6	123,1	123,1	
XI		6,41	13,10	20,30	12,71	14,41	25,08	15,93	110,0	123,5	125,3	
XII		6,57	13,24	20,34	12,71	14,53	24,93	15,83	109,7	122,6	124,5	

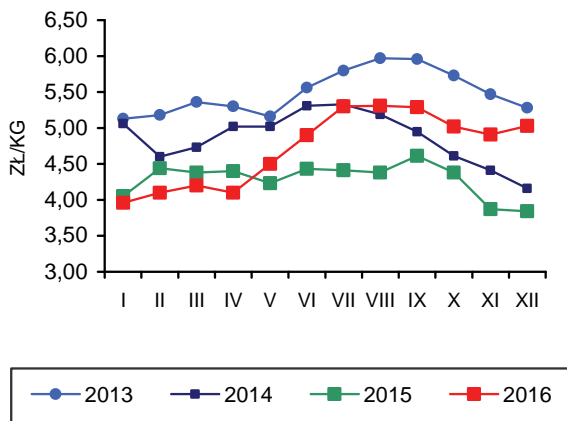
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

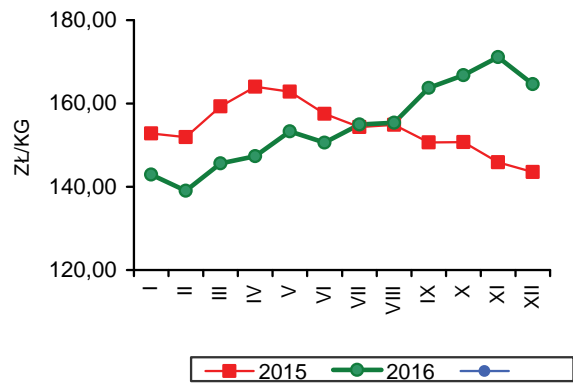
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:			
					UE-27	Niemczech	Danii	
2015	I	130,12	126,28	132,28	124,34	97,0	95,5	101,6
	II	137,02	139,91	143,73	122,84	102,1	97,3	113,9
	III	141,13	141,61	145,69	129,28	100,3	97,2	109,5
	IV	144,04	146,61	148,78	131,37	101,8	98,5	111,6
	V	142,03	139,59	146,34	135,63	98,3	95,4	102,9
	VI	146,44	143,84	150,88	136,05	98,2	95,3	105,7
	VII	144,25	140,56	144,07	135,09	97,4	97,6	104,0
	VIII	142,82	138,70	141,28	129,47	97,1	98,2	107,1
	IX	146,65	145,41	149,22	131,07	99,2	97,4	110,9
	X	141,97	137,94	145,67	132,84	97,2	94,7	103,8
	XI	132,07	123,47	134,04	129,09	93,5	92,1	95,6
	XII	126,18	119,77	128,77	123,47	94,9	93,0	97,0
2016	I	127,45	122,08	132,89	121,82	95,6	91,9	100,2
	II	127,66	126,29	133,20	121,81	98,9	94,8	103,7
	III	127,29	130,92	131,93	120,13	102,9	99,2	109,0
	IV	127,57	127,53	131,85	123,73	100,0	96,7	103,1
	V	136,85	136,86	143,89	128,84	100,0	95,1	106,2
	VI	151,40	150,30	157,84	140,85	99,3	95,2	106,7
	VII	161,54	161,22	168,60	149,63	99,8	95,6	107,7
	VIII	163,46	163,28	169,78	147,14	99,9	96,2	111,0
	IX	165,64	164,76	172,77	150,90	99,5	95,4	109,2
	X	158,01	155,69	161,21	147,49	98,5	96,6	105,6
	XI	151,55	149,12	157,48	142,51	98,4	94,7	104,6
	XII	153,09	151,47	159,67	146,20	98,9	94,9	103,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

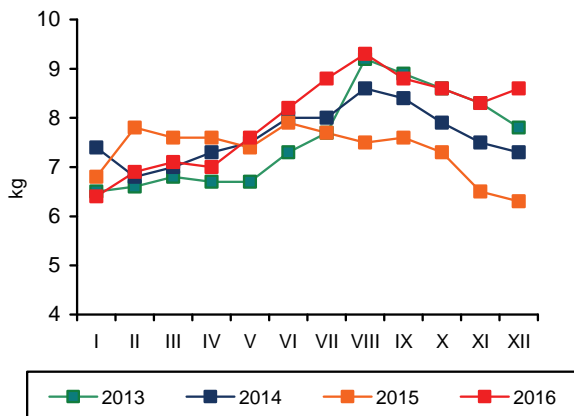
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

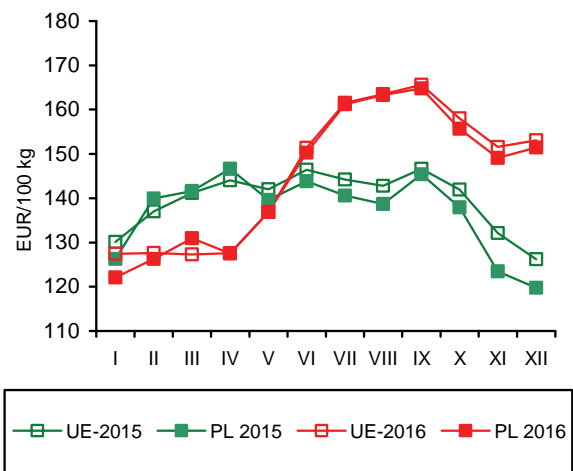
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

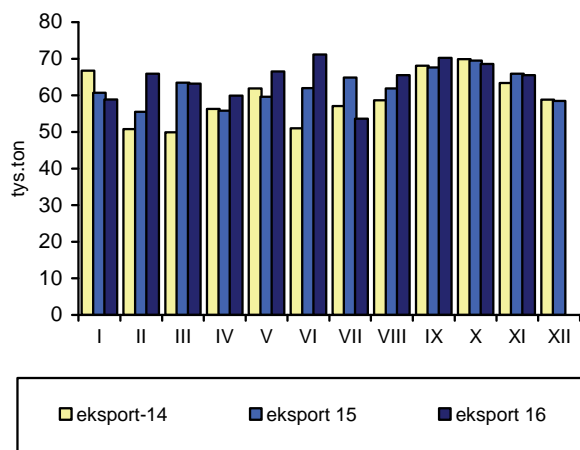
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

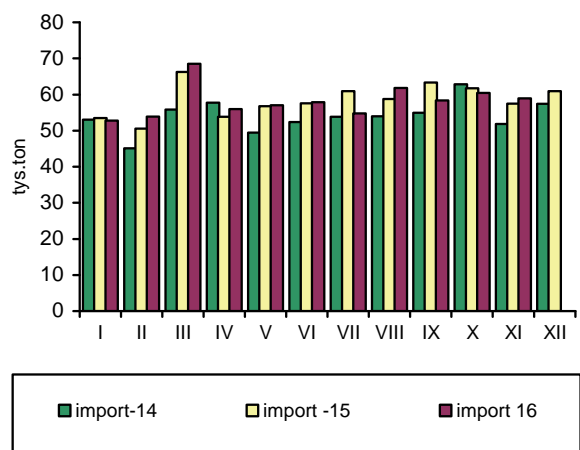
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w grudniu 2016 r. ok. 207 tys. ton tego mięsa. Było to o 6% mniej niż przed miesiącem, ale o 9%, tj. o 17 tys. ton więcej niż przed rokiem. W całym 2016 r. produkcja ta była o ok. 339 tys. ton, tj. o 16% większa niż przed rokiem.

Eksport był nadal głównym czynnikiem sprawczym rozwoju całej branży drobiarskiej. W listopadzie 2016 r. sprzedano za granicę o 14,3%, tj. o ok. 11,5 tys. ton więcej mięsa drobiowego niż w roku poprzednim, ale o 4,8% mniej niż przed miesiącem. Import zwiększył się o 41,2% w relacji do poprzedniego roku, był jednak o 15,3% mniejszy niż w październiku ubr. W ciągu jedenastu miesięcy 2016 r. łączny eksport mięsa drobiowego wzrósł o 22,1%, tj. o ok. 168,4 tys. ton, natomiast import był większy o 18,6%, tj. o 6,1 tys. ton. Eksport stanowił prawie 38% przemysłowej produkcji mięsa drobiowego.

W 2016 r. nieznacznie obniżyły się koszty żywienia drobiu rzeźnego. Pełnoporcjowe mieszanki pasz dla kurcząt potaniały o 1% w relacji rok do roku, natomiast dla indyków o 2%. W grudniu 2016 r., w porównaniu z grudniem 2015 r., pasze dla kurcząt i indyków były średnio o 3% tańsze. Jednakże opłacalność produkcji kurcząt i indyków w 2016 r. znacząco się pogorszyła w porównaniu z 2015 r. Przeciętne miesięczne ceny skupu kurcząt obniżyły się w 2016 r. o 4,6%, a indyków o 11,2% w relacji rok do roku, w następstwie dużej podaży. W styczniu 2017 r. ceny skupu kurcząt były o 1,3% wyższe w porównaniu do poprzedniego miesiąca, ale o 0,6% niższe w relacji rok do roku. Ceny skupu indyków rzeźnych były o 1,2% niższe niż przed miesiącem i o 16,4% niższe niż przed rokiem. W 2016 r. średnia relacja cen żywiec/pasza na rynku kurcząt wyniosła 2,58 wobec 2,69 przed rokiem, a na rynku indyków 4,00 wobec 4,42. W styczniu 2017 r. relacja cen żywiec/pasza na rynku kurcząt poprawiła się prawdopodobnie, natomiast na rynku indyków, uległa dalszemu pogorszeniu. Mimo silnego spadku cen skupu, utrzymuje się tam jeszcze zadawalająca rentowność chowu, choć na znacząco niższym poziomie.

Przeciętne ceny uzyskiwane w 2016 r. za tuszki kurcząt przez przemysłowe ubojnie obniżyły się średnio o 0,5% w relacji do poprzedniego roku, a za tuszki indyków były o 4,6% niższe. W styczniu 2017 r. przeciętna

miesięczna cena zbytu kurcząt była o 2% wyższa niż przed rokiem, a indyków o 10,5% niższa. Przeciętna miesięczna cena detaliczna kurczęcia patroszonego w 2016 r. wyniosła 6,85 zł/. W grudniu tuszka brojlera kurzego staniała o 3,3% w porównaniu do poziomu z listopada i była o 2,3% niższa niż przed rokiem.

Relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim poprawiły się. W grudniu 2016 r. średnia cena sprzedaży mięsa kurcząt w UE o 67% przewyższała polską cenę wyrażoną w euro, podczas gdy przed rokiem różnica wynosiła 57%. Jest to w dużym stopniu efektem osłabienia złotego. Przeciętna cena sprzedaży tuszek kurcząt w UE-28 obniżyła się w analizowanym czasie o 2%, a w Polsce o ok. 8%. Spadek cen notowano w większości monitorowanych krajów członkowskich z wyjątkiem Niemiec i Francji. Najgłębszy spadek cen miał miejsce w Holandii i na Węgrzech.

Według danych GUS, bezpośrednia konsumpcja mięsa drobiowego na jedną osobę w gospodarstwach domowych wyniosła w pierwszym półroczu 2016 r. 1,53 kg/miesiąc i była o 0,3% większa niż przed rokiem. Spożycie wędlin drobiowych było o 2,9% większe i wyniosło 0,18 kg. W trzecim kwartale spożycie bezpośrednie drobiu wyniosło 1,55 kg/osobę i było o 5,4% większe niż w analogicznym okresie 2015 r. Spożycie wędlin drobiowych nie zmieniło się. Łącznie w okresie trzech kwartałów 2016 r. spożycie bezpośrednie mięsa drobiowego wzrosło o 2%, a wędlin o 1,9% w relacji rok do roku.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
I	133,0	146,0	162,0	174,0	195,0
II	122,0	131,0	142,0	159,0	188,0
III	136,0	148,0	157,0	174,0	198,0
IV	126,0	157,0	169,0	171,0	218,0
V	137,0	151,0	163,0	182,0	196,0
VI	137,0	144,0	145,0	173,0	206,0
VII	132,0	157,0	169,0	174,0	201,0
VIII	139,0	151,0	154,0	165,0	206,0
IX	134,0	150,0	171,0	172,0	211,0
X	156,0	175,0	179,0	201,0	217,0
XI	142,0	162,0	163,0	189,0	220,0
XII	133,0	155,0	156,0	190,0	207,0
RAZEM	1627,0	1827,0	1930,0	2124,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2015	2016	2015	2016
I	2575	2956	63125	72179
II	2863	2741	62351	76124
III	2945	2601	70419	81125
IV	2868	3142	68222	86634
V	2936	3765	67352	85271
VI	3127	2767	69631	85965
VII	3206	4150	67535	83094
VIII	2908	4007	59144	81076
IX	3156	4390	68213	89155
X	3500	4546	84202	96491
XI	2727	3850	80319	91821
XII	1818		78917	
RAZEM	34629		839430	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2015	2016	2016	2017	2016	2017	2015	2016
I	1304	1318	3,14	3,12	6,63	6,76	6,90	6,82
II	1321	1310	3,27		6,58		6,91	6,64
III	1322	1290	3,38		6,55		6,95	6,84
IV	1311	1278	3,28		6,45		6,96	6,67
V	1299	1264	3,48		6,92		6,75	7,05
VI	1279	1293	3,44		6,55		7,10	6,96
VII	1272	1313	3,55		6,97		7,12	7,12
VIII	1289	1300	3,53		6,83		7,28	7,23
IX	1291	1288	3,37		6,33		7,39	7,06
X	1295	1269	3,18		6,68		7,00	6,74
XI	1296	1253	3,10		6,49		6,89	6,67
XII	1305	1265	3,08		6,09		6,60	6,45

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2014	2015	2016	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I	1433	1377	1350	6,02	5,91	4,94	8,85	8,83	7,90
II	1434	1395	1331	6,02	5,73		8,74	8,73	
III	1451	1393	1347	5,97	5,65		9,68	9,78	
IV	1442	1361	1325	5,99	5,48		8,75	8,50	
V	1443	1342	1328	5,97	5,38		8,86	8,85	
VI	1448	1337	1332	5,99	5,36		8,94	8,67	
VII	1451	1343	1355	5,99	5,17		8,86	8,10	
VIII	1410	1339	1336	5,96	5,09		8,97	8,19	
IX	1416	1325	1317	5,94	5,03		8,96	8,06	
X	1336	1333	1300	5,98	4,97		8,96	7,91	
XI	1319	1338	1290	5,97	5,01		8,81	8,68	
XII	1329	1350	1311	5,94	5,00		9,84	9,01	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

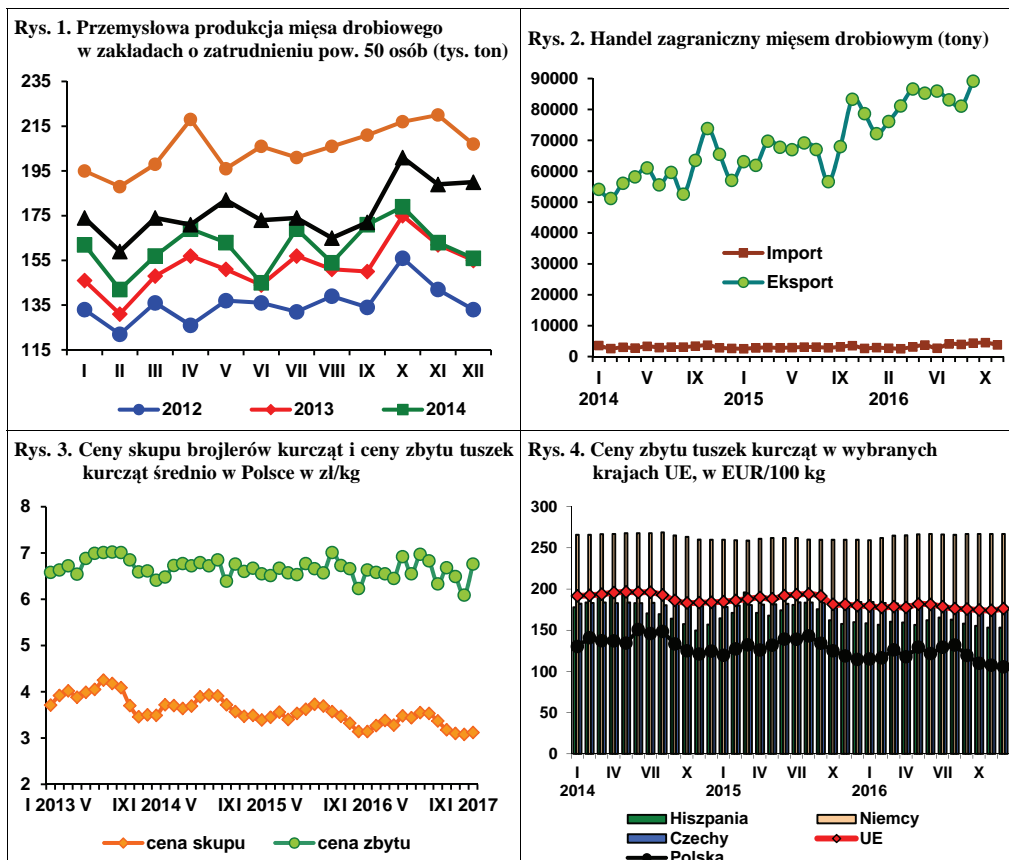
Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2014 I	130,39	266,00	182,49	168,23	225,00	200,84	178,00	191,63
II	141,02	266,00	183,21	163,63	225,00	205,64	183,85	193,19
III	137,24	266,71	183,76	162,18	227,87	208,80	192,08	193,80
IV	137,13	267,00	182,97	163,23	230,00	209,00	194,20	195,73
V	137,00	267,87	183,79	163,30	221,97	210,29	194,11	194,81
VI	150,81	268,00	183,10	163,95	220,00	211,00	182,96	195,94
VII	146,05	268,00	183,44	161,95	220,00	211,00	170,59	196,20
VIII	148,64	268,90	180,54	159,77	220,00	208,74	169,64	192,79
IX	133,21	265,17	181,87	159,19	219,43	206,00	164,36	187,60
X	125,12	263,39	181,39	161,23	215,00	201,96	157,49	184,70
XI	121,10	260,20	180,50	164,10	215,00	197,50	149,90	183,90
XII	124,70	260,00	180,50	158,60	212,70	196,00	157,10	183,30
2015 I	121,10	260,00	178,20	155,60	210,00	196,00	165,00	185,50
II	127,60	259,30	180,20	157,10	214,80	196,00	171,10	186,10
III	132,40	259,00	180,70	157,30	217,70	196,00	171,00	188,00
IV	125,10	261,20	181,21	157,86	220,00	196,00	171,24	187,90
V	131,90	262,00	181,70	154,80	222,00	196,00	167,90	188,10
VI	138,67	262,00	182,30	153,30	225,00	196,00	174,30	192,12
VII	138,98	262,00	183,95	153,92	225,00	201,00	180,93	192,50
VIII	142,74	260,13	183,86	151,94	225,00	201,00	183,58	191,81
IX	132,94	260,00	183,52	151,98	225,00	201,00	175,70	189,31
X	125,02	260,00	183,51	152,47	225,00	198,90	162,16	186,84
XI	118,85	260,00	183,70	150,15	225,00	193,59	157,70	181,58
XII	114,62	260,00	184,36	149,45	225,00	188,10	159,94	179,85
2016 I	115,10	259,32	184,38	149,17	225,00	186,00	158,60	179,56
II	116,51	262,10	183,28	148,55	225,00	186,00	156,73	177,61
III	126,21	265,00	182,71	148,59	225,00	186,00	160,46	179,01
IV	117,85	265,43	181,69	146,45	225,00	186,00	159,55	177,68
V	129,49	266,52	180,98	142,14	225,00	186,00	156,69	181,83
VI	121,68	267,00	178,18	142,80	225,00	186,00	162,25	181,41
VII	129,36	266,32	177,54	140,45	225,00	186,00	165,52	178,59
VIII	132,09	266,00	176,03	141,14	225,00	182,13	163,04	176,24
IX	119,34	266,87	175,33	139,76	225,00	181,20	158,18	175,79
X	109,95	267,00	175,50	142,96	225,06	179,71	155,47	174,54
XI	107,57	267,00	176,10	143,48	229,30	174,33	153,32	174,17
XII	105,62	267,00	174,84	140,08	230,00	171,00	158,25	176,27

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I	1,49	1,54	1,55	0,20	0,18	0,18
II	1,51	1,51	1,51	0,18	0,17	0,18
III	1,47	1,47	1,55	0,19	0,18	0,18
IV	1,63	1,61	-	0,19	0,17	-

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

W 2016 r. średnia miesięczna cena jaj wszystkich klas wagowych, sprzedawanych przez zakłady pakujące, wyniosła 32,55 zł za 100 sztuk i była o 5,7% niższa niż w roku poprzednim. W styczniu 2017 r. cena ta obniżyła się o 10% w relacji miesiąc do miesiąca i o 4,9% w relacji rok do roku. W porównaniu ze styczniem 2016 r. potaniały jaja wszystkich klas wagowych, z wyjątkiem jaj dużych, klasy L, których ceny były o 0,8% wyższe niż przed rokiem. Jaja bardzo duże, klasy XL, potaniały o 2,6%. Jaja średnie, klasy M, o 0,3%. Jaja małe klasy S, o 19,2%. W relacji do poprzedniego miesiąca spadły ceny jaj wszystkich klas wagowych, w tym jaj klasy S o 21,6%, klasy XL o 8%, klasy L o 2,2% i klasy M o 8,9%.

W 2016 r. przeciętne miesięczne ceny przemysłowych mieszanek pasz pełnoporcjowych dla kur niosek były o 0,2% wyższe niż w roku poprzednim, a ceny jaj sprzedawanych przez fermy obniżyły się o ok. 10%. W grudniu 2016 r. ceny uzyskiwane przez producentów jaj wzrosły o 6,7% w relacji miesiąc do miesiąca i były także o 6,7%

wyższe niż przed rokiem. Przyczyniło się to do okresowej poprawy opłacalności produkcji jaj, która w poprzednich miesiącach 2016 r. była bardzo niska.

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego były średnio w 2016 r. o 20% niższe niż w poprzednim roku. W styczniu 2017 r. za jaja przerobowe płacono o ok. 11% mniej niż w grudniu ub. roku, ale o 2,9% więcej niż przed rokiem. Rynek jaj przerobowych charakteryzuje się nadal dużą wahliwością cen.

Ceny detaliczne jaj konsumpcyjnych utrzymywały się od maja do listopada 2016 r. na poziomie 0,49 zł za sztukę. W grudniu wzrosły do 0,50 zł, a więc do poziomu z grudnia 2015 r. W skali całego 2016 r. cena jaj spożywczych w detalu była o 2% niższa niż w 2015 r.

W większości monitorowanych państw członkowskich UE ceny jaj konsumpcyjnych do lipca 2016 r. szybko spadały. Od sierpnia rozpoczął się wzrost cen jaj. W listopadzie w relacji rok do roku ich poziom był wyższy w Niemczech o 4,1%, we Francji o 9,4%, a w Polsce o 4,5%.

W Holandii ceny jaj obniżyły się w tym czasie o 10,9%, w Czechach o 8,6%, a w całej UE przeciętnie o 6,1%. Relacje średnich cen sprzedaży jaj w Polsce i we wspólnocie pogorszyły się. W listopadzie 2016 r. ceny polskich jaj wyrażone w euro były o 15,6% wyższe niż przeciętnie w UE, a dwanaście miesięcy wcześniej tylko o 3,9% wyższe.

W ciągu jedenastu miesięcy 2016 r. eksport jaj konsumpcyjnych z Polski był o 2,5% większy niż przed rokiem, a import o 11,8% większy. Eksport przetworów z jaj wzrósł o 24,2%, natomiast import o 32,6%. W listopadzie za granicą sprzedano o 17,3% mniej jaj w skorupkach, ale o 38,2% więcej przetworów z jaj niż przed rokiem, natomiast import jaj świeżych zwiększył się o 6,3%, a przetworów z jaj zmniejszył o 4,8%.

W relacji do października eksport jaj świeżych był o 3,4% mniejszy, a przetworzonych o 7,4% większy. Import jaj w skorupkach wzrósł o 29,6%, a przetworów z jaj był o 30% mniejszy.

Bezpośrednie spożycie jaj w gospodarstwach domowych wyniosło w pierwszym półroczu 2016 r. 11,7 sztuk na osobę miesięcznie i było o 2,4% mniejsze niż w analogicznym okresie 2015 r. W trzecim kwartale spożycie to wyniosło 11,49 sztuk i było o 5,6% wyższe niż przed rokiem. Łącznie w ciągu trzech kwartałów 2016 r. miesięczna konsumpcja bezpośrednia jaj zwiększyła się w relacji rok do roku o 0,3%.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
I	1893	1476	15496	24049	416	383	1496	1655
II	1176	1093	16305	22605	420	530	995	2224
III	1806	1644	18972	22382	473	396	1174	2271
IV	1232	1701	18863	19158	431	381	1694	2062
V	1370	1590	20713	21566	387	603	1992	2848
VI	1343	1775	19663	18782	454	553	2412	2313
VII	905	1918	22014	18610	394	706	1783	1630
VIII	1485	1761	19535	18412	407	636	1700	2000
IX	1421	1306	19615	16700	450	818	1720	2125
X	1971	1429	20684	18170	362	769	1899	2445
XI	1137	1852	21339	17560	567	540	1900	2626
XII	1088		20815		283		1583	
RAZEM	16787		234014		5044		20348	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
I	40,64	39,60	34,64	34,90	30,99	30,90	30,06	24,00
II	41,00		36,69		32,70		23,66	
III	40,38		35,23		31,29		28,62	
IV	39,01		33,13		30,61		26,01	
V	33,91		33,13		29,42		23,03	
VI	36,88		31,29		30,77		24,90	
VII	37,78		29,42		21,61		18,92	
VIII	39,12		33,14		32,20		24,30	
IX	38,30		36,50		31,70		25,70	
X	37,30		34,10		32,90		20,40	
XI	42,40		38,40		38,00		28,99	
XII	43,00		35,70		33,90		30,60	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

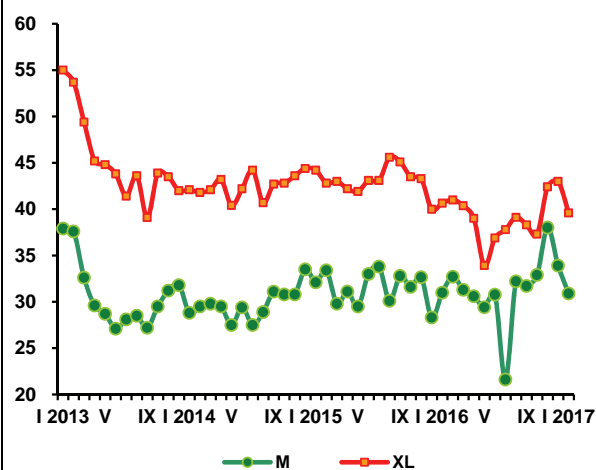
Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2014 I	119,32	103,61	112,75	103,78	91,68	127,30
II	123,06	102,44	121,69	98,75	96,71	128,29
III	119,16	108,00	123,78	102,57	102,00	129,25
IV	121,37	107,93	119,22	95,45	93,47	125,22
V	119,43	99,66	104,84	94,54	90,16	120,76
VI	121,40	94,09	107,55	101,45	100,47	123,48
VII	124,02	93,99	104,57	107,72	100,24	125,44
VIII	124,10	94,69	96,62	102,06	89,97	122,29
IX	128,93	100,17	106,98	110,02	100,67	127,13
X	130,42	111,33	107,80	104,88	138,84	128,95
XI	132,73	115,76	112,40	116,94	141,94	133,80
XII	136,39	120,82	125,23	129,56	150,18	139,32
2015 I	133,31	115,82	119,06	119,34	107,90	132,75
II	137,02	114,19	123,86	111,98	109,00	131,08
III	134,41	112,82	135,98	112,85	108,94	132,43
IV	133,80	102,30	112,89	104,40	97,67	124,08
V	133,60	102,30	112,90	104,40	97,67	124,32
VI	129,91	94,29	100,83	96,43	95,87	116,64
VII	142,16	104,90	122,89	128,29	123,39	134,02
VIII	136,15	107,01	118,93	123,71	115,90	132,20
IX	142,02	107,79	118,91	128,27	118,83	133,80
X	134,32	114,39	112,24	115,66	113,39	129,35
XI	135,47	114,40	113,41	117,64	112,63	130,34
XII	131,67	114,73	118,84	121,44	109,55	129,56
2016 I	124,47	104,87	117,10	110,19	99,77	120,52
II	124,22	104,07	132,76	103,95	100,93	120,49
III	133,35	104,46	129,03	113,48	102,81	121,85
IV	124,71	96,87	103,79	109,35	86,60	111,33
V	120,24	90,43	96,79	89,22	76,26	104,93
VI	118,88	83,85	94,15	96,98	82,70	105,70
VII	104,86	79,45	86,91	102,17	84,74	103,42
VIII	123,98	79,02	86,67	93,14	78,84	102,77
IX	126,46	88,40	96,80	104,79	87,07	108,66
X	132,12	91,35	102,80	111,09	94,65	112,64
XI	141,55	104,53	118,08	128,73	105,83	122,43

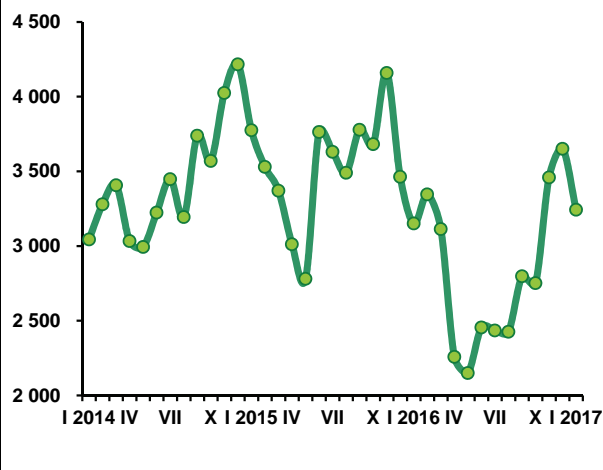
*Na podstawie danych tygodniowych.

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL -/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

W 2016 r. przeciętna cena skupu owiec wyniosła 6,38 zł/kg i była o 11% niższa niż w 2015 r. i o 2% niższa niż w 2014 r. Spadek cen na polskim rynku był wprawdzie pochodną spadku cen w UE-28, ale był od niego znacznie głębszy. Z danych Komisji Europejskiej wynika, że przeciętna roczna cena owiec ciężkich w Polsce wyrażona w euro wyniosła w 2016 r. 357,23 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 7% niższa niż w 2015 r. Przeciętna cena tych owiec w UE-28 wyniosła natomiast 500,33 EUR/100 kg, a jagniąt 584,42 EUR/100 kg. Ceny te były niższe niż rok wcześniej odpowiednio o 2% i 5%. W rezultacie tych nierównomiernych zmian, cena polskich owiec ciężkich stanowiła w 2016 r. 71% ceny unijnej, podczas gdy w poprzednich trzech latach 75%.

Rok 2017 r. rozpoczął się kontynuacją spadkowej tendencji cen. W styczniu przeciętna cena owiec ciężkich wyniosła w UE-28 460,97 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w Polsce 353,44 EUR/100 kg. W obu przypadkach ceny te były o 8% niższe niż w styczniu 2016 r. Cena jagniąt wyniosła w UE-28 570,62 EUR/100 kg i była o 5% niższa od ceny sprzed roku. We Włoszech, a więc na rynku znaczącym dla polskiego eksportu, spadek ten wyniósł 12%.

W najnowszej ocenie z 15 września 2016 r., Komisja Europejska przewiduje, że w 2017 r. produkcja baraniny zwiększy się w niewielkim stopniu (o 0,4%). Wzrośnie też prawdopodobnie import baraniny (o 1%), a konsumpcja tego gatunku mięsa pozostanie na poziomie z 2016 r.

(1,9 kg/mieszkańca), ze względu na przyrost liczby ludności. Przewidywane zmiany są niewielkie, co pozwala sądzić, że ceny owiec i jagniąt będą zbliżone do poziomów ubiegłorocznych. Według przewidywań Komisji z 15 grudnia 2016 r. uboje owiec będą w 2017 r. w zasadzie takie same jak przed rokiem, ale ceny nieco niższe, zwłaszcza jagniąt. W przypadku Polski ceny te są zawsze korygowane kursem złotego względem euro. Niewielkie umocnienie złotego, z którym mamy ostatnio do czynienia, może osłabiać wzrost cen i pogłębiać ich ewentualny spadek.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	Zmiana w % 2016/2015
I półrocze	928	609	664	109
II półrocze	876	478	526	110
Rok	1 804	1 087	1 190	109,5

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2015	46,2	88,7	204,5	116,6	131,3	139,5	80,3	115,1	103,0	122,8	74,5	92,0	1314
2016	130,4	94,2	284,5	178,7	150,7	135,5	125,5	78,9	66,2	62,0	67,6	x	1450^{b)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	282,3	106,2	139,1	153,3	114,8	97,1	156,3	68,5	64,3	50,5	90,7	x	110,4
Import 2015	98,3	59,4	115,9	116,6	100,6	98,8	237,1	80,6	128,3	136,5	90,0	66,0	1303
2016	50,7	108,9	130,6	141,9	106,9	112,7	123,1	40,9	86,4	41,4	67,4	x	1050^{b)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	51,6	183,3	112,7	121,7	106,3	114,1	51,9	50,7	67,3	30,3	74,9	x	80,6

a) prognoza IERiGŻ-PIB

Źródło: Dane CIHZ.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2015	6,36	6,80	8,59	6,67	7,21	7,51	7,31	7,27	6,98	7,05	6,50	8,01
2016	6,48	5,97	8,59	5,86	6,89	7,10	7,96	6,45	7,29	6,75	6,52	7,56
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,9	87,8	100,0	87,9	95,6	94,5	108,9	88,7	104,4	95,7	100,3	94,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
XI 2015	7,7	16,4	1,81	3,85
XII	8,8	18,8	2,06	4,38
I 2016	8,2	17,8	1,86	4,05
II	7,7	16,7	1,76	3,72
III	8,5	18,5	1,90	4,04
IV	8,1	17,6	1,67	3,56
V	8,1	17,6	1,83	3,89
VI	7,9	17,2	1,80	3,83
VII	7,7	16,7	1,76	3,74
VIII	7,7	16,7	1,78	3,78
IX	7,6	16,5	1,76	3,74
X	7,6	16,5	1,76	3,74
XI	7,5	16,3	1,70	3,61
XII	8,3	18,0	1,90	4,12

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2015	52,41	52,32	51,72	51,82	52,61	52,71	53,41	52,97	53,17	52,40	54,08	54,47
2016	55,18	54,51	54,90	55,73	55,46	55,35	55,14	55,43	54,38	54,95	55,17	54,94
miesiąc roku poprzedniego = 100	105,3	104,2	106,1	107,5	105,4	105,0	103,2	104,6	102,3	104,9	102,0	100,9

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
UE-28												
2015	656,7	632,8	619,4	617,1	576,7	567,9	590,3	611,7	636,2	639,2	635,5	619,3
2016	604,4	575,8	578,8	562,1	544,9	543,9	555,6	585,2	598,9	620,5	623,7	619,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	92,0	91,0	93,4	91,1	94,5	95,9	94,1	95,7	94,1	97,1	98,1	100,0
Włochy												
2015	596,3	545,9	627,5	621,6	570,9	581,9	601,3	610,4	640,9	659,2	663,9	657,5
2016	596,3	552,3	594,0	530,1	517,7	539,9	572,1	578,2	601,7	633,6	616,0	588,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	100,0	101,2	101,0	85,3	90,7	92,8	95,1	94,7	93,9	96,1	92,8	89,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
UE-28												
2015	531,5	541,9	572,4	560,0	542,2	517,9	480,4	476,5	485,8	477,0	495,1	498,9
2016	508,3	520,2	531,7	526,2	522,1	504,3	491,8	493,6	489,4	469,0	468,8	478,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	95,6	96,0	92,9	94,0	96,3	97,4	102,4	103,6	100,7	98,3	94,7	96,0
Wielka Brytania												
2015	544,4	564,8	608,4	582,9	556,3	546,2	478,4	466,6	472,4	455,4	484,9	500,6
2016	511,8	536,7	546,6	529,6	549,9	525,6	496,3	483,2	471,9	430,6	438,4	454,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	94,0	95,0	89,8	90,9	98,8	96,2	103,7	103,6	99,9	94,6	90,4	90,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2015												
NZD/szt. 15 kg	63,95	69,00	60,37	59,67	53,12	69,49	75,40	70,20	68,08	67,30	69,92	61,66
2016												
NZD/szt. 15 kg	56,74	60,03	49,93	48,81	48,55	62,40	61,03	61,15	61,34	63,26	65,85	63,26
miesiąc roku poprzedniego = 100	88,7	87,0	82,7	81,8	91,4	89,8	80,9	87,11	90,09	94,00	99,9	102,6

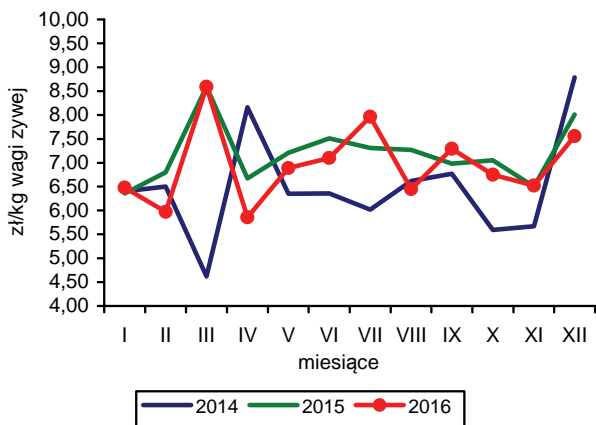
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków AGRIfax weekly NZ.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

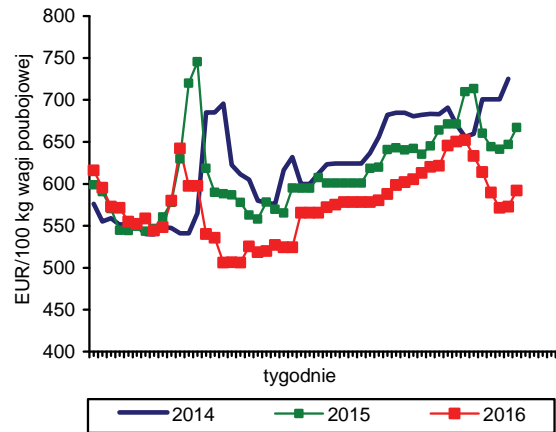
Wyszczególnienie	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2015												
AUD/100 kg cwe	550	547	519	541	575	586	586	484	549	495	511	516
2016												
AUD/100 kg cwe	526	538	515	538	555	613	626	614	608	693	537	510
miesiąc roku poprzedniego = 100	95,6	98,4	99,2	99,4	96,5	104,6	106,8	126,9	110,7	140,0	105,1	98,8

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

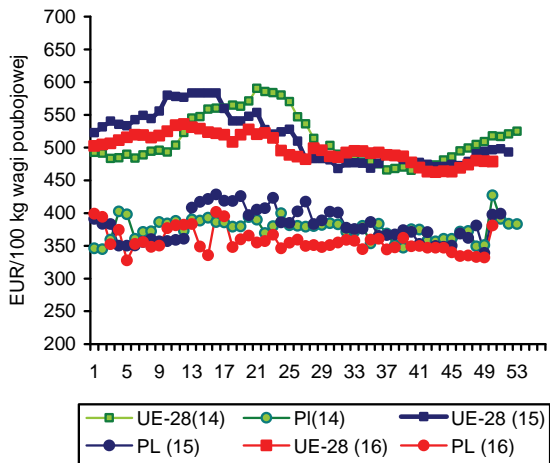
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

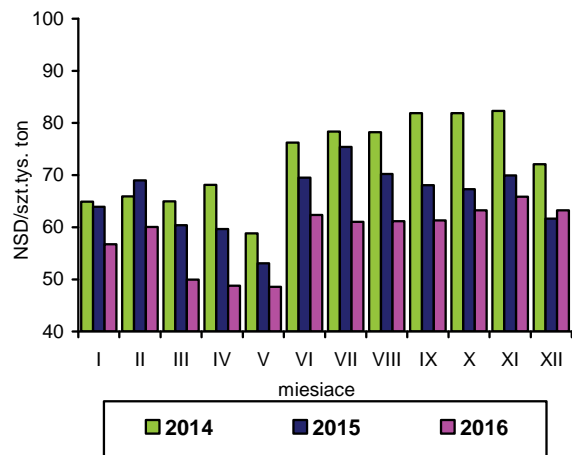
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

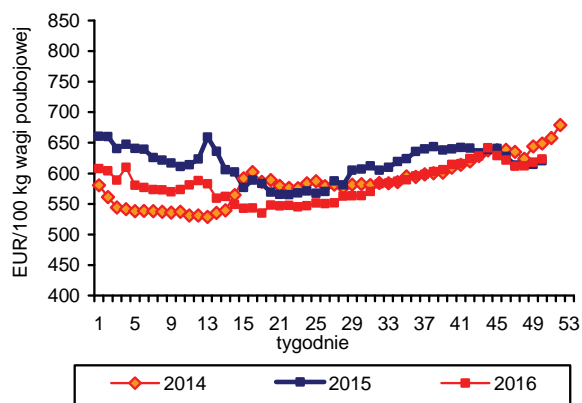
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Polsce

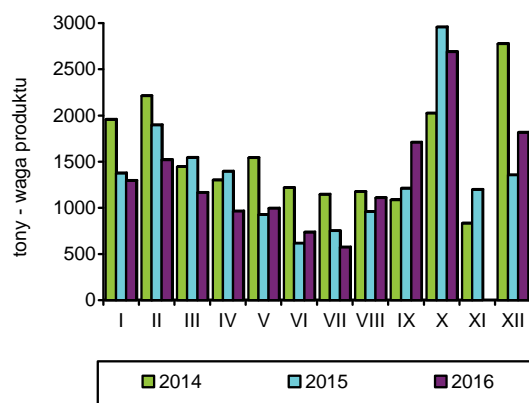
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28.

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W 2016 r. połowy ryb na Bałtyku, wg wstępnych danych, wyniosły 137,7 tys. ton i były o 2,3% większe niż w roku poprzednim. Największy wzrost połowów odnotowano w przypadku storni (o 57% do 14,8 tys. ton). Wyraźnie większe były także wyładunki śledzi (o 10% do 43,8 tys. ton) oraz ryb pozostałych (o 18% do 8,9 tys. ton). Spadły natomiast połowy szprotów (o 6% do 60,0 tys. ton) oraz dorszy (o 26% do 10,1 tys. ton). Wykorzystanie kwot połowowych w 2016 r. wyniosło: dla szprotów 97,7%, dla śledzi 81,2%, a dla dorszy 77,5%.

W okresie styczeń-listopad 2016 r. produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w średnich i dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 49 osób) wyniosła 402,5 tys. ton i była o 15,7% większa niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Wzrosła produkcja głównie świeżych i chłodzonych ryb morskich, która wyniosła 53,9 tys. ton wobec 18,3 tys. ton rok wcześniej. Produkcja ryb wędzonych zwiększyła się w analizowanym okresie o 11,3% do 80,5 tys. ton, w tym wędzonych łososi o 9,4% do 54,8 tys. ton. W przetwórstwie pogłębianym zwiększono przede wszystkim podaż wyrobów kulinarnych, garmażeryjnych i pozostałych przetworów (o 16,6% do 54,5 tys. ton oraz konserw i prezerw o 8,1% do 75,2 tys. ton, przy ograniczeniu produkcji marynat (o 4,8% do 72,1 tys. ton). Blisko połowę produkcji wyrobów wysokoprzetworzonych oparto na śledziach (96,3 tys. ton, wzrost o 7,0%).

Zwiększył się eksport wszystkich podstawowych grup produktów (brak danych o eksporcie burtowym uniemożliwia pełną analizę obrotów). Jednocześnie w okresie styczeń-listopad 2016 r. w porównaniu z rokiem poprzednim notowano wyraźnie wyższe ceny transakcyjne, głównie w wyniku drożejących surowców i wyższych kosztów produkcji. Eksport filetów rybnych, ryb wędzonych oraz przetworów i konserw wyniósł łącznie 247,6 tys. ton o wartości 6,35 mld zł i był odpowiednio o 7,2 i 16,2% większy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Eksport łososi zwiększył się o 4,7% do 76,4 tys. ton, a śledzi o 3,2% do 61,2 tys. ton.

Import ryb, owoców morza oraz ich przetworów zwiększył się w okresie styczeń-listopad 2016 r. o 7,1% do 513,5 tys. ton, natomiast jego wartość o 25,4% do 7,81 mld zł. Spośród głównych grup produktów zwiększono import ryb mrożonych (o 19,9% do 94,6 tys. ton) oraz filetów i mięsa z ryb (o 11,5% do 180,7 tys. ton). Stabilny był przywóz ryb świeżych (160,4 tys. ton), natomiast ograniczono import przetworów i konserw z ryb (o 7,8% do 40,3 tys. ton). Import łososi, który jest największy zarówno pod względem wielkości i wartości obrotów,

zwiększył się w analizowanym okresie o 3,0% do 146,8 tys. ton, a jego wartość przekroczyła 4,04 mld zł i była o 36,5% większa niż przed rokiem. Dynamika wzrostu cen łososi importowanych do Polski będzie jeszcze większa w grudniu ubr. i styczniu br., gdyż ceny na giełdach w Oslo (FishPool) przekroczyły 8,30 EUR/kg i były ponad 40% wyższe niż przed rokiem. Wyraźny wzrost wielkości przywozu odnotowano w przypadku śledzi (o 12,6% do 87,3 tys. ton), tuńczyków (o 11,8% do 11,7 tys. ton), pstrągów (o 14,7% do 13,6 tys. ton) oraz czarniaków (o 13,5% do 10,1 tys. ton). Mniejszy import notowano natomiast na rynku morszczuków, pang i tilapii.

W 2016 r. ceny detaliczne ryb, przetworów rybnych i owoców morza wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim o 3,6%, a w grudniu 2016 r. były wyższe niż w analogicznym miesiącu 2015 r. o 5,3%. Wzrost ten znacznie przekraczał wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych ogółem, które średniorocznie podrożały o 0,8%. Wyraźnie pogorszyły się relacje cenowe pomiędzy rybami a wszystkimi rodzajami mięs, których ceny były w 2016 r. nie zmieniły się oraz taniejącym nabiałem (spadek cen o 2,0%). Spośród asortymentu rybnego największymi podwyżkami w 2016 r. objęto ryby świeże i chłodzone (wzrost o 7,1%), w tym przede wszystkim świeże filety z łososi (wzrost o 16,4% do 51,20 zł/kg). Ceny ryb mrożonych wzrosły średnio o 3,9%, w tym m.in. filety z dorszy o 6,2% (32,40 zł/kg), z morszczuków o 6,7% (24,10 zł/kg), a z miruny o 6,8% (23,83 zł/kg). Ryby i owoce morza suszone, solone i wędzone podrożały średnio w 2016 r. o 2,5% i podobnie jak w przypadku ryb świeżych największy wpływ na ceny w tym asortymencie miały łososie, które w postaci wędzonej podrożały o 10,9% do 84,50 zł/kg. Tańsze niż przed rokiem były natomiast wędzone makrele (o 1,9% do 15,58 zł/kg), a relatywnie niewielkie podwyżki dotyczyły solonych filetów ze śledzi (o 3,0% do 12,56 zł/kg). Wzrost cen produktów wysokoprzetworzonych (konserw, marynat, past czy sałatek) był umiarkowany (o 1,4%), przy dużej rozpiętości pomiędzy poszczególnymi produktami. Niższe ceny konsumenci płacili w 2016 r. np. za konserwowane tuńczyki (o 1,1% do 5,70 zł/170 g), a o 5,6% podrożały filety śledziowe w sosach (do 8,49 zł/400 g).

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Polowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łoś bałtycki
2012 I-XII	63 115	27 114	14 884	10 089	5 198	120 361	36 928	5 805
2013 I-XII	80 986	23 589	12 502	11 863	4 951	133 891	29 402	5 277
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2015 I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2016^{a,b} I-XII	60 004	43 823	10 093	14 788	8 943	137 650	40 671	2 846
2015 XII	2 820	3 533	1 150	498	82	8 083	2 012	1 581
2016 ^{a,b} I	4 935	2 313	1 283	1 879	38	10 448	2 472	151
II	10 025	2 383	770	3 554	86	16 818	7 282	290
III	13 842	4 688	999	3 711	189	23 429	7 383	438
IV	14 196	4 905	1 147	748	787	21 783	12 270	648
V	7 306	3 840	1 052	744	1 207	14 149	5 574	340
VI	2 400	5 061	885	753	1 582	10 681	135	2
VII	562	2 562	236	511	1 534	5 405	1 944	4
VIII	562	2 423	143	375	1 876	5 379	1 801	23
IX	1 785	5 193	780	649	1 003	9 410	476	37
X	1 230	3 133	859	644	486	6 352	232	14
XI	1 609	4 333	1 078	764	131	7 915	788	80
XII	1 552	2 990	860	454	25	5 881	314	819
Wskaźnik zmian (%)								
<u>XII 2016</u> <u>XII 2015</u>	55,0	84,6	74,8	91,2	30,5	72,8	15,6	51,8
<u>I-XII 2016</u> <u>I-XII 2015</u>	93,5	110,3	74,2	156,6	118,0	102,3	128,0	76,0

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 02.02.2017 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MGMiŻŚ.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2012 I-XII	7 607	69 646	85 908	191 346	99 447	12 614	9 596	354 507
2013 I-XII	8 370	93 081	92 340	194 880	97 542	13 388	9 285	388 671
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 705	387 483
2015 XI	2 389	3 580	10 199	20 635	10 304	1 611	1 071	36 803
XII	1 770	4 250	13 102	20 431	11 030	1 007	1 018	39 553
2016 I	4 346	3 902	7 337	18 092	9 276	1 013	1 054	33 677
II	4 475	5 206	8 876	19 718	9 589	1 199	1 209	38 275
III	5 262	6 326	10 527	20 509	9 858	1 277	1 389	42 624
IV	4 784	5 590	8 004	16 961	7 501	1 221	1 187	35 339
V	4 094	4 857	7 470	16 080	7 294	1 228	912	32 501
VI	4 613	4 867	7 523	17 309	7 332	1 189	1 075	34 312
VII	4 353	4 315	6 395	14 397	6 975	1 020	944	29 460
VIII	4 762	4 874	7 479	17 469	8 323	863	1 124	34 584
IX	5 337	6 052	7 424	19 134	9 207	1 162	1 332	37 947
X	5 890	5 580	8 287	20 699	10 173	1 214	1 314	40 456
XI	6 022	6 312	9 563	21 457	10 820	1 195	1 259	43 354
Wskaźnik zmian (%)								
<u>XI 2016</u> <u>XI 2015</u>	252,1	176,3	93,8	104,0	105,0	74,2	117,6	117,8
<u>I-XI 2016</u> <u>I-XI 2015</u>	294,1	102,9	109,4	105,1	107,0	95,7	119,3	115,7

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2012 I-XII	364,7	114,9	60,0	45,9	75,1	465,5	176,4	77,5	37,5	140,6
2013 I-XII	407,4	115,7	65,8	52,9	89,4	504,9	188,2	96,0	42,6	139,8
2014 I-XII	380,8	119,1	68,9	53,5	71,8	532,5	187,1	96,2	47,2	161,2
2015 I-XII	440,7	126,2	73,2	55,4	83,4	533,3	182,9	87,7	48,5	176,1
2015 XI	41,4	12,0	7,2	5,8	7,6	58,5	25,1	7,1	5,3	17,1
XII	44,6	11,9	5,1	6,8	12,0	53,6	20,8	8,8	4,8	15,2
2016 ^b I	32,2	11,0	6,0	3,9	4,3	48,3	19,3	8,1	4,3	13,9
II	40,9	13,1	6,0	4,4	8,7	46,9	17,4	9,0	3,3	14,8
III	45,4	12,1	6,9	5,8	5,6	50,9	17,4	10,8	3,8	15,6
IV	43,1	10,9	6,3	4,4	5,2	44,2	14,7	8,4	2,8	14,5
V	46,6	12,1	6,8	4,6	8,8	39,9	12,0	7,7	3,1	13,8
VI	41,5	13,3	6,4	4,4	10,2	35,6	12,8	8,2	3,3	8,3
VII ^c	26,1	9,4	5,0	4,0	2,4	34,2	10,8	5,9	3,2	11,8
VIII ^c	28,8	10,5	5,5	4,4	3,0	43,3	13,9	7,0	3,5	15,6
IX ^c	32,3	11,4	7,2	4,4	1,7	52,9	19,3	8,5	4,1	16,5
X ^c	31,8	11,8	6,9	4,5	1,4	57,2	20,8	11,4	4,0	16,5
XI ^c	37,5	12,2	7,1	5,0	3,3	60,2	22,3	9,6	5,0	19,0
Wskaźnik zmian (%)										
XI 2016 XI 2015	90,5	101,4	99,0	86,8	43,4	102,8	88,8	135,6	95,2	111,2
I-XI 2016 I-XI 2015	102,5	111,9	103,0	102,5	76,4	107,1	111,5	119,9	92,3	99,7

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne, ^c bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
						Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2012 I-XII	7,87	7,71	5,82	6,36	5,79	6,66	6,79	12,17	15,89	14,66
2013 I-XII	6,29	6,31	5,37	5,71	5,41	6,42	5,74	11,53	22,10	14,36
2014 I-XII	5,61	5,90	5,01	5,68	5,14	6,70	5,89	11,51	21,12	12,37
2015 I-XII	6,27	6,17	4,42	4,73	4,75	7,96	6,90	13,88	20,26	12,06
2015 XI	7,06	6,32	4,41	5,02	4,89	7,02	6,45	13,79	20,19	12,73
XII	7,39	6,29	4,41	6,97	4,75	6,96	6,70	14,45	23,70	12,59
2016 ^a I	7,51	6,43	4,73	3,26	4,88	7,91	7,03	13,79	24,73	12,54
II	8,07	6,82	4,74	3,59	5,14	9,02	6,78	15,11	24,36	12,52
III	7,84	7,10	4,69	4,37	4,99	8,34	7,13	14,31	27,04	12,02
IV	7,81	6,72	4,75	5,32	4,72	8,13	6,83	13,68	26,33	11,65
V	7,79	7,21	4,50	4,94	4,92	8,73	6,48	13,47	28,86	11,81
VI	7,99	6,68	4,75	5,10	4,84	8,61	6,22	13,84	29,02	11,82
VII	7,73	8,12	4,69	5,15	5,12	7,60	6,84	13,92	29,42	11,98
VIII	7,92	7,76	4,54	5,17	4,93	8,15	5,77	14,24	25,69	12,17
IX	7,85	8,25	4,50	5,50	-	7,62	5,27	13,31	25,26	12,97
X	7,84	8,33	4,85	2,82	4,22	6,99	5,58	13,79	28,29	13,09
XI	8,51	8,31	5,18	3,37	5,34	6,28	5,39	13,58	29,07	13,91
Wskaźnik zmian (%)										
XI 2016 XI 2015	120,5	131,5	117,6	67,2	109,3	89,4	83,6	98,5	144,0	109,2
I-XI 2016 I-XI 2015	128,2	123,2	107,0	99,3	104,8	96,7	88,4	100,9	136,2	102,1

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Przetwory ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2012 I-XII	13,25	22,56	19,76	19,42	42,27	44,64	47,68	3,35	0,97
2013 I-XII	11,07	19,89	20,61	18,20	49,90	45,44	50,36	3,21	1,17
2014 I-XII	9,45	20,43	19,02	17,74	54,88	50,67	53,35	2,54	1,43
2015 I-XII	9,03	25,09	21,54	22,24	52,10	51,17	58,25	2,73	1,10
2015 XI	9,26	23,85	22,72	21,75	53,52	54,54	73,86	2,81	0,81
XII	9,47	29,99	26,81	23,56	54,21	50,81	85,71	2,84	0,93
2016 ^a I	9,84	26,75	23,32	24,05	54,38	49,70	90,17	-	0,99
II	11,22	30,90	22,66	24,58	54,35	52,40	100,15	2,52	1,01
III	9,85	26,69	22,84	25,10	52,80	49,80	117,91	2,54	1,00
IV	9,62	31,30	23,07	24,26	53,25	55,75	119,05	2,49	1,06
V	11,32	24,72	25,69	25,57	54,44	56,76	164,25	2,48	1,00
VI	11,33	27,85	26,04	24,94	56,43	57,55	134,72	2,58	1,00
VII	11,57	27,52	27,97	26,27	58,07	56,07	97,78	2,52	b.d.
VIII	11,47	26,94	24,01	26,18	56,41	57,61	95,66	2,75	b.d.
IX	11,20	31,30	27,89	26,65	57,61	56,58	76,90	2,60	b.d.
X	11,57	27,14	27,98	26,44	61,49	59,89	81,88	2,86	b.d.
XI	11,80	26,88	26,73	25,46	63,02	58,23	76,51	2,96	b.d.
Wskaźnik zmian (%)									
XI 2016 / XI 2015	127,4	112,7	117,6	117,1	117,8	106,8	103,6	105,4	x
I-XI 2016 / I-XI 2015	122,5	109,8	116,1	115,2	109,1	107,7	170,1	95,2	x

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2012 I-XII	11,41	-	12,31	56%	13,95	65%	9,26	-	9,20	73%	12,73	79%
2013 I-XII	10,84	-	12,62	57%	14,13	65%	8,77	-	9,67	75%	12,02	75%
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2016 I-XII	11,49	-	13,67	60%	15,34	64%	14,76	-	10,58	84%	11,46	74%
2015 XI	9,98	-	13,02	58%	15,08	65%	12,33	-	10,10	82%	10,52	70%
XII	9,99	-	13,03	59%	15,37	66%	13,05	-	10,18	84%	10,54	70%
2016 I	10,96	-	13,60	61%	15,05	63%	14,46	-	10,19	83%	10,91	73%
II	10,97	-	13,67	61%	14,99	63%	14,42	-	10,39	84%	10,86	72%
III	11,46	-	13,92	61%	15,06	63%	14,48	-	10,44	84%	10,81	72%
IV	11,64	-	13,79	61%	14,88	62%	14,42	-	10,49	84%	10,99	73%
V	11,80	-	13,70	60%	15,13	63%	14,76	-	10,55	85%	11,22	74%
VI	11,80	-	13,70	61%	15,36	63%	14,85	-	10,60	85%	11,27	74%
VII	11,77	-	13,41	59%	15,25	63%	14,66	-	10,61	85%	11,42	74%
VIII	11,81	-	13,45	59%	15,68	65%	14,70	-	10,64	85%	11,53	74%
IX	11,70	-	13,50	59%	15,56	65%	14,89	-	10,65	84%	11,86	76%
X	11,76	-	13,78	59%	15,71	65%	15,15	-	10,67	83%	12,08	76%
XI	11,08	-	13,59	58%	15,72	64%	15,13	-	10,82	84%	12,25	75%
XII	11,10	-	13,91	60%	15,73	64%	15,25	-	10,85	84%	12,35	76%
Wskaźnik zmian (%)												
XII 2016 / XII 2015	111,1	x	106,8	x	102,3	x	116,9	x	106,6	x	117,2	x
I-XII 2016 / I-XII 2015	107,4	x	101,0	x	103,4	x	125,3	x	105,6	x	109,6	x

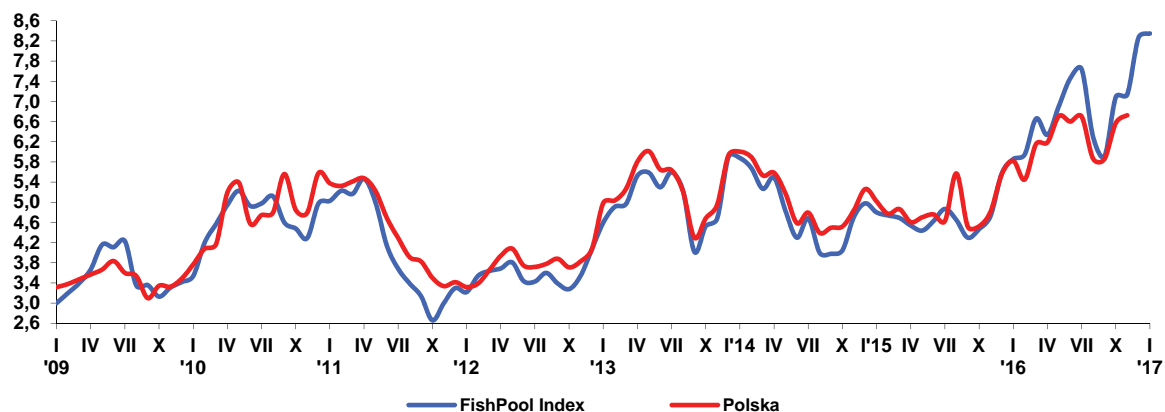
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

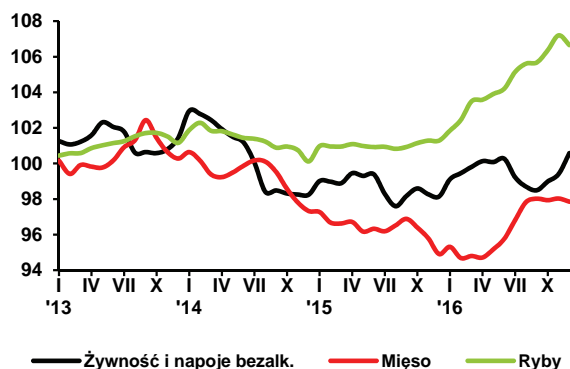
Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Platy śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makreła	filety ze śledzia w sosie pom.	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2012I-XII	21,42	26,76	75,30	32,10	17,62	24,06	25,06	29,82	16,02	15,15	21,95
2013I-XII	21,83	26,65	75,66	31,94	16,54	25,35	27,50	33,41	16,05	14,60	22,01
2014I-XII	21,76	26,97	77,54	31,88	16,72	25,52	27,87	34,06	15,24	14,11	22,18
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2016I-XII	24,10	32,40	84,50	33,04	15,58	25,19	28,06	33,18	15,45	14,44	22,84
2015 XI	23,16	31,35	76,10	32,63	15,74	25,03	27,75	33,23	15,01	14,98	22,33
XII	23,43	31,67	75,30	32,71	15,63	25,00	27,50	33,06	15,01	13,32	22,25
2016 I	23,71	31,85	75,90	32,49	15,66	25,13	27,44	32,94	14,98	14,28	22,28
II	23,86	32,07	76,50	32,69	15,46	24,97	27,62	33,18	14,98	14,79	22,40
III	23,92	32,19	78,10	32,79	15,51	25,13	27,87	33,47	15,01	14,80	22,68
IV	24,13	32,31	78,90	32,77	15,57	25,26	27,81	33,65	15,15	-	22,78
V	24,09	32,35	80,90	32,81	15,53	25,26	27,75	33,24	15,19	-	22,98
VI	24,19	32,41	82,00	32,74	15,58	25,16	27,75	32,94	15,28	-	22,49
VII	24,09	32,42	85,00	33,09	15,57	25,19	28,00	33,18	15,40	-	22,78
VIII	24,15	32,48	87,40	33,24	15,54	25,06	28,19	33,29	15,47	-	22,89
IX	24,09	32,54	88,80	33,14	15,59	25,32	28,31	33,00	15,55	-	23,04
X	24,15	32,58	90,60	33,24	15,60	25,23	28,56	33,18	15,90	-	23,16
XI	24,36	32,74	94,50	33,84	15,73	25,39	28,81	33,00	16,21	14,80	23,25
XII	24,40	32,87	95,30	33,68	15,64	25,35	28,81	32,71	16,32	13,53	23,31
Wskaźnik zmian (%)											
XII 2016 XII 2015	104,1	103,8	126,6	103,0	100,1	101,4	104,8	98,9	108,7	101,6	104,8
I-XII 2016 I-XII 2015	106,7	106,1	110,9	102,0	98,1	100,1	100,7	98,9	103,0	101,8	102,2

Źródło: Dane GUS.

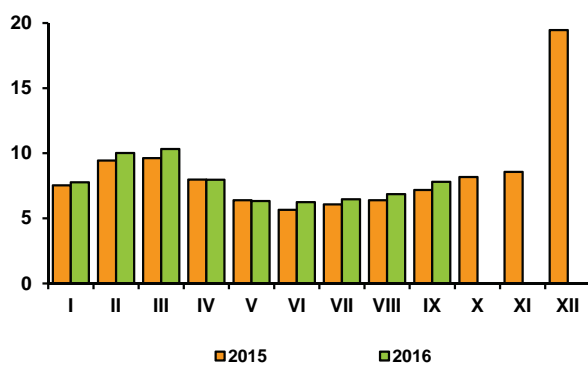
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

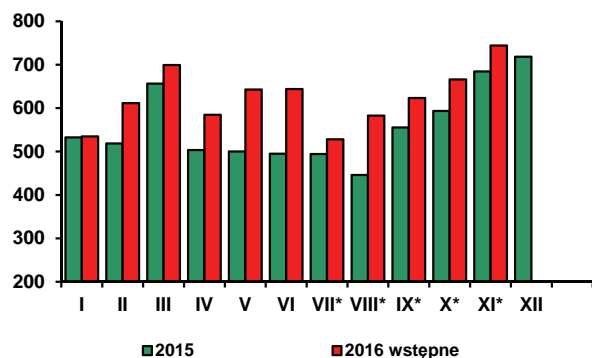
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2012=100)

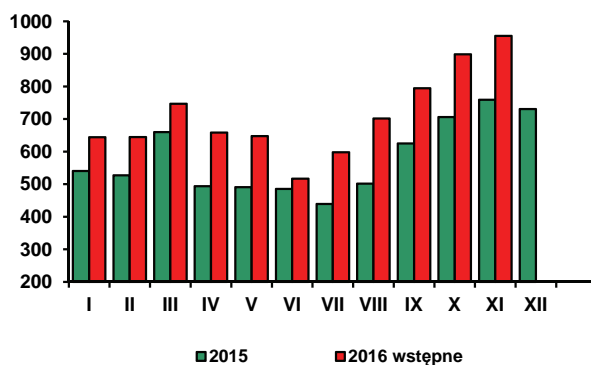
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

* w 2016 r. bez eksportu burtowego

Źródło: Rys. 1 – FishPool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

W grudniu 2016 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 1,2%, przy wzroście łącznych cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,7%. Ceny żywności zwiększyły się o 1,3%, podczas gdy napojów bezalkoholowych zmalały o 0,3%. Podrożała większość podstawowych produktów spożywczych. Najbardziej wzrosły ceny warzyw (o 9,3%) i owoców (o 4,3%). O wzroście cen warzyw zdecydowała znacząca zwyżka cen warzyw świeżych (o 17,0%), w tym m.in. ogórków o 54,1%, kalafiorowatych o 34,6%, pomidorów o 28,9% i sałaty o 11,6%. Spośród owoców podrożały głównie owoce jagodowe (o 43,6%), przy nieznacznym wzroście cen jabłek (o 0,5%) i spadku cen owoców cytrusowych (o 11,1%). Istotnie wzrosły ceny masła (o 3,3%) i jaj (o 1,9%). Za tłuszcz wieprzowy konsumenci musieli zapłacić o 1,1% więcej, za wołowinę o 1,0%, a za wieprzowinę o 0,8% więcej niż przed miesiącem. Droższe niż w listopadzie były artykuły mleczarskie – średnio o 0,9%, w tym jogurtu o 1,4%, sery dojrzewające o 1,2%, a mleko spożywcze o 1,0%. Ceny twarogów, kasz, pieczywa cukierniczego i pozostałych wyrobów piekarskich oraz półproduktów mącznych zwiększyły się po 0,4%. Nieznacznie, bo o 0,2% podrożał cukier. Obniżyły się ceny mięsa drobiowego (o 2,5%), ryb świeżych i owoców morza (odpowiednio o 2,2 i 1,6%) oraz margaryny (o 2,1%). Spadły ceny mąki pszennej (o 2,0%), ryżu (o 1,1%), makaronów (o 0,8%) i pieczywa (o 0,1%). Mniej niż w poprzednim miesiącu płacono również za czekoladę (o 1,1%) i wyroby cukiernicze (o 0,5%). Nie zmieniły się ceny wędlin i olejów roślinnych.

W grudniu 2016 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były przeciętnie o 2,5% wyższe niż w analogicznym miesiącu 2015 r. (w tym żywności o 2,7%), przy wzroście cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,8%. Wzrosły ceny wszystkich grup artykułów żywnościowych. Najbardziej zwiększyły się przeciętne ceny tłuszczów jadalnych (o 8,1%), cukru, dżemów, marmolad, miodu, wyrobów cukierniczych i czekolady (łącznie o 5,6%) oraz ryb i owoców morza (o 5,3%). O wzroście cen tłuszczów zdecydowała znacząca zwyżka cen masła (o 16,9%). Ceny margaryny podniosły się o 2,2%, tłuszczów wieprzowych o 1,7%, a olejów o 1,2%. Wzrost cen grupy towarów obejmujących cukier, miód, dżemy, czekolady i wyroby cukiernicze był efektem wydatnego podrożenia cukru (o 27,7%), przy dużo niższym wzroście cen wyrobów cukierniczych, dżemów, marmolad i miodu (o 0,5-1,1%). W grudniu 2016 r. za ryby świeże konsumenci musieli zapłacić o 9,0% więcej, a za wędzone i solone o 7,2% więcej niż rok wcześniej. Mrożone owoce morza podrożały o 5,2%, a pozostałe przetwory z ryb i owoców morza o 3,2%. Średnie ceny owoców i przetworów owocowych zwiększyły się o 4,1%. Przyczynił się do tego przede wszystkim wzrost cen przetworów owocowych (o 5,3%), owoców jagodowych (o 23,9%) i bananów (o 4,1%). Niewielkiemu wzrostowi cen cytrusów (o 0,4%) towarzyszył spadek cen jabłek (o 10,8%). W grudniu 2016 r., w relacji do grudnia 2015 r., wzrosł łączny cen mięsa, podrobów i przetworów mięsnych wyniósł 3,1%, artykułów mleczarskich 1,7%, a pieczywa i produktów zbożowych 1,0%. W grupie mięsa wydatnie, bo o 8,9% podrożała wieprzowina. Ceny mięsa wołowego zwiększyły się o 1,3%, podczas gdy drobiowego spadły o 2,8%. Ceny podrobów podniosły się o 4,0%, a wędlin o 2,9%. Spośród produktów mlecznych najsilniej podrożały sery dojrzewające i topione (o 4,4%) oraz śmietana (o 2,1%). Ceny jogurtów wzrosły o 1,1%, mleka spożywczego pitnego, napojów i deserów mlecznych oraz serków twarogowych smakowych po 1,0%, a twarogów o 0,5%. Zmiany cen artykułów zbożowych były różnokierunkowe. Istotnie, bo o 2,4% podrożały kasze i ziarna zbóż. Ceny pieczywa cukierniczego, ciast, ciasteczek i pozostałych wyrobów piekarskich zwiększyły się o 1,3%, a pieczywa o 1,2%, przy nieznacznym wzroście cen płatków śniadaniowych (o 0,3%) i ryżu (o 0,2%). Ceny makaronów były stabilne, a półproduktów mącznych i mąki pszennej niższe odpowiednio o 0,5 i 1,0%. W grudniu 2016 r. nieco więcej niż przed rokiem konsumenci płacili za warzywa (o 0,9%). Wzrostowi cen warzyw świeżych o 5,5% towarzyszył spadek cen pospolitych warzyw gruntowych, w tym marchwi o 32,0%, kapusty o 22,0%, buraków o 12,7% i cebuli o 11,4%. Ziemiaki w grudniu 2016 r. kosztowały o 18,8% mniej, a przetwory ziemniaczane o 0,3% więcej niż rok wcześniej. Minimalnie, bo o 0,1% wzrosły ceny jaj i napojów bezalkoholowych. Soki owocowe podrożały o 2,9%, herbata o 1,8%, kawa o 0,3%, a wody mineralne o 0,1%.

W 2016 r. przeciętny poziom cen żywności i napojów bezalkoholowych był o 0,8% wyższy niż w 2015 r., przy spadku przeciętnego poziomu cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,6%. Ceny żywności wzrosły o 1,0%, podczas gdy przed rokiem obniżyły się o 1,8%. Wzrostowi cen żywności towarzyszył spadek cen napojów bezalkoholowych o 0,2%. Znacząco wzrosły ceny cukru (o 26,8%), owoców (o 5,5%), ryb i owoców morza (o 3,6%) oraz warzyw (o 2,8%), w tym ziemniaków (o 17,7%). Wysokiemu wzrostowi cen cukru towarzyszył niewielki wzrost przeciętnego poziomu cen czekolady (o 1,6%), dżemów, marmolad i miodu (o 0,7%) i wyrobów cukierniczych (o 0,6%). O wzroście cen owoców i warzyw zdecydował utrzymujący się stosunkowo wysoki ich poziom w pierwszej połowie roku, będący następstwem nieudanych zbiorów w 2015 r. Spośród owoców istotnie podrożały cytrusy (o 8,8%) i banany (o 3,0%), a potaniały jabłka (o 6,3%) w wyniku wysokiej podaży z nowych zbiorów. W grupie warzyw znacząco wzrosły m.in. ceny buraków (o 11,6%), cebuli i kalafiorowatych (o 7,1%). Ryby świeże były w 2016 r. o 7,1% droższe, a mrożone o 3,9% droższe niż w roku poprzednim. Za ryby wędzone i solone trzeba było zapłacić średnio o 2,5% więcej, a za pozostałe przetwory z ryb – o 1,4% więcej niż przed rokiem. Nieznacznie droższe niż w 2015 r. były produkty zbożowe (o 0,4%), w tym pieczywo o 0,6% i makarony o 0,5%. Przeciętne ceny mięsa, podrobów i przetworów mięsnych pozostały na poziomie notowanym w 2015 r. Wzrosły ceny mięsa wieprzowego (o 1,5%) i wołowego (o 0,5%) oraz wędlin (o 0,2%), a zmalały ceny mięsa drobiowego (o 2,3%). Niższe niż w 2015 r. były ceny artykułów mleczarskich (o 2,2%), jaj (o 2,0%) i tłuszczów jadalnych (o 0,8%). Ceny mleka spożywczego pitnego obniżyły się o 3,8%, serów i twarogów o 1,8%, jogurtów i śmietany po 1,2%, a napojów i deserów mlecznych o 0,5%. Mniej niż w 2015 r. konsumenci płacili za tłuszcz wieprzowy (o 4,2%), margaryny (o 1,1%), masło (o 0,8%) i oleje (o 0,3%). W pierwszej połowie minionego roku ceny masła kształtowały się na poziomach niższych niż rok wcześniej. Od lipca masło zaczęło drożeć i do końca roku jego ceny rosły w tempie ok. 4,0% w skali miesięcznej. W efekcie od września do grudnia ceny masła przewyższały poziom z analogicznych miesięcy 2015 r. (rys. 7). Nieco niższy niż w 2015 r. był przeciętny poziom cen napojów bezalkoholowych (o 0,2%),

Wzrosły należało zapłacić za herbatę (o 1,7%), soki owocowe (o 1,4%), kakao (o 1,0%) i kawę (o 0,2%), a mniej – za wody mineralne (o 0,4%) oraz inne napoje bezalkoholowe (o 1,8%).

W 2016 r., w porównaniu z 2015 r., wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych był zbliżony do wzrostu cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz towarów i usług związanych z edukacją. Bardziej wzrosły ceny usług restauracyjnych i hotelowych, oraz tzw. innych towarów i usług. Ceny pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych były niższe niż przed rokiem. Przeciętny poziom cen towarów i usług związanych z transportem obniżył się o 4,6%, w tym paliw do prywatnych środków transportu o 6,7%. Średnie ceny odzieży i obuwia zmalały o 4,4%, towarów i usług w zakresie użytkowania mieszkania i nośników energii o 0,7%, w tym nośników energii o 2,6%, towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury o 1,9%, a łączności oraz wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego po 0,8%. Spadek cen paliw, nośników energii oraz pozostałych kosztów użytkowania mieszkania, które mają charakter wydatków „sztywnych” i zajmują dominującą pozycję w budżetach rodzin, wpłynął na wzrost siły nabywczej dochodów gospodarstw domowych i umożliwił zwiększenie wydatków na inne grupy potrzeb, w tym żywność.

Czynnikami sprzyjającymi wzrostowi popytu konsumpcyjnego były pozytywne zjawiska na rynku pracy oraz wzrost dochodów ludności wspierany przez wypłaty z programu „Rodzina 500+”. W grudniu 2016 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) było o 3,1% większe niż rok wcześniej, a w okresie dwunastu miesięcy wzrosło w skali roku o 2,8%. W końcu minionego roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy była o 14,6% mniejsza niż przed rokiem, a stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 8,3% i była o 14 p. proc. niższa niż w końcu 2015 r. Siła nabywcza przeciętnej rodziny wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w skali roku wzrosła o 4,4%.

Pozytywne zjawiska na rynku pracy, poprawa sytuacji dochodowej ludności i zmniejszenie obciążeń gospodarstw domowych kosztami usług bytowych były głównymi czynnikami dynamizującymi obroty handlu detalicznego i wzmagającymi skłonność konsumentów do zakupów żywności. W grudniu ub. roku sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych w cenach stałych, w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób, była większa niż przed rokiem o 16,4%, przy wzroście sprzedaży detalicznej ogółem o 6,1%. W 2016 r., w stosunku do 2015 r., jej wzrost wyniósł 6,4%, przy wzroście sprzedaży ogółem o 5,7%.

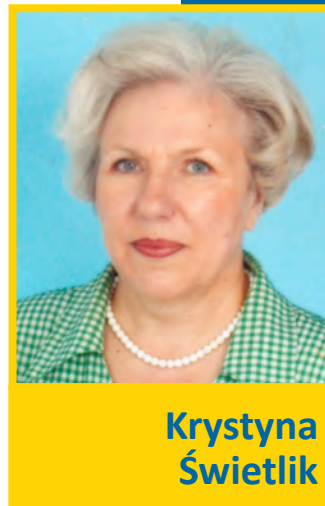
Według metodologii Eurostatu (HICP) w grudniu 2016 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, łączne ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w UE-28 o 1,2%, w strefie euro o 1,1%, a w Polsce o 0,9%. Przeciętne ceny żywności w UE-28 zwiększyły się o 0,5%, a w strefie euro o 0,4%. W Polsce wzrost cen żywności wyniósł 1,2% i należał do najwyższych w Unii. Żywność najbardziej podrożała na Litwie (o 2,1%), Cyprze (o 1,4%) i Łotwie (o 1,3%). W takim samym stopniu jak w Polsce wzrosły jej ceny na Malcie, a w nieco mniejszym, bo o 1,1% w Estonii. Spadek cen żywności odnotowano w Irlandii (o 0,4%) i w Belgii (o 0,1%), a stabilizację – w Portugalii i na Węgrzech.

W grudniu 2016 r., w stosunku do analogicznego miesiąca 2015 r., ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w UE-28 o 1,2%, w strefie euro o 1,1%, a w Polsce o 0,9%. Najwyższą inflację (w ujęciu rocznym) odnotowano w Estonii (o 2,4%), a najniższą we Włoszech i na Cyprze (po 0,1%). W Belgii, na Łotwie, Litwie i w Czechach inflacja wyniosła 2,0-2,2%. Jej spadek miał miejsce w Bułgarii (o 0,5%), Irlandii (o 0,2%) i Rumunii (o 0,1%). W grudniu ub. r. w UE-28 i w strefie euro ceny żywności były po 1,1% wyższe niż w analogicznym miesiącu 2015 roku. W Polsce wzrosły one o 2,3%. W skali roku żywność podrożała najbardziej na Łotwie (o 4,7%), Litwie (o 3,6%), Malcie (o 3,5%), w Czechach (o 3,4%) oraz w Estonii i Niemczech (o 2,5-2,6%). Spadek cen żywności odnotowano w Irlandii (o 2,8%), na Słowacji (o 1,2%), w Wielkiej Brytanii (o 1,1%), Grecji (o 0,9%) i w Finlandii (o 0,6%).

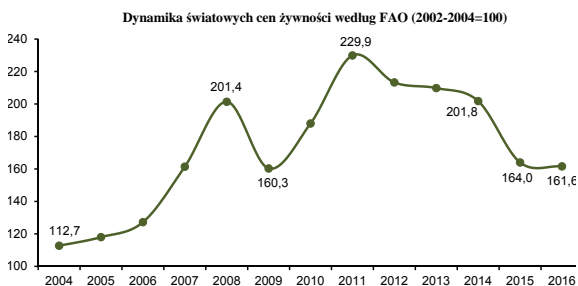
Według FAO w grudniu 2016 r., światowe ceny żywności były nieznacznie, bo o 0,1% niższe niż przed rokiem. Zdecydował o tym spadek cen cukru (o 8,5%) i mięsa (o 1,1%). Wzrosły natomiast ceny olejów roślinnych (o 4,2%), produktów mlecznych (o 3,3%) i zbóż (o 0,5%).

W grudniu 2016 r. światowe ceny żywności były o 12,0% wyższe niż rok wcześniej. Wzrosły ceny wszystkich monitorowanych produktów, z wyjątkiem zbóż. Ceny olejów roślinnych zwiększyły się o 29,3%, produktów mlecznych o 28,8%, cukru o 26,4%, a artykułów mięsnych o 7,7%. Ceny zbóż spadły o 6,3%.

Średnie roczne światowe ceny żywności były w 2016 r. o 1,5% niższe niż w roku poprzednim. Spadły ceny zbóż (o 9,5%), mięsa (o 6,8%) i produktów mlecznych (o 1,2%). Wyższe niż w 2015 r. były ceny cukru (o 34,2%) i olejów roślinnych (o 11,4%).

Krystyna Świątek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych FAO.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu 2015 i 2016 r.

Wyszczególnienie	XII 2015	XII 2016		I - XII 2016
	XII 2014 = 100	XI 2016 = 100	XII 2015 = 100	I - XII 2015 = 100
O G Ó Ł E M	99,5	100,7	100,8	99,4
Żywność i napoje bezalkoholowe	99,9	101,2	102,5	100,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,9	100,0	101,0	100,7
Odzież i obuwie	95,5	98,9	95,3	95,6
Mieszkanie	100,3	100,2	100,0	99,4
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,4	100,2	99,9	99,3
w tym nośniki energii	99,4	100,3	98,4	97,4
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,6	100,1	100,3	99,9
Zdrowie	102,6	100,2	98,4	99,2
Transport	93,2	104,3	104,3	95,4
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	89,2	105,3	108,9	93,3
Łączność	100,8	100,0	99,3	99,2
Rekreacja i kultura	99,2	100,2	99,2	98,1
Edukacja	100,9	100,0	100,7	100,8
Restauracje i hotele	101,2	100,1	101,6	101,4
Inne towary i usługi	100,0	100,0	102,9	101,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w grudniu 2016 r.

Wyszczególnienie	XII 2016		I - XII 2016
	XI 2016 = 100	XII 2015=100	I - XII 2015=100
Żywność (bez napojów)	101,3	102,5	100,8
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	101,0	100,4
Pieczywo	99,9	101,2	100,6
Ryż	98,9	100,2	99,9
Makarony	99,2	100,0	100,5
Mięso i przetwory	99,8	103,1	100,0
Mięso wieprzowe	100,8	108,9	101,5
Mięso wołowe	101,0	101,3	100,5
Mięso drobiowe	97,5	97,2	97,7
Wędliny i pozostałe przetwory mięsne	100,0	102,7	100,2
Ryby i owoce morza	99,5	105,3	103,6
Mleko, sery i jaja	101,0	101,5	98,0
Artykuły mleczarskie	100,9	101,7	98,0
Mleko	101,0	100,0	96,2
Sery twarogowe	100,4	100,5	98,7
Sery dojrzewające i topione	101,2	104,4	97,8
Jaja	101,9	100,1	97,8
Oleje i pozostałe tłuszcze	101,0	108,1	99,2
Masło	103,3	116,7	99,2
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	101,1	101,7	95,8
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	97,9	102,0	98,9
Oleje roślinne	100,0	101,2	99,7
Owoce	104,3	104,1	105,5
Jabłka	100,5	89,2	93,7
Owoce cytrusowe	88,9	100,4	108,8
Banany	100,0	104,1	103,0
Warzywa	109,3	100,9	102,8
Ziemniaki	100,3	81,2	117,7
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,8	105,6	105,0
Cukier	100,2	127,7	126,9
Napoje bezalkoholowe	99,7	100,1	99,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2013	101,3	98,8	100,1	100,4	100,7	99,7	99,7	98,8	100,0	99,9	100,2	100,7
	2014	101,5	99,8	99,7	99,5	99,6	99,7	98,9	98,4	100,1	99,8	99,9	100,0
	2015	100,7	100,0	99,9	100,6	99,8	100,1	98,9	99,3	100,6	100,4	99,7	99,9
	2016	101,0	100,3	100,4	100,3	99,9	100,2	99,0	99,5	99,8	100,5	100,4	101,2
Pieczywo i produkty zbożowe	2013	100,4	100,2	99,9	100,1	100,0	99,9	100,2	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0
	2014	100,2	99,9	99,9	99,9	100,2	99,8	100,0	100,0	99,9	100,1	99,9	99,8
	2015	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	99,7	100,1
	2016	100,2	100,0	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	100,4	100,1
Mięso	2013	100,2	99,3	100,5	99,9	99,9	100,4	100,7	100,4	101,1	99,0	99,2	99,6
	2014	100,4	99,5	99,2	99,8	100,3	100,4	100,3	99,9	99,4	99,0	99,2	99,5
	2015	99,9	99,4	99,9	100,1	99,4	100,2	99,9	100,3	100,4	99,5	99,4	99,1
	2016	100,4	99,3	100,1	99,9	100,5	100,6	101,1	101,0	100,2	99,9	100,1	99,8
Ryby i owoce morza	2013	100,4	100,1	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,2	100,0	99,8	99,7
	2014	100,7	100,4	99,6	100,0	99,8	99,8	99,9	99,8	99,7	100,1	99,8	99,4
	2015	100,9	99,9	100,0	100,1	99,9	99,9	100,0	99,9	100,1	100,2	100,1	100,0
	2016	100,6	100,6	101,0	100,1	100,3	100,3	100,9	100,4	100,1	100,6	100,8	99,5
Mleko, sery, jaja	2013	100,4	100,1	99,6	99,7	99,7	99,7	100,2	100,1	101,0	100,8	100,5	100,5
	2014	101,0	100,4	100,0	99,7	100,0	99,7	99,5	99,7	99,9	99,8	99,7	99,9
	2015	100,2	99,5	99,9	99,7	99,3	99,6	99,7	99,4	100,0	99,8	99,8	99,9
	2016	99,9	99,7	99,8	99,5	99,7	99,9	100,0	100,2	100,1	100,8	100,8	101,0
Tłuszcze	2013	100,9	99,8	99,4	99,9	100,4	100,6	100,4	100,8	100,7	100,4	100,1	99,5
	2014	100,6	100,1	99,5	98,8	100,6	99,1	100,0	99,3	99,5	99,7	99,1	98,5
	2015	100,2	99,8	99,1	99,7	99,4	98,1	99,1	99,4	99,6	99,8	99,9	99,3
	2016	100,6	100,0	99,2	100,4	99,5	100,1	100,3	101,1	101,4	102,3	102,0	101,0
Owoce	2013	105,7	99,8	98,3	102,9	106,5	105,0	98,4	95,0	93,5	95,0	99,5	100,3
	2014	107,3	101,0	103,1	100,7	102,0	97,1	96,0	94,2	99,9	97,8	97,6	100,2
	2015	103,1	100,4	101,5	105,8	107,2	100,4	98,2	96,8	98,4	99,7	97,3	100,5
	2016	104,0	104,3	102,3	100,2	100,1	102,3	98,3	96,8	96,5	96,7	98,8	104,3
Warzywa	2013	107,3	100,0	102,5	102,4	104,5	94,7	95,9	89,7	99,1	103,9	104,5	108,9
	2014	106,9	99,3	98,2	98,3	93,3	99,4	90,6	86,6	103,7	102,8	105,1	103,9
	2015	105,4	102,3	99,2	102,2	97,2	101,7	90,7	94,1	106,6	105,7	100,7	102,2
	2016	104,3	101,7	101,6	102,6	98,7	99,2	88,4	92,2	97,9	103,9	102,8	109,3
Cukier i wyroby cukiernicze	2013	100,3	99,4	99,7	100,0	99,7	99,7	99,3	99,4	99,8	99,6	99,8	98,7
	2014	100,2	99,0	99,3	97,8	100,0	99,4	99,5	99,4	99,9	99,9	99,5	99,5
	2015	100,1	100,2	100,0	100,5	99,9	100,0	100,8	101,1	100,5	100,8	100,3	99,2
	2016	100,7	100,9	100,7	100,6	99,9	99,8	100,5	101,0	101,2	100,5	100,0	99,8
Cukier	2013	99,9	98,7	99,2	99,4	99,3	98,7	96,3	97,2	98,9	98,8	98,0	96,7
	2014	98,0	96,2	96,5	92,2	97,9	96,3	96,8	96,5	97,6	98,5	96,8	97,8
	2015	98,7	101,1	102,3	101,2	100,2	98,8	104,1	104,5	104,2	101,6	99,9	100,2
	2016	101,0	104,6	104,3	101,5	100,6	100,7	100,2	105,7	104,8	101,4	100,0	100,2
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2013	100,1	100,0	100,2	100,4	99,9	100,0	100,3	99,7	100,1	100,2	99,8	100,1
	2014	100,1	100,1	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8	99,6	100,0	100,0	99,8	99,7
	2015	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
	2016	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	99,8	100,0	100,5	100,1	100,7
III. Średnia płaca ^a	2013	89,5	100,8	103,3	99,9	96,6	102,9	100,6	98,2	100,3	101,7	101,7	108,3
	2014	90,1	101,3	104,2	99,0	97,5	101,7	100,6	98,2	100,2	102,1	100,6	109,4
	2015	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
	2016	90,8	100,9	105,2	99,1	96,6	102,1	100,9	98,2	100,1	101,0	101,7	107,1

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
 Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2013	103,5	102,5	101,5	101,7	101,6	100,7	102,5	102,5	102,6	101,9	101,7	101,5
	2014	101,6	101,6	101,2	100,3	99,2	99,1	98,3	97,9	100,0	97,8	97,5	96,8
	2015	96,1	98,4	96,5	97,5	97,8	98,3	98,3	99,3	99,8	100,4	100,1	99,9
	2016	100,0	100,4	100,8	100,6	100,8	100,9	101,0	101,2	100,4	100,4	101,2	100,8
Pieczywo i produkty zbozowe	2013	101,9	101,9	101,6	101,4	101,2	100,9	101,1	100,7	100,7	100,6	100,5	100,4
	2014	100,3	100,3	100,2	100,0	100,2	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,7
	2015	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,5	99,9
	2016	99,9	100,1	100,1	100,2	100,2	100,3	100,3	100,3	100,4	100,8	101,1	101,0
Mięso	2013	104,1	102,7	102,8	102,4	101,9	100,9	101,6	101,8	102,1	100,9	100,1	100,3
	2014	100,5	100,8	99,5	99,4	99,8	99,7	99,3	98,9	97,2	97,2	97,2	97,1
	2015	96,7	96,5	97,2	97,5	96,7	96,5	96,0	96,4	97,4	97,8	97,9	97,5
	2016	98,0	97,9	98,1	97,9	99,0	99,4	100,7	101,3	101,2	101,6	102,3	103,1
Ryby i owoce morza	2013	102,2	101,5	101,2	101,0	101,0	100,8	100,9	100,9	101,1	101,1	100,9	101,2
	2014	101,1	101,4	100,9	100,6	100,2	100,0	99,9	99,5	99,0	99,0	99,0	99,0
	2015	99,1	98,7	99,1	99,3	99,4	99,5	99,6	99,6	100,0	100,2	100,5	101,2
	2016	100,8	101,4	102,4	102,4	102,8	101,8	104,1	104,7	104,7	105,1	105,8	105,3
Mleko, sery, jaja	2013	104,4	103,8	99,7	97,8	98,5	99,2	99,7	100,2	101,2	101,8	102,0	102,2
	2014	102,8	103,2	103,6	103,6	103,9	103,9	103,3	102,8	101,6	100,5	99,7	99,1
	2015	98,3	97,4	97,4	97,5	96,8	96,8	96,9	96,7	96,7	96,7	96,9	96,9
	2016	96,6	96,9	96,7	96,5	96,9	97,2	97,5	98,2	98,4	99,3	100,3	101,5
Tłuszcze	2013	100,3	100,1	99,0	99,9	101,0	102,4	102,9	104,3	104,9	104,1	103,8	103,0
	2014	102,8	103,1	103,1	102,0	102,1	100,6	100,2	98,6	97,4	96,6	95,7	94,8
	2015	94,4	94,1	93,7	94,5	93,4	93,5	92,6	92,7	92,8	93,0	93,7	94,4
	2016	94,6	94,9	95,0	95,7	95,8	96,8	98,1	99,8	101,6	104,2	106,4	108,1
Owoce	2013	102,7	101,8	101,0	101,4	104,5	102,1	102,3	106,5	104,3	99,2	100,8	99,7
	2014	99,7	100,1	105,6	103,4	99,2	92,2	90,6	89,8	95,8	98,7	96,8	96,5
	2015	92,4	91,7	90,3	94,8	99,7	103,4	106,3	109,7	108,4	110,0	109,1	109,0
	2016	109,3	113,6	114,5	108,6	101,9	104,1	104,6	104,6	102,3	98,9	100,4	104,1
Warzywa	2013	107,8	104,6	103,0	108,8	106,9	101,2	120,3	118,3	119,6	117,8	115,3	112,3
	2014	111,3	110,6	106,3	102,3	91,4	95,6	90,1	87,2	91,6	90,4	91,0	86,8
	2015	86,1	88,8	89,7	93,3	97,6	100,0	99,6	108,3	111,1	114,1	109,0	107,0
	2016	105,2	104,4	106,9	107,9	110,1	107,9	105,2	102,8	94,3	92,5	94,4	100,9
Cukier i wyroby cukiernicze	2013	101,9	100,9	100,2	99,7	99,2	98,8	97,8	97,1	96,6	96,5	96,2	95,4
	2014	95,5	95,1	94,8	92,7	92,9	92,6	92,7	92,8	92,9	93,2	92,9	93,5
	2015	93,5	94,7	95,3	97,9	97,8	98,4	99,7	101,3	101,8	102,8	103,6	103,3
	2016	103,7	104,4	105,1	105,2	105,2	105,1	104,8	104,8	105,5	105,2	104,9	105,6
Cukier	2013	100,0	98,1	97,2	96,1	95,7	94,4	90,9	88,4	87,1	86,1	84,6	82,4
	2014	80,9	78,7	76,7	71,1	70,1	68,4	68,8	68,3	67,4	67,2	66,4	67,2
	2015	67,7	71,2	75,4	82,8	84,7	86,9	93,5	101,3	108,2	111,6	115,2	118,0
	2016	120,6	124,8	127,2	127,6	128,2	130,6	125,7	127,2	127,8	127,5	127,6	127,7
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2013	101,7	101,3	101,0	100,8	100,5	100,2	101,1	101,1	101,0	100,8	100,6	100,7
	2014	100,5	100,7	100,7	100,3	100,2	100,3	99,8	99,7	99,7	99,4	99,4	99,0
	2015	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
	2016	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,2	99,5	99,8	100,0	100,8
III. Średnia płaca ^a	2013	100,4	104,0	101,6	103,0	102,3	101,4	103,5	102,0	103,6	103,1	103,1	102,7
	2014	103,4	104,0	104,8	103,8	104,8	103,5	103,5	103,5	103,4	103,8	102,7	103,7
	2015	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
	2016	104,0	103,9	103,3	104,6	104,1	105,3	104,8	104,7	103,9	103,6	104,0	102,7

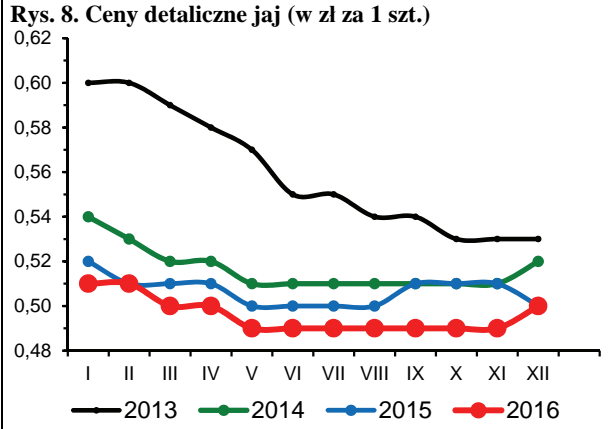
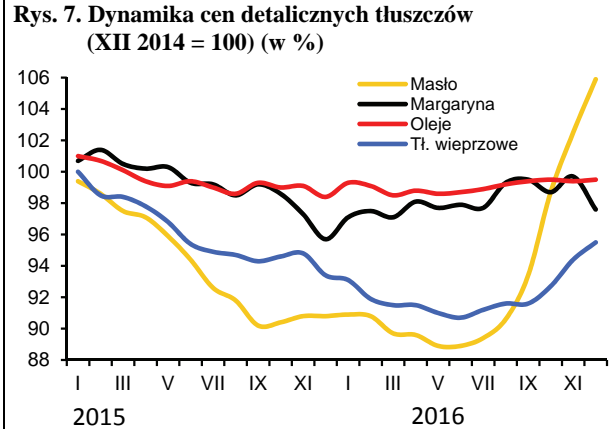
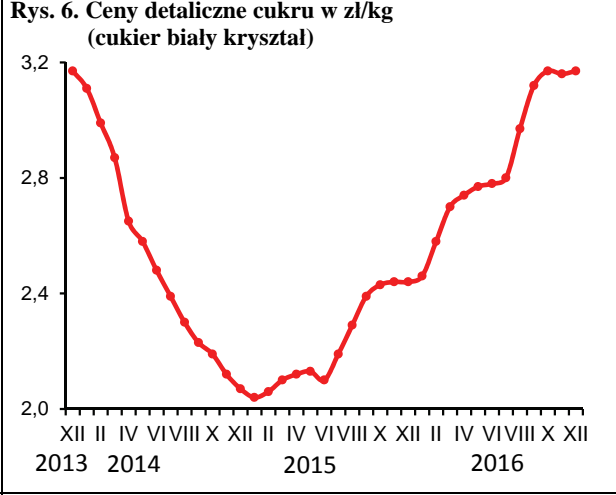
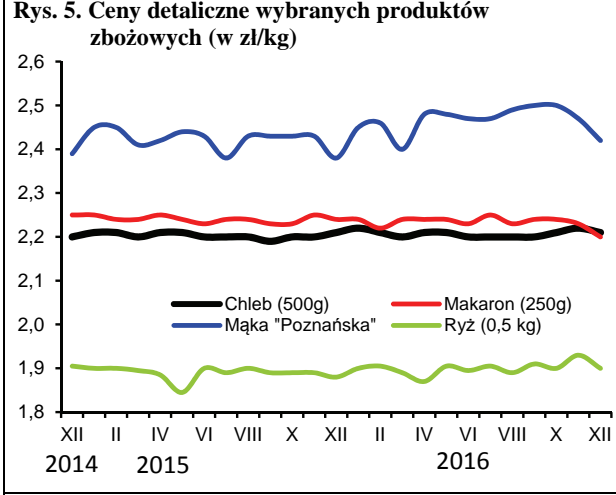
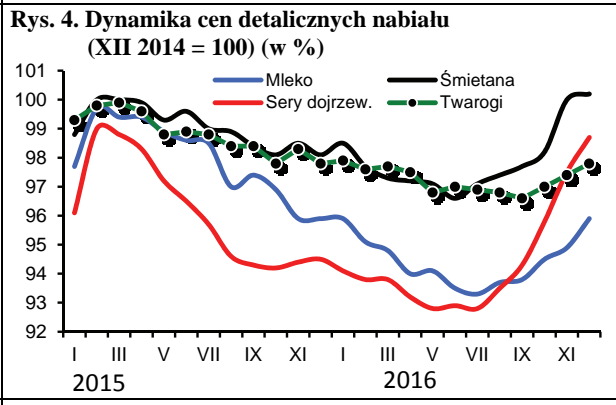
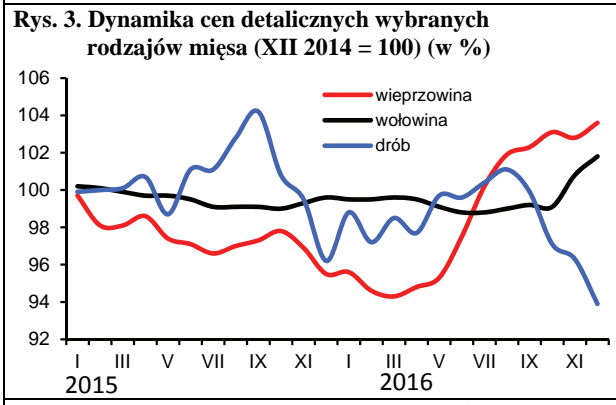
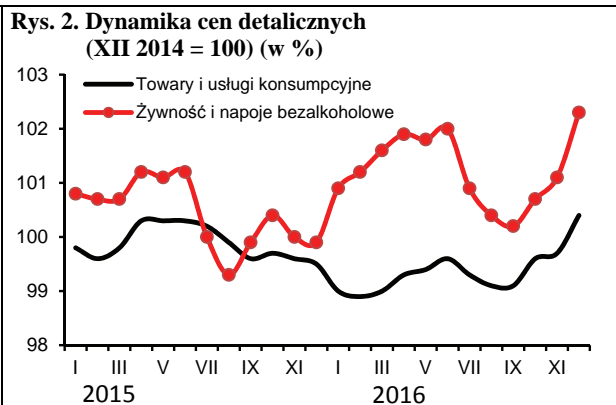
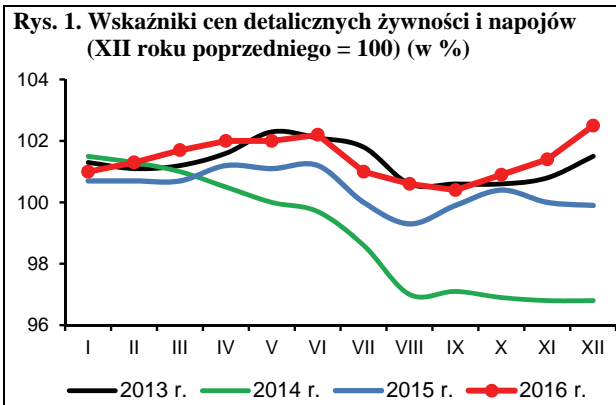
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2015 r. b – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	3,80	3,80	3,79	3,77	3,79	3,80	3,78	3,80	3,79	3,78	3,79	3,76
	b	3,80	3,81	3,78	3,74	3,81	3,79	3,81	3,78	3,82	3,80	3,86	3,80
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,21	2,21	2,20	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,19	2,20	2,20	2,21
	b	2,22	2,21	2,20	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,20	2,21	2,22	2,21
Makaron – 250 g	a	2,25	2,24	2,24	2,24	2,24	2,23	2,24	2,24	2,23	2,23	2,25	2,24
	b	2,24	2,22	2,24	2,24	2,24	2,23	2,25	2,23	2,24	2,24	2,23	2,20
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,45	2,45	2,41	2,42	2,44	2,43	2,38	2,43	2,43	2,43	2,43	2,38
	b	2,45	2,46	2,40	2,48	2,48	2,47	2,47	2,49	2,50	2,50	2,47	2,42
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	25,94	25,87	25,90	25,94	25,90	25,80	25,93	25,96	26,01	26,02	26,12	26,05
	b	26,03	26,06	26,21	26,03	25,93	25,94	26,12	26,18	26,24	26,32	26,33	26,20
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,58	32,45	32,28	32,51	32,47	32,32	32,22	32,10	32,03	31,84	32,15	32,23
	b	32,68	32,57	32,61	32,59	32,59	32,47	32,44	32,55	32,56	32,38	32,17	32,53
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,34	13,98	14,02	14,07	13,96	13,81	13,84	13,89	14,00	14,09	13,98	13,79
	b	13,69	13,65	13,49	13,55	13,62	13,89	14,25	14,46	14,50	14,57	14,41	14,61
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,90	6,91	6,95	6,96	6,75	7,10	7,12	7,28	7,39	7,00	6,89	6,60
	b	6,83	6,64	6,84	6,67	7,05	6,96	7,12	7,23	7,06	6,74	6,67	6,50
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	24,34	24,18	24,22	24,34	24,46	24,42	24,27	24,22	24,24	24,09	24,22	24,01
	b	23,92	24,08	24,09	24,12	24,04	24,43	24,65	24,92	24,86	25,04	25,08	24,96
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	15,58	15,50	15,50	15,32	15,40	15,41	15,46	15,39	15,50	15,44	15,31	15,41
	b	15,37	15,27	15,26	15,20	15,09	15,31	15,10	15,53	15,59	15,64	15,93	15,83
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	21,96	21,79	22,08	22,26	22,41	22,63	22,60	22,80	22,81	23,04	23,16	23,43
	b	23,71	23,86	23,92	24,13	24,09	24,19	24,09	24,15	24,09	24,15	24,36	24,40
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,95	2,94	2,93	2,92	2,91	2,88	2,88	2,82	2,85	2,83	2,77	2,80
	b	2,80	2,76	2,75	2,71	2,72	2,69	2,69	2,70	2,70	2,70	2,74	2,78
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,04	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,04	1,05	1,04	1,05	1,04	1,04
	b	1,05	1,05	1,05	1,04	1,05	1,04	1,04	1,04	1,04	1,04	1,04	1,05
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,39	13,30	13,32	13,33	13,23	13,32	13,26	13,18	13,25	13,10	13,14	13,14
	b	13,16	13,14	13,21	13,23	13,16	13,32	13,20	13,24	13,21	13,24	13,32	13,31
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	20,29	19,86	19,93	19,76	19,33	19,03	18,95	18,43	18,41	18,33	18,26	17,98
	b	17,85	17,80	17,53	17,33	17,11	17,02	17,32	17,75	18,45	19,17	20,08	20,55
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5l	a	5,89	5,88	5,90	5,89	5,87	5,88	5,84	5,85	5,82	5,80	5,78	5,75
	b	5,78	5,77	5,75	5,73	5,68	5,68	5,72	5,76	5,80	5,85	5,99	6,02
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,52	0,51	0,51	0,51	0,51	0,50	0,50	0,50	0,51	0,51	0,51	0,50
	b	0,51	0,51	0,50	0,50	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,50
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,35	4,32	4,28	4,26	4,21	4,15	4,07	4,03	3,96	3,97	3,98	3,98
	b	3,96	3,96	3,90	3,84	3,82	3,83	3,89	4,03	4,19	4,51	4,70	4,90
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,93	4,01	3,90	3,98	3,99	3,95	3,94	3,91	3,95	3,87	3,88	3,89
	b	3,87	3,86	3,92	3,96	3,98	3,90	3,88	3,95	3,85	3,76	3,95	3,88
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,07	6,06	6,02	5,96	5,85	5,91	5,86	5,76	5,86	5,83	5,84	5,82
	b	5,90	5,82	5,76	5,81	5,79	5,81	5,82	5,83	5,90	5,91	5,88	5,88
Ślönina – 1 kg	a	6,07	5,97	5,92	5,87	5,78	5,65	5,69	5,58	5,55	5,60	5,59	5,46
	b	5,47	5,39	5,38	5,36	5,30	5,31	5,39	5,45	5,48	5,53	5,61	5,68
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,78	1,74	1,74	1,73	1,73	1,71	1,72	1,71	1,71	1,71	1,70	1,69
	b	1,68	1,66	1,66	1,65	1,66	1,63	1,62	1,62	1,62	1,64	1,65	1,66
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,04	2,06	2,10	2,12	2,13	2,10	2,19	2,29	2,39	2,43	2,44	2,44
	b	2,46	2,58	2,70	2,74	2,77	2,78	2,80	2,97	3,12	3,17	3,16	3,17
Jabłka – 1 kg	a	1,99	1,98	2,03	2,36	3,00	3,38	3,56	3,37	2,99	2,81	2,70	2,66
	b	2,64	2,65	2,62	2,60	2,58	2,62	2,76	2,78	2,52	2,32	2,35	2,36

Źródło: Dane GUS

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W grudniu 2016 r. popyt na większość podstawowych środków produkcji dla rolnictwa był porównywalny z miesiącem poprzednim. Niewielkie ożywienie zaobserwowano jedynie na rynku nawozów mineralnych, jednak nie przełożyło się ono na wzrost cen, a jedynie na wyhamowanie spadkowego trendu. Wyższe niż miesiąc wcześniej były natomiast ceny bezpośrednich nośników energii, o czym zdecydowały podwyżki cen gazu oraz paliw ropopochodnych. Relacje cen większości środków produkcji do cen zbóż oraz żywca wieprzowego w grudniu były nieco bardziej korzystne w porównaniu do poprzedniego miesiąca.

W 2016 r. na krajowym rynku nawozów mineralnych dominowały obniżki cen, przy czym w ostatnich miesiącach dynamika cen spowolniła. W grudniu 2016 r. odnotowano wzrost popytu na nawozy azotowe, co skutkowało wzrostem ich cen. Podwyżki cen nawozów azotowych, m.in. mocznika o 1,7%, saletry amonowej o 1,1% oraz saletrzaku o 0,8% zostały jednak zniwelowane spadkiem cen pozostałych nawozów mineralnych, np. polifoski o 1,5%, soli potasowej o 1,1%, fosforanu amonu o 0,5%. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne potaniały średnio o 7,8%. Obniżki cen wystąpiły głównie w przypadku nawozów azotowych (średnio o 11,2%). W przypadku pozostałych analizowanych nawozów mineralnych spadki cen były mniejsze, przy czym nawozy wieloskładnikowe potaniały w większym stopniu niż jednoskładnikowe nawozy fosforowe i potasowe.

W pierwszych miesiącach 2017 r. ceny nawozów mineralnych na krajowym rynku powinny pozostać stabilne, względnie mogą nieznacznie wzrosnąć, czemu będzie sprzyjał zwiększony wiosenny popyt. Nie należy się jednak spodziewać większych podwyżek cen jakie obserwowano poprzednio. Z powodu mniejszych dochodów m.in. producentów zbóż popyt na nawozy będzie prawdopodobnie mniejszy niż w latach poprzednich, co będzie istotnym czynnikiem stabilizującym ceny w okresie zwiększonej aplikacji nawozów w okresie wiosennym. Stabilizacji cen na krajowym rynku będzie sprzyjał ponadto niski poziom cen nawozów w handlu światowym oraz stosunkowo niskie ceny gazu ziemnego, które obniżają koszty wytwarzania nawozów azotowych. W niektórych punktach sprzedaży mogą pojawić się krótkookresowe niedobory najchętniej kupowanych nawozów, co może prowadzić do wzrostów ich cen. W skali całego kraju średnie podwyżki cen nawozów azotowych nie powinny jednak przekroczyć 2-3% w ciągu trzech pierwszych miesięcy 2017 r., natomiast ceny pozostałych nawozów prawdopodobnie nie zmienią się.

W grudniu 2016 r. relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż poprawiły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć równowartość 5,5 kg pszenicy, tj. o 0,2 kg mniej niż miesiąc wcześniej oraz o 0,1 kg mniej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 4,2 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (7,1 kg pszenicy). Także relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej były w grudniu lepsze niż w listopadzie. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość 69 kg żywca wieprzowego, tj. o 2 kg mniej niż w poprzednim miesiącu oraz o 29 kg mniej niż rok wcześniej.

Ceny nawozów wapniowych zmalały w grudniu o 1,2%. W ujęciu rocznym nawozy wapniowe podrożały natomiast o 12,9%.

Od września 2016 r. ceny nawozów mineralnych w handlu światowym systematycznie rosną. W grudniu ceny podniosły się średnio o kolejne 0,6%¹, przy czym mocznik² podrożał o 2,4%,

a fosforan amonu³ i superfosfat potrójny⁴ potaniały odpowiednio o 2,5 i 1,1%, a ceny soli potasowej⁵ były stabilne. Obserwowany od kilku miesięcy niewielki, ale systematyczny wzrost cen nawozów mineralnych w handlu światowym jest związany ze wzrostem popytu i niskimi cenami nawozów.

Ceny nawozów na światowym rynku⁶ były w grudniu 2016 r. przeciętnie o 19,2% niższe niż rok wcześniej. Superfosfat potrójny potaniał o 29,7%, sól potasowa o 27,1%, fosforan amonu o 21,3%, a mocznik o 9,9%. Powodem niższych w porównaniu z rokiem poprzednim cen nawozów mineralnych w handlu światowym był mniejszy popyt przede wszystkim producentów zbóż, głównie z krajów azjatyckich, a także stosunkowo niskie ceny gazu ziemnego, wpływające na zmniejszenie kosztów produkcji nawozów, głównie azotowych.

Na krajowym rynku ceny bezpośrednich nośników energii wzrosły średnio o 2,9%, o czym zdecydowały podwyżki cen gazu ziemnego oraz paliw ropopochodnych. Gaz ziemny LPG podrożał o 11,7%, olej opałowy o 7,9%, olej napędowy o 5,2%, benzyna o 4,6%, natomiast ceny pozostałych badanych nośników energii nie zmieniły się istotnie. Średnie ceny bezpośrednich nośników energii były w grudniu 2016 r. o 3,6% wyższe niż rok wcześniej. Droższe niż rok wcześniej były m.in. paliwa ropopochodne oraz gaz ziemny.

W grudniu ubr. ceny na światowym rynku bezpośrednich nośników energii wzrosły średnio o 15,1%⁷. O gwałtownym wzroście cen zdecydowały zarówno podwyżki cen ropy naftowej, w tym ropy Brent o 16,4%, jak i gazu ziemnego o 27,2%. Wyraźny wzrost cen ropy naftowej w grudniu był następstwem osiągniętego porozumienia krajów zrzeszonych w OPEC oraz producentów spoza kartelu w sprawie ograniczenia wydobycia od stycznia 2017 r. W ciągu 12 miesięcy ropa naftowa Brent podrożała o 43,9%, a gaz ziemny 28,2%. W najbliższych miesiącach ceny ropy w handlu światowym prawdopodobnie będą nadal rosły, czemu będzie sprzyjała oczekiwana redukcja wydobycia.

W grudniu 2016 r. średnie ceny maszyn rolniczych wzrosły średnio o 0,2%, a materiałów budowlanych i pestycydów nie zmieniły się. W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze i środki ochrony roślin podrożały odpowiednio o 2,0 i 1,2%, a ceny materiałów budowlanych zmalały o 0,4%.

Arkadiusz
Zalewski

- 1 Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.
- 2 Notowania fob Yuzhnyy
- 3 Notowania fob Gulf
- 4 Notowania fob US Tunis
- 5 Notowania fob Vancouver
- 6 Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy
- 7 Na podstawie indeksu zmian cen surowców energetycznych obliczanego przez Bank Światowy

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje 1 kg NPK do:	
		XII 2015	XII 2016	XII 2016 XI 2016	XII 2016 XII 2015	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Saletrzak 28%N	1 dt	120,80	106,96	100,8	88,5	5,98	0,76
Saletra amonowa 34%N	„	138,84	121,84	101,1	87,8	5,61	0,71
Mocznik 46%N	„	157,44	142,00	101,7	90,2	4,83	0,61
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	91,64	90,44	99,6	98,7	7,08	0,90
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	163,08	156,04	99,6	95,7	6,11	0,78
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	„	222,60	204,56	99,5	91,9	5,00	0,64
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	169,52	159,04	98,9	93,8	4,15	0,53
Polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	193,60	176,32	98,5	91,1	4,93	0,63
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	66,91	75,53	98,8	112,9	1,97	0,25

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje środka do:	
		XII 2015	XII 2016	XII 2016 XI 2016	XII 2016 XII 2015	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Mospilan 20 SP	80 g	44,10	45,02	99,7	102,1	70,48	8,95
Dursban 480 EC	1 l	52,94	51,25	99,8	96,8	80,23	10,19
Decis Mega 50 EW	250 ml	35,73	36,30	99,9	101,6	56,83	7,22
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	39,57	40,50	100,1	102,4	63,40	8,05
Gwarant 500 SC	1 l	53,38	53,74	100,0	100,7	84,13	10,68
Miedzian 50 WP	1,5 kg	65,69	66,28	99,8	100,9	103,76	13,18
Roundup	1 l	35,48	36,18	99,8	102,0	56,64	7,19
Stomp 330 EC	1 l	42,95	43,39	100,0	101,0	67,92	8,63
Fusilade Forte	1 l	131,93	133,38	100,2	101,1	208,80	26,52
Chwastox Extra 300 SL	1 l	18,42	19,17	99,8	104,1	30,01	3,81
Środek gryzoniobójczy	1 kg	34,05	34,29	99,5	100,7	53,68	6,82

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje nośników do:	
		XII 2015	XII 2016	XII 2016 XI 2016	XII 2016 XII 2015	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Węgiel kamienny	1 t	769,95	771,86	100,5	100,2	1208,30	153,45
Koks opałowy	1 t	1044,14	1005,35	101,2	96,3	1573,81	199,87
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,33	4,73	104,6	109,2	7,40	0,94
Olej napędowy	1 l	4,26	4,62	105,2	108,5	7,23	0,92
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	2,63	3,01	107,9	114,4	4,71	0,60
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,06	2,30	111,7	111,7	3,60	0,46
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	32,11	32,34	100,1	100,7	50,63	6,43
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	17,88	17,35	100,1	97,0	27,16	3,45
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	16,01	16,20	100,2	101,2	25,36	3,22
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	12,57	12,77	99,8	101,6	19,99	2,54
Energia elektryczna	10 kWh	6,59	6,49	100,0	98,48	10,16	1,29

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje materiałów budowlanych do:	
		XII 2015	XII 2016	XII 2016 XI 2016	XII 2016 XII 2015	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	21,20	20,90	100,2	98,6	32,72	4,16
Wapno	1 t	580,42	584,96	99,7	100,8	915,72	116,29
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	155,39	152,27	100,3	98,0	238,37	30,27
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3306,57	3373,88	100,7	102,0	5281,59	670,75
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,02	13,09	100,4	100,5	20,49	2,60
Dwuteownik gruby	1 t	3374,32	3414,88	100,0	101,2	5345,77	678,90
Blacha dachowa	1 m ²	28,60	28,71	100,1	100,4	44,94	5,71
Tynk „Atlas”	25 kg	51,63	50,59	99,9	98,0	79,20	10,06
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,14	1,13	100,0	99,1	1,77	0,22
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	691,85	701,22	100,1	101,4	1097,71	139,41
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	730,55	733,88	100,0	100,5	1148,84	145,90
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	71,36	66,01	99,4	92,5	103,33	13,12
Okno drewniane szklone	1 szt.	1790,03	1841,47	100,2	102,9	2882,70	366,10
Drzwi płytowe 2000x800 mm zew.	1 szt.	1657,37	1630,72	100,6	98,4	2552,79	324,20

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

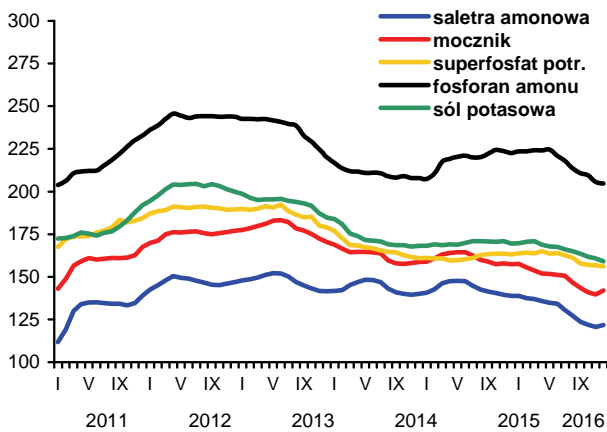
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje środków mech. do:	
	XII 2015	XII 2016	XII 2016 XI 2016	XII 2016 XII 2015	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	561272,0	560666,7	100,2	99,9	8776,87	1114,65
Kombajn do ziemniaków	83225,1	85208,9	100,1	102,4	1333,89	169,40
Samochód dostawczy	98952,1	105162,8	98,8	106,3	1646,26	209,07
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	50234,0	52545,1	99,7	104,6	822,56	104,46
Siewnik zbożowy 27 redlic	22217,5	21291,4	99,0	95,8	333,30	42,33
Ciągnik Ursus 11054	175334,7	175900,1	100,2	100,3	2753,60	349,70
Ciągnik 90 kW	210757,7	218018,7	101,1	103,4	3412,94	433,44
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	37783,6	39381,7	101,2	104,2	616,49	78,29
Kopaczka elewatorowa	15515,4	15801,9	100,6	101,8	247,37	31,42
Zestaw uprawowo-siewny	52573,6	53318,8	101,5	101,4	834,67	106,00
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	7452,0	7728,9	100,4	103,7	120,99	15,37
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	49040,6	50659,2	100,7	103,3	793,04	100,71
Opryskiwacz 400 l	5184,1	5752,3	100,1	111,0	90,05	11,44
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	8501,1	8496,3	99,1	99,9	133,00	16,89
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	14630,8	14880,9	99,9	101,7	232,95	29,58
Plug 4-skibowy	12294,7	12730,9	99,2	103,5	199,29	25,31
Kultywator 2,1-2,8 m	4188,3	4579,5	100,0	109,3	71,69	9,10
Dojarka 2 konwie ^a	7996,9	7096,4	100,0	88,7	111,09	52,19
Dojarka z rurociągami ^a	43217,3	41644,8	100,0	96,4	651,92	306,28
Schładzarka do mleka 500 l ^a	18408,3	18638,5	101,8	101,3	291,77	137,08

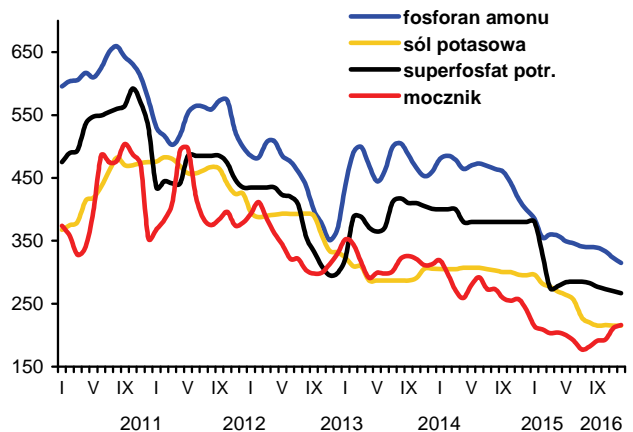
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

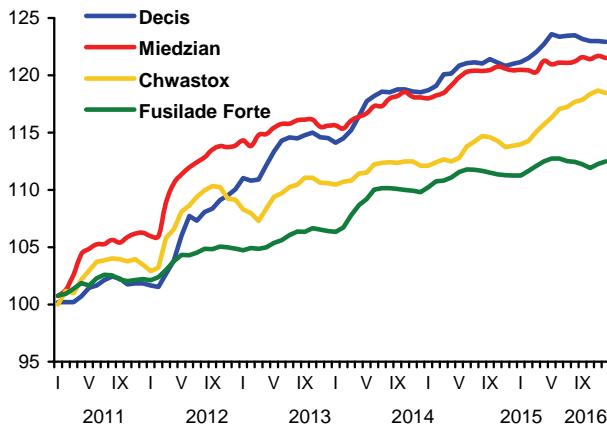
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

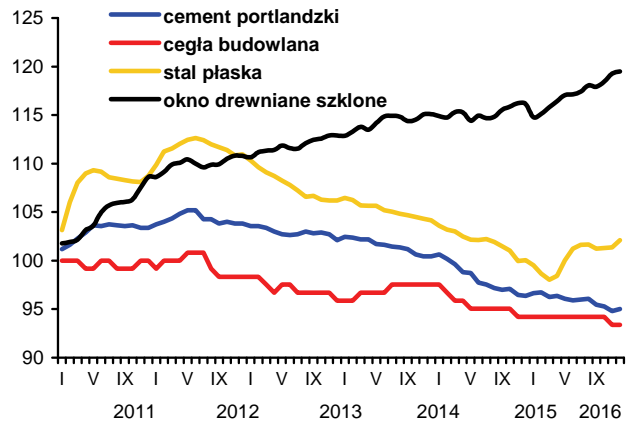
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych w handlu światowym (USD/t)

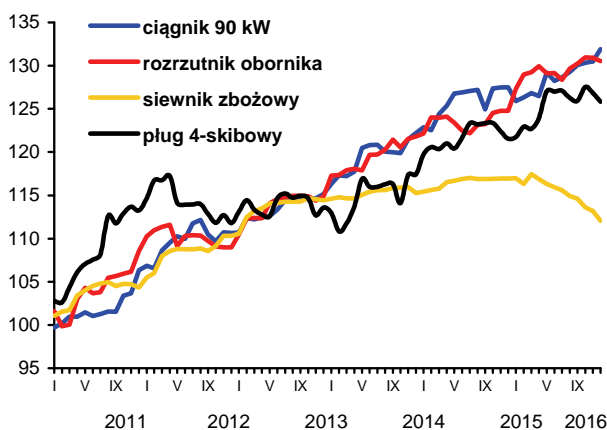
Rys. 3. Dynamika cen wybranych środków ochrony roślin (XII 2010=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

